

GYÓGYSZERÉSZET

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG LAPJA

A TARTALOMBÓL

*Az antibiotikum-
alkalmazás irányítás
klinikai gyógyszerész
távlatai*

*Asthma bronchiale és
allergiás rhinitis*

*Schuster János
és a „Gyógyszeres
értekezések”*

*Végzős hallgatók
bemutatása*

*Diplomaátadó
ünnepségek a
gyógyszerészképző
helyeken*

2018/8.

LXII. ÉVFOLYAM
2018. AUGUSZTUS
ISSN 0017-6036

CLAUDER OTTÓ EMLÉKVERSENY

Budapest, 2018. november 22-23.

Tájékoztatjuk, hogy a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Gyógyszeripari Szervezete és Gyógyszertechnológiai Szakosztálya, a Gyógyszeranalitikai Szakosztállyal közösen, Dr. Clauder Ottó egyetemi tanár, a magyar gyógyszerészet kiemelkedő alakjának emléke előtt tisztelegve, a hagyományoknak megfelelően rendezi meg 2018. november 22-23. között Budapesten sorban immáron 13. alkalommal a

Clauder Ottó Emlékversenyt.

A rendezvény helyszíne: Hotel Benczúr, 1068 Budapest, Benczúr utca 35.

Az Emlékverseny célja:

- A gyógyszerkutatási, -fejlesztési, -gyártási, -forgalmazási, -engedélyezési és oktatási területen dolgozó fiatal (35 év alatti) szakemberek részére fórum biztosítása kutatási eredményeik bemutatására, lehetővé téve ezzel egyfajta tudományos megméretést, szakmai tapasztalatcserét, erkölcsi ösztönzést.
- Fiatal szakemberek előadókészségének fejlesztése, szakmai vitakészségének kialakítása, erősítése.

Felhívás előadás bejelentésére: Az Emlékversenyen a gyógyszerészet, illetve ehhez szorosan kapcsolódó tudományok köréből választott témával előadás formájában lehetőség nyílik a legújabb tudományos eredmények bemutatására és megvitatására. Versenyen kívül, a jelentkezők létszámának függvényében egyetemi hallgatók számára is lehetőséget biztosítunk előadásra. Az Emlékversenyre disszertációban meg nem védett, még nem publikált tudományos előadások és diplomamunkát bemutató összefoglalók jelenthetők be. Az előadások időtartama: 15 perc. (35 év feletti társszerző nem jelenthető be.)

Az Emlékverseny értékelése: Az előadásokat az Emlékverseny Kuratóriuma zárt ülésen értékeli. Az értékeléseknél figyelembe veszi az előadó szakmai célkitűzésének korszerűségét, aktualitását, a megvalósítás színvonalát, eredményességét, a fiatal kutató felkészültségét, vitakészségét, valamint az előadás dokumentáltságát. A Kuratórium a legjobbnak ítélt előadásokat díjazásban részesíti.

Résztvételi díj: Az Emlékverseny ingyenes mind az előadók, mind pedig a résztvevők számára. A nem budapesti versenyzők szállás költségét az Emlékverseny szervezői fedezik.

A vidéki érdeklődő résztvevők számára önköltségesen tudunk szállást biztosítani a Benczúr Hotelben.

Jelentkezési határidő: 2018. október 14.

Az előadás összefoglalók leadási határideje: 2018. október 14.

Az összefoglalók formai követelményei, a jelentkezési lap és egyéb információk a <https://mgytgyisz.wordpress.com/clauder-otto-emlekverseny/> honlapon található.

Szervezési ügyekben (jelentkezés, szállás): Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Titkársága
• 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16., • Tel.: 483-1466 • e-mail: tagdij@mgyt.hu

Tudományos programmal, előadás bejelentéssel kapcsolatban:

Dr. Kovács Kristóf – ipariszervezet@gmail.com • Dr. Sovány Tamás – t.sovany@pharm.u-szeged.hu

GYÓGYSZERÉSZET

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG LAPJA

LXII. ÉVFOLYAM
GYOGAI 62. 449-512
2018. augusztus

„GYÓGYSZERÉSZET”

a Magyar

Gyógyszerésztudományi
Társaság lapja.

Kiadja a Magyar

Gyógyszerésztudományi
Társaság,

1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.

Felelős kiadó:

Prof. dr. Szökő Éva

Szerkesztőség:

1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.

Telefon: 483-1466

E-mail: szerkesztoseg@mgymt.hu;

honlap: <http://www.mgyt.hu>

Főszerkesztő:

Takácsné dr. Novák Krisztina

Felelős szerkesztő:

Dr. Hankó Zoltán

Szerkesztők:

Dr. Bozó Tamás

Dr. Bódis Attila

Dr. Fittler András

Dr. Laszlovszky István

Dr. Télessy István

Tördelőszerkesztő:

Oláh Csaba

Szerkesztőbizottság:

Dr. Ambrus Tünde

Prof. dr. Botz Lajos

Dr. Csopor Dezső

Farkasné dr. Tompa Ildikó

Dr. Gáspár Róbert

Dr. Kovács Kristóf

Dr. Major Csilla

Dr. Marosi Attila

ifj. Dr. Regdon Géza

Dr. Viola Réka

Dr. Völgyi Gergely

Dr. Zupkó István

A kéziratok és mellékleteinek
őrzését vagy visszaküldését
nem vállaljuk.

TARTALOM

TOVÁBBKÉPZŐ KÖZLEMÉNYEK

- Oláh Andrea, Buchholz Gyula: Az antibiotikum-alkalmazás irányítás klinikai gyógyszerészi távlati a hazai fekvőbeteg ellátó intézményekben I. rész: Az antibiotikum terápia környezete 451
Csoma Zsuzsanna, Horváth Ildikó: Asthma bronchiale és allergiás rhinitis 456

GYÓGYSZERÉSZTÖRTÉNETI KÖZLEMÉNYEK

- Kalydi György: Schuster János és a „Gyógyszeres értekezések”: – 180 éve halt meg a kémiai szaknyelv egyik úttörője 462

AKTUÁLIS OLDALAK

- Végzős gyógyszerészhallgatók 2018. – II. rész – Szegedi Tudományegyetem 469
Végzős gyógyszerészhallgatók 2018. – II. rész – Debreceni Egyetem 478

HÍREK

Gyógyszerészdoktor-avatás a Semmelweis Egyetemen – Gyógyszerészdoktor-avatás Szegeden – Gyógyszerészdoktor-avatás a Debreceni Egyetemen – Gyógyszerész-avatás a Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karán – A 64. végzős évfolyam búcsúztatása a 70 éves Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Karon – Hírek Szegedről – Bakonyi Mónika PhD-védése – In memoriam 486

TALLÓZÓ 509

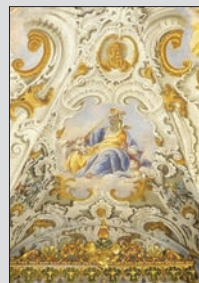
Egyházi patikák a gyógyszerellátásban: az irgalmasok

A betegek gyógyszerrel való ellátásában az egyháznak, ezen belül is a szerzetesrendeknek jelentős szerepe volt. Ezek között is meghatározó a Betegápoló Irgalmas Rend (irgalmasok), amely a legjelentősebb betegápoló katolikus férfi rend. Céljuk a betegek testi-lelki gondozása származástól, vallástól függetlenül, de különös figyelemmel a szegényekre. A történelmi Magyarországon és a Kárpát-medencén belül számos kórházat alapítottak, itt mindenhol gyógyszerertárat működtettek.

Gyógyszeretári freskórészlet

A Betegápoló Irgalmas Rend bécsi gyógyszerertárának gazdagon díszített egykori anyagraktára a patika egyik ma is funkcionáló helyisége. Aranyozott barokk bútórán megtalálható a rend jelképe, mennyezeti freskóin pedig a világ különböző tájairól származó korabeli gyógyszerkincs allagorikus ábrázolásai. A címlapon látható freskórészleten megjelenik a gyógyszerészet egyik szimbóluma, az egyszarvú (unikornis) is, amely egy lóhoz hasonló, fehér testű mitikus állat, homloka közepén egyenes, hosszú szarvval. Említése már az ókori orvosi íróknál és utazóknál is megtalálható, s ekkortól hagyományozódott, hogy porrá tört szarva univerzális ellenmérgeként használható, az állat elfogása azonban csak úgy volt lehetséges, hogy egy szűz leányt ültettek útjába. Így vált az egyszarvú a tisztaság és a szűziesség jelképévé, a szarvának gyógyító hatásához kapcsolódó hiedelmek révén pedig hivatásunk egyik szimbólumává. (Ambrus Tünde felvétele)

Ambrus Tünde

A Gyógyszerészetben megjelent közlemények másodközléséhez a közlemény (első) szerzőjének vagy a Gyógyszerészet szerkesztőségének előzetes jóváhagyása szükséges. A Gyógyszerészetben megjelenő híradások, beszámolók átvétele a forrás megjelölésével lehetséges.

Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16. Tel./fax: (06-1) 266-9433

Előfizethető: Gyógyszerészet Szerkesztősége (1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.)

belföldi postautalványon vagy átutalással az MGYT átutalási számlájára:

OTP VIII. kerületi fiók, Budapest, József krt. 33.

MGYT elszámolási számla: 11708001-20530530

Adóigazolvány szám: 19000754-2-42

Előfizetési díj: egész évre 24 000 Ft + 5% áfa.; egy példány ára: 2000 Ft + 5% áfa.

Készült 1900 példányban.

Nyomdai kivitelezés: Colorboys Bt., Győr

MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG

Gyógyszerésztörténeti Szakosztálya
és Győr-Moson-Sopron Megyei Szervezete

NIKOLICS KÁROLY-EMLÉKÜLÉS

és

XII. GYÓGYSZERÉSZTÖRTÉNETI KONFERENCIA

Sopron, 2018. szeptember 28-29., Megyeháza díszterme

Dr. Nikolics Károly születésének 100. évfordulója és a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály megalapításának, valamint a Soproni Patikamúzeum megnyitásának 50. évfordulója tiszteletére

A rendezvény védnöke: Dr. Fodor Tamás, Sopron Megyei Jogú Város polgármestere
Együttműködő partner: Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata, ProKultúra Sopron

2018. szeptember 28. (péntek)

11:30 Regisztráció

NIKOLICS KÁROLY-EMLÉKÜLÉS

13:00 Ünnepest megnyitó

13:30 Dr. Nikolics Károly: A gyógyszerészet mestere

Plenáris előadók:

Jelinekné dr. Nikolics Mária, prof. emer. dr. Vincze Zoltán, prof. dr. Lipták József, dr. Dévay Attila, dr. Vetsey-Körmendi Ágnes

16:30 Nikolics Károly emléktáblájának megkoszorúzása

A Soproni Patikamúzeum megtekintése

19:00 *Fakultatív program:* Horváth Kornél Kossuth-díjas ütőhangszeres művész és Orosz Zoltán harmonika-művész jótékonyági koncertje (a Rotary Club Sopron Pannónia rendezvénye, támogatói jegy a helyszínen váltható)

20:00 Vacsora

2018. szeptember 29. (szombat)

XII. GYÓGYSZERÉSZTÖRTÉNETI KONFERENCIA

09:00 Plenáris előadók

prof. dr. Kapronczay Károly, dr. Ambrus Tünde, dr. Tanayné dr. Szalay Márta, dr. Tóth Imre

Adalékok a Soproni Patikamúzeum történetéhez – dr. Kárpáti György filmje

11:00 Bejelentett előadások

14:00 A rendezvény befejezése, a Bánfalvi Kórus műsora

Ebéd

A rendezvény akkreditálása megtörtént, 12 továbbképzési pontot biztosít az ezt igénylő résztvevőknek.

Regisztráció: www.mgyt.hu

Részvételi díj (augusztus 17-ig történő jelentkezéssel):

	MGYT-tag	nem MGYT-tag
Szállással, 1-ágyas elhelyezés	22.000 Ft + áfa	27.000 Ft + áfa
Szállással, 2-ágyas elhelyezés	19.000 Ft + áfa	24.000 Ft + áfa
Szállás nélkül	12.000 Ft + áfa	17.000 Ft + áfa

TOVÁBBKÉPZŐ KÖZLEMÉNYEK

Gyógyszerészet 62. 451–455. 2018.

Az antibiotikum-alkalmazás irányítás klinikai gyógyszerészi távlatai a hazai fekvőbeteg ellátó intézményekben

I. rész: Az antibiotikum terápia környezete

Oláh Andrea, Buchholz Gyula

1. Bevezetés

Az antibiotikumok megjelenésével az emberiség egy kiemelkedően fontos gyógyszercsoporthoz jutott, de velük olyan hatóanyagok kerültek birtokunkba, amelyekkel nagymértékben befolyásoljuk az emberi és a földi élet nélkülözhetetlen és integráns részét képviselő mikroorganizmusok ökológiáját.

Az utóbbi évtizedekben a világ valamennyi országában jelentősen megnövekedett az antibiotikumokkal szemben multirezisztens baktériumtörzsek száma. Ezek a kórokozók elsősorban kórházi környezetben fejlődtek, amit az Egészségügyi Világszervezet (WHO) is napjaink egyik legfontosabb közegészségügyi veszélyeként tart számon. A rezisztencia kialakulása és a multirezisztens kórokozók terjedése visszavezethető az antibiotikumok helytelen és indokolatlan használatára, valamint az intézményi infekciókontroll hiányosságaira [1-2].

A multirezisztens (három, korábban hagyományosan és eredményesen alkalmazott antibiotikummal szemben rezisztens) baktériumok mellett megjelentek a pánrezisztens patogének is. Első képviselőjük az USA-ban izolált vankomicin-rezisztens enterococcusok voltak. Az „ESKAPE” patogének (*Enterococcus faecium*, *Staphylococcus aureus*, *Klebsiella pneumoniae*, *Acinetobacter baumannii*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Enterobacter species*) által okozott infekciók jelentősen rontják a betegek életben maradási esélyeit. Emellett sokkal hosszabb kórházi kezelést és komplexebb terápiát igényelnek, így az intézményi költséget nagymértékben növelik [3-5]. A legnagyobb problémát a Gram-negatív kórokozók jelentik. Ezek a baktériumok nedvességkedvelők, ami lehetővé teszi, hogy nagyméretű citoplazmával és genommal rendelkezzenek, ezért könnyebben vesznek fel, illetve képesek hordozni rezisztencia-géneket anélkül, hogy az életképességüket különösebben megterhelné [6-7].

Emellett egyre nagyobb gondot okoz a kórházakban terjedő *Clostridium difficile* infekció. 2003 óta felfedezésre került egy újabb CD törzs (027 ribotípus), amely a korábbi toxint termelő CD izolátumokhoz képest sokkal súlyosabb, akár halálos kimenetelű megbetegedéseket is okozhat. Ez a CD törzs már fluorokinolon-rezisztens, mivel a klinikum az előző évtizedekben előszeretettel alkalmazta az ebbe a családba tartozó antibiotikumokat, elsősorban a ciprofloxacint [2-3, 7].

A multirezisztens kórokozók növekvő száma és a növekvő bakteriális rezisztencia olyan spirált hozott létre, amely miatt növekszik a kórházak antibiotikum felhasználása, illetve az új antibiotikumok iránti igénye, azonban ezt a gyógyszeripar képtelen ilyen ütemben követni.

Európa számos országában (pl. Írország) és az Amerikai Egyesült Államokban már antibiotikumokra szakosodott gyógyszerészek (*Antimicrobial Pharmacist*) kontrolálják – egy multidiszciplináris team tagjaként – a fekvőbeteg-intézmények antibiotikum használatát, szem előtt tartva a gyógyszerész-szakmai és gazdasági szempontokat is. A társszakmákkal való szoros együttműködés elősegíti az ésszerű, adekvát antibiotikum alkalmazási szokások kialakítását, amely hozzájárul a rezisztencia viszonyok romlásának megakadályozásához.

2. Multirezisztens kórokozók okozta fertőzések hazai kórházi-járványügyi helyzete

Az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések kötelezően jelentendők a *Nemzeti Nosocomialis Surveillance Rendszerbe* (NNSR), amelyben az évek során számos adat gyűlt össze a multirezisztens kórokozókról (**I. táblázat**).

A *Nemzeti Nosocomialis Surveillance Rendszer* legfrissebb adatai alapján 2016-ban 4830 fertőzést regisztráltak (**I. ábra**), amely emelkedést mutatott a korábbi évekhez viszonyítva. A surveillance periódus alatt 1481 ápolat exitált. Az exitált betegek közül 174 esetben a fertőzés volt a halál oka, vagy abban közrejátszott [8-9].

Az antibiotikum terápia helytelen alkalmazása, valamint az antibiotikum használat okozta szelektív nyo-

Oláh Andrea 2011-ben végzett a Debreceni Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán. Néhány év közforgalomban szerzett tapasztalat után a Debreceni Egyetem Klinikai Központ Klinikai Gyógyszertárában folytatja gyógyszerészi pályafutását. Az intézeti gyógyszer-tár alapfeladatainak ellátásán túl több mint egy éven keresztül az Ortopédiai Klinika klinikai gyógyszerészi teendőit látja el. 2018 áprilisában kórházi-klinikai szakvizgátszerez, jelenleg a gyógyszer-gazdálkodási és információs részleg munkatársa.

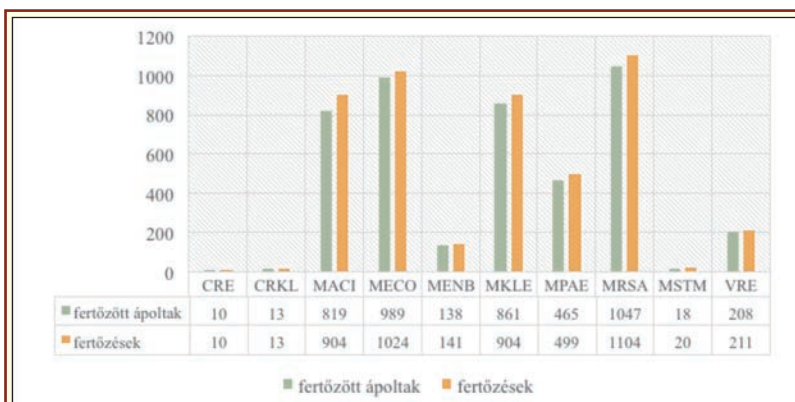
I. táblázat

Multirezisztens kórokozók antibiotikum rezisztenciája

Kórokozó		Antibiotikum rezisztencia
Staphylococcus aureus	MRSA	meticillin/oxacillin szemben nem érzékeny
Staphylococcus aureus	GRSA	glikopeptidokkal (vankomicin, teikoplanin) szemben nem érzékeny
Enterococcus spp.	VRE	szerzett vankomicin rezisztenciával bír
Enterobacter spp.	MENB	kiterjedt-spektrumú béta-laktamáz (ESBL)-termelő
Escherichia coli	MECO	III. generációs cefalosporinokkal szemben nem érzékeny és/vagy szerzett cefalosporináz-termelő (ESBL és/vagy szerzett AmpC)
Klebsiella spp.	MKLE	III. generációs cefalosporinokkal szemben nem érzékeny és/vagy szerzett cefalosporináz-termelő (ESBL és/vagy szerzett AmpC)
Klebsiella pneumoniae	CRKL	imipenemre és/vagy meropenemre nem érzékeny, és/vagy karbapenemáz-termelő
Acinetobacter baumannii	MACI	imipenemre és/vagy meropenemre nem érzékeny
Pseudomonas aeruginosa	MPAE	a felsorolt antipseudomonas hatású szerek közül csak kettőre vagy kettőnél kevesebbre érzékeny (piperacillin/tazobaktam, ceftazidim, cefepim, imipenem, meropenem, ciprofloxacín, gentamicin, tobramicin, amikacin)
Stenotrophomonas maltophilia	MSTM	trimetoprim-szulfametoxazollal szemben nem érzékeny

1. ábra: MRK-k által okozott fertőzések száma

2. ábra: A leggyakoribb multirezisztens kórokozók

más elősegíti a multirezisztens kórokozók kiszelektálódását. Az esetszám növekedés (2. ábra) a Gram-negatív multirezisztens kórokozók körében főként a multirezisztens *Klebsiella* (MKLE) és multirezisztens *E. coli* (MECO) okozta fertőzések emelkedésének köszönhető. A Gram-pozitívak esetén a rezisztens *Staphylococcus aureus* (MRSA) okozta fertőzések további emelkedése tapasztalható, de egyre gyakoribbak a VRE fertőzések is [9].

Az MRK okozta fertőzések leggyakoribb klinikai megjelenési formái (3. ábra) közül vezető helyen áll a húgyúti infekció, sebfertőzés és a véráramfertőzés [9].

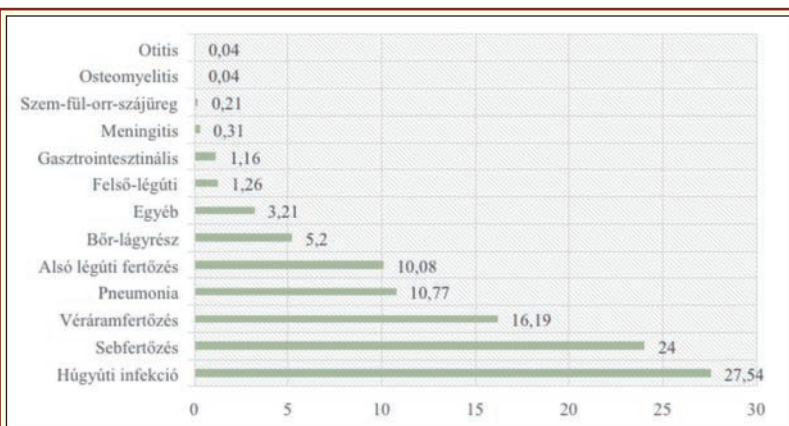
A nosocomialis infekciók kialakulásának rizikótényezői (4. ábra) elsősorban a túlzott antibiotikum használat, emellett a kórházi benttartózkodás, illetve ezen időszak alatti húgyúti katéter, perifériás kanül, centrális vénás katéter használata, valamint a beteg alapbetegsége [9].

Clostridium difficile okozta fertőzés 2016-ban 5740 beteg összesen 5964 esetében került bejelentésre (5. ábra) és elemzésre 95 fekvőbeteg-ellátó intézmény által jelentett adatok alapján. Ez csökkenő tendenciát mutat az előző évekhez viszonyítva. Az esetszám és az incidencia csökkenése mellett a CDI kockázati tényezői, megjelenési formái, valamint a leginkább érintett betegpopuláció változatlan. Az esetszám-csökkenéshez hozzájárulhatott a CDI diagnosztikájáról, terápiájáról és megelőzéséről szóló, átdolgozott módszertani levél (2016) alkalmazása [9].

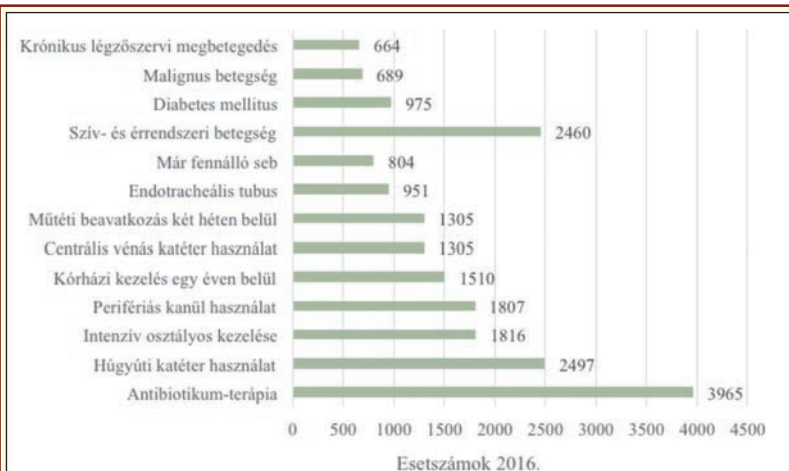
A *C. difficile* infekció legnagyobb rizikótényezője az antibiotikum-expozíció (kiválthatja egyetlen adag, de a hosszú antibakteriális kezelés is). Elméletileg bármely antibiotikum alkalmazása után kialakulhat, de leggyakrabban a béta-laktamáz-gátlóval kombinált aminopenicillinek, ampicillin, amoxicillin, klindamicin és a 3. generációs cefalosporinok okozzák. A 027 PCR-ribotípusú törzs okozta CDI leginkább a fluorokinolonok széles körű alkalmazásával hozható összefüggésbe [2].

3. Bakteriális rezisztencia

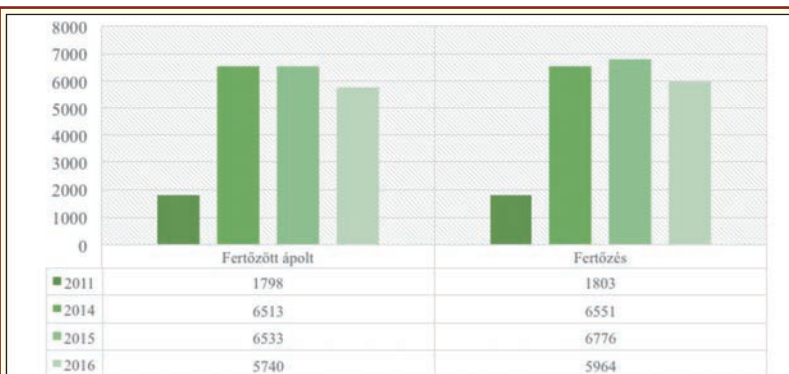
A baktériumok antibiotikumok elleni rezisztenciája elkerülhetetlen következménye az antibiotikumok alkalmazásának. A rezisztencia kialakulásának mértéke

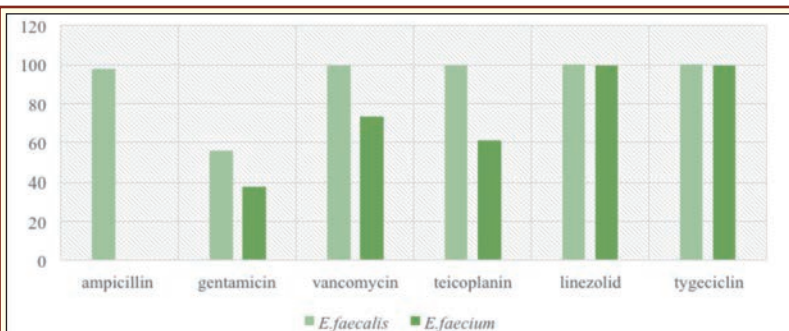
3. ábra: MRK-k okozta leggyakoribb infekciók

4. ábra: Nosocomialis infekciók rizikótényezői

5. ábra: C. difficile fertőzések

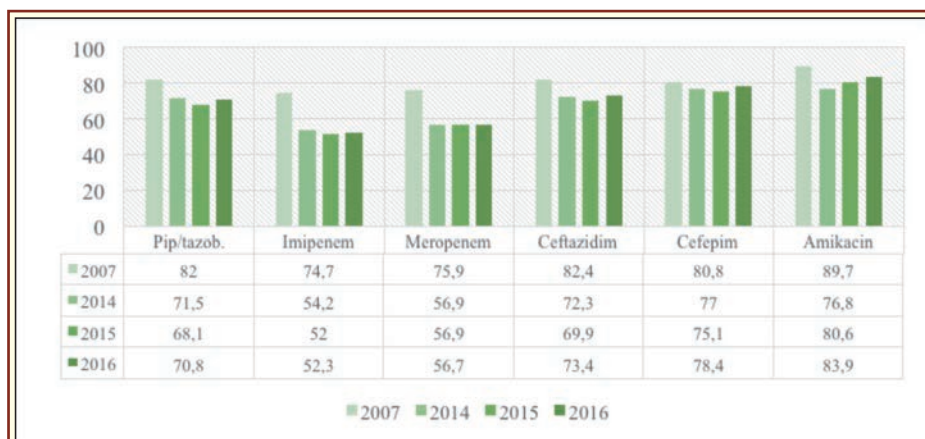

6. ábra: Enterococcus spp. érzékenysége ITO-n

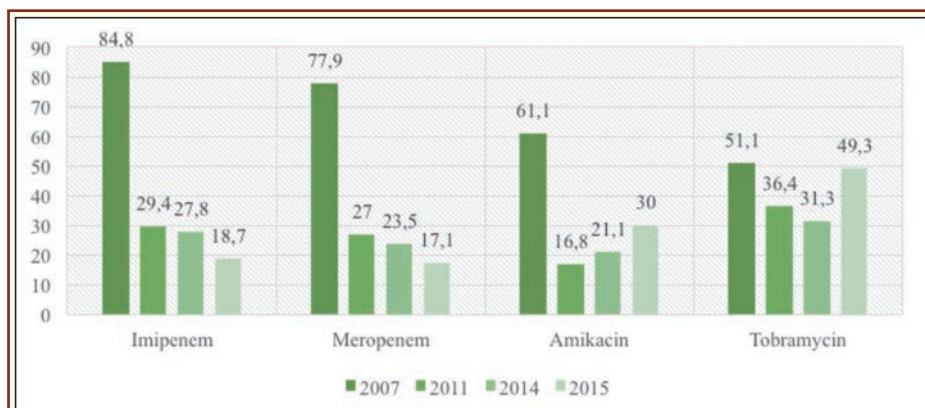
II. táblázat

Törzskönyvezett antibiotikum-készítmények 1989-2016. (OGYÉI)

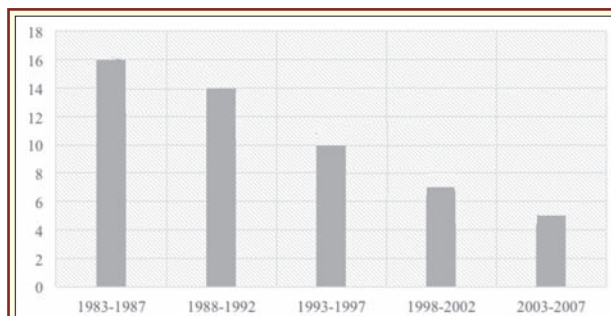
Évszám	Magyarországon törzskönyvezett új antibiotikumok
1989	Zinnat
	Claforan
	Ciprobay
1990	Ceclor
	Unasyn
	Tienam
	Peflaccine
1991	Amoxicillin B
	Amikin
1992	Tarivid
1993	
1994	Oспен
	Cedax
	Monural
1995	Meronem
	Targocid
1996	Totacef
	Duracef
	Suprax
	Tazozin
1997	Rulid
	Klacid
1998	Maxipim
	Cefzil
1999	Sumamed
	Tavanic
	Fucidin
2000	
2001	Synercid
	Zyvoxid
2002	Invanz
	Avelox
2003	
2004	Tetralysal
2005	Unidrox
	Colomycin
2006	Tygacil
2007	
2008	Doribax
2009	
2010	
2011	Vibativ
2012	Zinforo
2013	
2014	
2015	Sivextro
	Zerbaxa
	Xydalba
2016	Zavicefta

7. ábra: *P. aeruginosa* érzékenysége ITO-n

8. ábra: *Acinetobacter baumannii* érzékenysége ITO-n

9. ábra: FDA által elfogadott új antibiotikum molekulák (Spellberg B et al.: Clin Infect Dis. 46(2), 155-64 (2008)).

baktérium-speciesenként és antibiotikumonként változik. A klinikai gyakorlatban a legnagyobb problémát – nemcsak rezisztenciájuk, hanem gyakoriságuk miatt is – az enterococcusok, staphylococcusok, a *Pseudomonas aeruginosa* és az *Acinetobacter baumannii* jelentik [10-11].

Az 1980-as évek végén az USA-ban olyan enterococcusokat izoláltak, melyek vankomicinnel szemben rezisztensnek bizonyultak (VRE). Ekkor egyesek elméletileg felvetették, hogy a közeljövőben lehetséges hasonló rezisztencia kialakulása MRSA törzsekben is. Az *Enterococcus* fajok természetes rezisztenciával rendelkeznek számos antibiotikummal – például cefalosporinokkal, nalidixsavval, makrolidekkel és

trimetoprim-szulfametoxazol kombinációval – szemben, mely szelekciós előnyt nyújt az egészségügyi ellátórendszerben előforduló mikroorganizmusok közt (6. ábra). A szerzett rezisztencia főként amoxicillinnel, aminoglikozidokkal és glikopeptidekkel szemben egyre gyakrabban fordul elő, ezért a nosocomialis infekciók esetében is egyre több gondot okoz [10-11].

Az *Enterobacteriaceae* család tagjai (*Klebsiella pneumoniae*, *Escherichia coli*, *Enterobacter* spp., *Proteus* spp., *Morganella morganii*, *Serratia* spp., *Citrobacter* spp., *Salmonella* spp., *Shigella* spp.) egyre nagyobb jelentőséggel bírnak az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések kórokozóiként. Leggyakrabban pneumóniát, véráramfertőzést, húgyúti

fertőzést (cystitis, pyelonephritis), hasüregi fertőzést, műtéti sebfertőzést, meningitist okozhatnak. Emiatt a karbapenemek klinikai hatásosságának megőrzése kulcsfontosságúvá vált a 3. generációs cefalosporinokra nem érzékeny és cefalosporináz termelő *Enterobacteriaceae* családba tartozó kórokozókkal szemben. Ugyanakkor megjelentek már karbapenemre nem érzékeny törzsek is, melynek hátterében az ESBL-t és/vagy AmpC típusú béta-laktamázt termelő baktérium sejtmembránjának permeabilitásváltozása, vagy egy annál is hatékonyabb mechanizmus, a karbapenemet hidrolizáló enzimek termelése áll [2, 12-13].

A *Pseudomonas aeruginosa* a gépi lélegeztetéssel összefüggő pneumónia egyik leggyakoribb kórokozója (7. ábra). A baktérium igen gyakran okoz más nosocomialis fertőzést is, mint húgyúti fertőzést (jellemzően húgyúti katéterrel összefüggő vagy műtét utáni fertőzés), véráramfertőzést, bőr- és lágyrész-fertőzést, szövődmenyes intraabdominális fertőzést. A MPAE fertőzés kockázati tényezői között még meg kell említeni a széles spektrumú antibiotikum használatot, valamint a súlyos alapbetegséget. Terjedésének megakadályozása érdekében korlátozni kell a fluorokinolonok alkalmazását [2, 14].

A multirezisztens *A. baumannii* (MACI) imipenemre és/vagy meropenemre rezisztens (8. ábra).

Száma egyre inkább növekszik, ezért nem véletlen, hogy kiérdemelte a „Gram-negatív MRSA” címet. Sok esetben csak a toxikus kolisztin jelenti az egyetlen terápiás lehetőséget a MACI kezelésében, de újabban leírtak már kolisztinre rezisztens törzseket is [15-18].

4. Új antibiotikumok fejlesztése

A kilencvenes évek végéig az antibiotikum rezisztencia problémaköre kevésbé került előtérbe Magyarországon, ugyanis a folyamatosan törzskönyvezett új antibiotikumok (**II. táblázat**) megoldották a kérdést.

Joggal merül fel a kérdés, hogy miért maradtak abba világviszonylatban az új antibiotikumok kifejlesztésére irányuló kutatások (**9. ábra**). Az innováció rendkívül idő- és költségigényes folyamat. Egy gyógyszerjelölt hosszú utat jár be a felfedezéstől a gyógyszerterek polcaig. Tízezer vegyületből átlagosan mindössze egy kerül piacra a szabadalmi bejelentéstől számított 8-12 év vizsgálati időszak után, melynek költsége addigra elérheti a több százmillió USA dollárt. Az új molekulákra vonatkozó, akár 0,5-1 milliárd USD költség fele kézzelfogható kiadás – mint a sikeres molekula piacra vitelének és az időközben elbukott molekulák kutatásának és fejlesztésének költsége – másik kisebb hányada alternatív költség, amely a projektbe fektetett tőke hozammentes, többéves leköötöttségét fémjelzi és a más befektetési lehetőségek-ből potenciálisan származó elesett haszonnal ekvivalens. Ezt a befektetést antibiotikumok esetén rendkívül nehéz profittal együtt visszanyerni, mivel:

- az antibiotikumokkal történő kezelések meghatározott, általában rövid időtartamra szólnak, ezzel szemben például a szív- és érrendszerre ható gyógyszereket akár élethosszig alkalmazzák,
- anomália van a készítmények céges promóciója és az antibiotikum stewardshipet támogató, terjesztő szakmai törekvések között,
- félő, hogy a multi- és pánrezisztens baktériumok ellen kifejlesztett új készítményeket az orvosok „rezervként” használnák [7, 19].

A fentiekből következik, hogy a meglévő gyógyszerkincs birtokában kell olyan stratégiát alkalmazni, amely által csökken az antibiotikum felhasználás és lassul vagy megáll a rezisztencia viszonyok romlása.

IRODALOM

1. CDC Deklaráció az Antibiotikum Rezisztencia veszélyéről, 2013. www.cdc.gov/drugresistance/pdf/ar-threats-2013-508.pdf – 2. Országos Epidemiológiai Központ módszertani levele a multirezisztens kórokozók által okozott fertőzések megelőzéséről, 2016. – 3. *Septimus, E.J., Owens, R.C. Jr.*: Clin Infect Dis 53(S1), S8-S14 (2011). – 4. *Woodford, N., Turton, J.F., Livermore, D.M.*: FEMS Microbiol. Rev. 35, 736-755 (2011). – 5. *Willems, R.J., Hanage, W.P., Bessen, D.E., Feil, E.J.*: FEMS Microbiol. Rev. 35, 872-900 (2011). – 6. *Projan, S.T.*: Antimicrob Agents Chemoter, 51, 1133-1134 (2007). – 7. *Szalka A.*: IME 12(3), 30-32 (2013). – 8. 1/2014. (I. 16.) EMMI rendelet a fertőző betegségek jelentésének rendjéről. – 9. Az országos tisztifőorvos tájékoztatója a nemzeti nosocomialis surveillance rendszer (NNSR) 2016. évi eredményeiről. – 10. *Szalka A., Mészner Zs., Pásztor M., Kovács G.*: Problémaorientált infektológia. – 11. The European Committee on Antimicrobial Susceptibility Testing (EUCAST): Detection of resistance mechanisms and specific resistances of clinical and/or epidemiological importance. 2013. http://www.amcli.it/wp-content/uploads/2015/10/EUCAST_detection_resistance_mechanisms_V1.pdf – 12. *Pfeifer, Y., Cullik, A., Witte, W.*: Int J Med Microbiol 300(6), 371-379 (2010). – 13. *Nordmann, P., Naas, T., Poirel, L.*: Emerg Infect Dis 17(10), 1791-1798 (2011). – 14. *Hauser, A., Ozer, E.*: Pseudomonas aeruginosa (poster). Nature Reviews Microbiology 2011. – 15. *Peleg, A.Y., Seifert, H., Paterson, D.L.*: Clin Microbiol Rev 21(3), 538-582 (2008). – 16. *Perez, F., Endimiani, A., Ray, A.J., Decker, B.K., Wallace, C.J., Hujer, K.M., Ecker, D.J., Adams, M.D., Toltzis, P., Dul, M.J. et al.*: J Antimicrob Chemother 65(8), 1807-1818 (2010). – 17. *Qureshi, Z.A., Hittle, L.E., O'Hara, J.A., Rivera, J.I., Syed, A., Shields, R.K., Pasculle, A.W., Ernst, R.K., Doi, Y.*: Clin Infect Dis. 60(9), 1295-303 (2015). – 18. *Farshadzadeh, Z., Taheri, B., Rahimi, S., Shoja, S., Pourhajabagher, M., Haghighi, M.A., Bahador, A.*: Growth Rate and Biofilm Formation Ability of Clinical and Laboratory-Evolved Colistin-Resistant Strains of Acinetobacter baumannii. Front Microbiol. 9, 153 (2018). – 19. *Lakner G., Renczes G., Antal J.*: Klinikai vizsgálatok kézikönyve, 2009.

OLAH, A., BUCHHOLCZ, G.: **Role of clinical pharmacist in rationalisation of antibiotic therapy in Hungary. Part. I.**

In the last two decades the emergence and spread of antibiotic resistance, in other words the ability of bacteria to resist the action of an antibiotic, has become a recognised global problem. Antibiotics are frequently used inappropriately or when they are not needed. Therefore, the improving antibiotic use is the most important action needed to greatly slow the development and spread of antibiotic-resistant bacteria. The clinical pharmacists are as key persons in ensuring the appropriate use of antimicrobials.

GYÓGYSZERÉSZEK SZEREPE A LÉGÚTI MEGBETEGEDÉSEK MEGELŐZÉSÉBEN ÉS KEZELÉSÉBEN

A 2018-as Patikanap kapcsán meghirdetett gyógyszerértékelési/gyógyszerészeti aktivitások középpontjába „a gyógyszerészek szerepe a légúti megbetegedések megelőzésében és kezelésében” téma került. A Kamara és az MGYT együttműködésében született döntésnek megfelelően egy évig (a 2018-as patikanapig terjedő időben) havonkénti ütemezésben készülnek el azok a tájékoztatók, amelyek szakmai háttérrel biztosítanak ahhoz, hogy a gyógyszerészek megfelelő felkészültséggel vegyenek részt a programban. A program szakmai menedzselését a Magyar Tüdőgyógyász Társaság elnöke, prof. Kovács Gábor vállalta, munkatársaival együttműködve. A gyógyszerészeknek szánt tájékoztatóknak az „anyalappja” a Gyógyszerészet, ahol az adott hónap témáját továbbképző közleményként jelentetjük meg. A Gyógyszerészeti Hírlap feladata elsősorban a gyógyszerészek tára melletti munkáját elősegítő operatív információk közzététele, a betegeknek szóló tájékoztatókat pedig a Galenus Kft. által megjelentetett Patika Magazinban és a Gyöngy patikák által terjesztett beteg-tájékoztató magazinban tesszük közzé. A sorozat az MGYT és a Kamara honlapján is követhető.

A sorozatban eddig megjelent:

– Antus Balázs: *Újdonságok a COPD kezelésében: a hosszú-hatású hörgőtágítók szerepe*

A sorozat második közleménye az asztma és az allergiás rhinitis gyógyszerészeti gondozása során fontos ismereteket mutatja be.

Asthma bronchiale és allergiás rhinitis

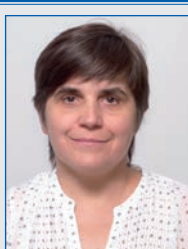
Csoma Zsuzsanna, Horváth Ildikó

Bevezetés

Az asztma és az allergiás rhinitis jelentős népegészségügyi kihívást jelent világszerte. A gyermekeket és felnőtteket egyaránt érintő betegség sok beteg esetében végig kíséri az egész életet és jelentős egyéni és társadalmi terhet jelent. A lakosság közel egynegyedét érintő allergiás légúti megbetegedések társadalmi és egyéni terheit döntően az iskolai és munkahelyi hiányzás, a teljesítőképesség csökkenése, az egészségügyi igénybevételének terhei, valamint a gyógyszerek költsége jelenti. Az asztma miatti halálozás megelőzése, visszaszorítása kiemelt jelentőségű feladat. Az első tünetekkel jelentkező betegek a gyógyszerértékelési pontot keresik fel, ezért a gyógyszerészeknek, gyógyszerértékelési asszisztenseknek szerepük van a betegek megfelelő ellátásba irányításában a diagnózis felállításához.

Az asztma és az allergiás rhinitis nem gyógyítható, de kezelésükre hatékony gyógyszerek állnak rendelkezésre, melyek rendszeres használatával a megbetegedések többnyire megfelelő kontroll alatt tarthatóak és a betegek képesekké válnak az egészségesekéhez hasonló életvitelre. Komoly kihívást és folyamatos fejlesztést, összefogást igényel a betegek adherenciájának a növelése, mivel csak egyharmaduk az, aki kellő intenzitással, gyakorisággal, tartósan és megfelelő inha-

lációs technikát használva alkalmazza gyógyszereit. A gyógyszerészek, gyógyszerértékelési asszisztensek asztma esetében elsősorban a beteg adherencia javításában tudnak sokat segíteni, míg allergiás rhinitisben az enyhe esetek kezelésére szolgáló készítmények jelentős részben elérhetőek nem vényköteles formában, így fontos szerep hárul a rájuk abban, hogy mérlegeljék a beteg panaszait, tüneteit és megfelelő terápiát javasol-

Csoma Zsuzsanna 1995-ban végzett a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karán. Klinikai munkáját az Országos Korányi Pulmonológia Intézetben kezdte meg, azóta is ott végzi. 1999-ben Pulmonológia, majd 2008-ban Allergológia és Klinikai Immunológia területén szakkvizsgát tett. 2000-2001-ben az Európai Légzési Társaság kutatási ösztöndíjával a londoni Imperial College School of Medicine munkájához csatlakozott. Ottani tevékenysége eredményeként 2005-ben a Semmelweis Egyetem Doktori Iskola kereteinek belül, a légúti gyulladás non-invazív vizsgálata témakörében Ph.D. fokozatot szerzett. Ezt követően hazai kutató csoportok munkájában is részt vett. Gyógyító tevékenységét jelenleg a IV. Tüdőbelgyógyászati Osztály keretein belül végzi, ezen felül az allergológiai, asthma járóbeteg rendelést vezeti.

janak, vagy a középsúlyos és súlyos esetekben orvoshoz irányítsák a beteget.

Az allergiás légúti megbetegedések gyógyszerészeti gondozásának fejlesztésével tovább javítható az asztmás és allergiás rhinitisz betegek ellátása.

Hány asztmás és allergiás rhinitisz beteg van, mi ennek a népegészségügyi jelentősége?

Az asthma bronchiale és az allergiás megbetegedések, köztük kiemelten az allergiás rhinitis tömegeket érint világszerte. Az epidemiológiai számok alapját különböző felmérések képezik, melyek között jelentős metodikai különbségek vannak ugyan, de az a becslés, hogy a lakosság kb. 4,5%-ának van orvos által diagnosztizált asztmája, és a lakosság kb. 8%-a állítja, hogy a megkérdezés előtti 12 hónapban volt asztmás tünete. Az alacsony és közepes jövedelmű országokban az asztma prevalenciája növekszik, míg a magas jövedelmű országok egy részében (így pl. a skandináv országok) elérte a csúcspontot, s már kissé csökkenni kezd [1]. Számszerűen asztmában kb. 334 millió ember szenved a rendelkezésre álló adatok alapján, és ez a szám a becslések szerint 2025-re 400 millióra nő. Hazánkban az asztmás betegek becsült száma 500 ezer főre tehető. A Korányi Bulletin 2017. évre vonatkozó tüdőgondozói forgalom jelentése alapján kb. 300 000 asztmás beteg került ellátásra a gondozóhálózatban [2]. Az allergiás rhinitis az asztmáénál jóval nagyobb populációt érint, a lakosság mintegy egynegyede szenved a betegségben, jelentős regionális különbségekkel. Az európai becslés 8,7-24,1% közé teszi előfordulását. Hazai felmérés szerint Budapesten az orvos által diagnosztizált allergiás rhinitisz megbetegedések száma nem nőtt az elmúlt hat évben [3]. A betegek jelentős hányadát mindkét kórkép érinti.

A megbetegedések hátterében genetikai tényezők, atópia, alacsony születési súly és a környezeti hatások (microbák, dohányfüst, levegőszennyeződés) kölcsönhatását tartják meghatározónak. Ezek kölcsönhatására gyakran már kisgyermekkorban kialakul az allergiás légúti gyulladás, ami változatos felső- és alsó légúti tünetekkel és panaszokkal jár együtt [4-6]. Az esetek nagy részében kisgyermekkorban megjelennek az orrfolyással, orrdugulással, köhögéssel, nehézlégzéssel leírható panaszok és gyakran az életet végig kísérik különböző intenzitással. Jellemzően azonban, míg gyermekkorban a férfi nemet érinti döntően a betegség, addig a pubertás után a női nemben fordul elő többször a két betegség [7]. A panaszok erősségét, megjelenését olyan környezeti hatások, mint a hideg környezeti hőmérséklet, hőhullámok, a klímaváltozásnak a pollenszintekre való hatása jelentősen befolyásolják [8].

Az asztmások és rhinitiszesek között egyaránt vannak nem atópiás betegek is, akiknél a betegségük kez-

deté késői, 40-50 éves korra tehető, és gyakran súlyos lefolyású; a betegség patomechanizmusa több ponton eltér az allergiás megbetegedésektől. Ez az a betegcsoport, akiknél rhinosinusitis, orrpolyposis gyakran együtt fordul elő az asztmával, súlyos betegségterhet okozva.

Népegészségügyi szempontból kihívást jelent a betegek jelentős száma, a betegséggel terhelt életévek, a tanulásból, munkából való hiányzási napok száma és a betegség miatti munkaképesség csökkenés miatt. Fontos kiemelni, hogy a rendelkezésre álló gyógyszerek hatékonysága ellenére évente majd félmillió ember hal bele asztmás rohamába. Magyarországon a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint az asztma miatti halálzási arány alacsony, de hazánkban is halnak meg megelőzhető asztmás rohamban. Jelentős az asztmás roham miatt kórházi kezelésre szoruló betegek száma is. Mindez felhívja a figyelmet a betegség által okozott egészségügyi kihívásokra és számunkra is szükségesé teszi azt a fokozott figyelmet, ami ahhoz szükséges, hogy a megelőzhető sürgősségi ellátást, kórházi ápolást és halálzást valóban sikerüljön megelőznünk. Sikeres programok egyaránt megvalósíthatóak az egészségügyi személyzet betegoktatásával, gyógyszeres adherencia javító programokkal és társadalmi szintű beavatkozásokkal, mint a zárt közösségi terekben történő dohányzás megtiltása [9-11].

Milyen az asztma és allergiás rhinitis klinikai megjelenése?

Az asztmát típusos esetben visszatérően sípoló légzéssel, dyspnoéval, mellkasi feszüléssel, köhögéssel járó epizódok jellemzik. Ezek megjelenése és intenzitása változó lehet. A háttérben kiterjedt, változó mértékű légúti áramláskorlátozottság áll, mely spontán vagy gyógyszer hatására oldódhat.

Az asztmás betegek mintegy 2/3-ában igazolható a légúti allergének kóroki szerepe. Ebben a csoportban a betegség kezdete korai életkorra tehető, jó spontán gyógyhajlamú, a tüdőfunkció általában perzisztáló tünetek esetén is megtartott marad. Az allergiás asztmás betegek 40-80%-ára jellemző a rhinitis társulása, amely sok esetben megelőzi az asztma kialakulását és a betegség ismert rizikó faktora. Az asztmás tünetek sokszor enyhék, nem is „viszik” orvoshoz a beteget, jóllehet kezelésük ezekben az esetekben is indokolt. Előfordul, hogy a kezdődő asztma első tünete a köhögés.

Az allergiás rhinitis (AR) típusos tünetei a tüszögés, orrdugulás, vizes-nyákos orrfolyás, orrvizketés. Ezekhez társulhatnak torok-, fül- és szemtünetek, valamint általános panaszok, mint pl. hőemelkedés, fáradékonyság és fejfájás.

Az asztma és allergiás rhinitis diagnosztika legfontosabb adatait a kórelőzmény szolgáltatja. Bizonyos

asztma-típusok és az AR diagnosztizálása nagy valószínűség szerint megtörténhet az anamnesztikus adatok, a típusos tünetek alapján. Amennyiben alsó légúti tünetek is megjelennek, a beteget pulmonológiai szakrendelésre kell irányítani. Fül-orr-gégészeti szakvizsgálat is ajánlott, ha a klinikai kép vagy a megkezdett terápiára adott válasz nem típusos. Súlyosabb, elhúzódó tüneteknél, alamírozó panaszoknál – mint pl. féloldali tünet, gennyes orrfolyás, fájdalom, orrvérzés stb. – pedig kötelező.

Az allergiás légúti betegségeket, a rhinitist és az asztmát, leggyakrabban környezeti inhalatív allergének okozzák, mint a pollenek, atkák, állati eredetű proteinek és a penészgombák. Az allergén időbeli jelenlététől függően a tünetek lehetnek szezonálisak vagy perennialisak. Hazai körülmények között a pollenek szezonális allergéneknek tekinthetők, melyek típusuktól függően kora tavasztól őszig okozhatnak tüneteket. A házipor-atkák az allergiás asztma és rhinitis leggyakoribb perennialis allergénjei.

Az allergológiai diagnosztika asztmában és rhinitisben egységes. Alapja az allergén specifikus IgE kimutatása *in vivo* (bőrpróba) és *in vitro* (serum) próbák során. Az allergológiai diagnosztikai próbák eredményei azonban csak a kórelőzmény adataival együtt értékelhetők. Abban az esetben tekinthetők relevánsnak, ha az anamnézis a kérdéses allergén szerepét az asztmás vagy rhinitises tünetek kialakulásában megerősíti.

Mik a terápiás célok, lépcsők asztmában és allergiás rhinitisben?

Az asztma kezelés célja a tüneti kontroll elérése/fenntartása és a betegséggel kapcsolatos kockázatok – így jövőbeni exacerbáció, rögzült áramláskorlátozottság, gyógyszer-mellékhatások – megelőzése, csökkentése [12, 13]. Kontrollált asztma esetén a beteg tünetmentes vagy minimális panaszai vannak (nappali tünet, rohamoldó használat legfeljebb heti 2 alkalommal). Amennyiben a rohamoldó használatára növekvő igény van, különösen, ha napi használat szükséges, a fenntartó terápiát módosítani kell.

A rendelkezésre álló farmakoterápiás lehetőségek asztmában nagyfokban hatékonyak, így a betegek döntő többségénél a kielégítő klinikai állapot és a rizikókontroll biztosítható.

Az asztma kezelése ugyanakkor komplex feladat, amely a gyógyszeres terápia mellett magába foglalja a betegoktatást, az inhalációs technika és a terápiás adherencia rendszeres ellenőrzését is.

A leghatékonyabb gyulladáscsökkentők asztmában mindmáig az inhalációs szteroidok (ICS), ezért a szakmai ajánlások a fenntartó (preventív) kezelés első vonalbeli terápiájaként ezt jelölik meg. Az asztmát nem gyógyítják meg, ezért a terápia elhagyása a legtöbb

esetben néhány héten belül a tünetek kiújulását eredményezi. Az ICS-ek pozitív hatásai már viszonylag kis dózisok mellett kialakulnak, nagy adagok tartós használata esetén azonban szisztémás mellékhatások megjelenésével kell számolni (kis-közepes adagok biztonságosan adhatók).

Amennyiben kis dózisú ICS-monoterápiával az asztma nem kontrollált, az ICS adagjának emelése helyett hosszú hatású inhalált β_2 -agonista (LABA) kombinációban történő bevezetése a preferált terápiás alternatíva. Hosszú hatású inhalált β_2 -agonista asztmában monoterápiában nem alkalmazható, mivel érdemi gyulladáscsökkentő hatásuk nincs. A különböző ICS+LABA készítmények egy eszközben (fix kombináció) is rendelkezésre állnak. Ennek előnye, hogy biztosítja, hogy LABA-t ICS nélkül ne adjunk, továbbá, hogy kényelmes használatuk révén javítják a beteg compliance-t. A formoterol tartalmú kombinációk a formoterol gyors hatáskezdeté miatt közepes-súlyos asztmában a fenntartó kezelés mellett rohamoldóként is használhatók.

Az egyéb fenntartó/preventív asztma gyógyszerek, így leukotrién-antagonista hatású vegyületek, a nyújtott hatású teofilinok és a hosszúhatású inhalációs antikolinerg, a tiotropium (Respimat) leggyakrabban a közepes-nagy adag ICS+LABA kezelés kiegészítéseként jönnek szóba a súlyosabb esetekben.

A súlyos asztma kezelésében az egyénre szabott, célzott biológiai kezelés jelenti a jövőt. A legsúlyosabb esetek kezelésében jelenleg az IgE molekulát blokkoló omalizumab (korai kezdetű, allergiás súlyos asztma) és az interleukin-5 hatását gátló mepolizumab (felnett-kori kezdetű, eosinophil súlyos asztma) hozzáférhető.

Tünetoldásra (rohamoldóként) a szalbutamol vagy a terbutalin a preferált készítmény (a fenoterol hazánkban már csak ipratrópiummal kombinációban áll rendelkezésre).

Enyhe allergiás rhinitisben és közepes/súlyos intermittáló (≤ 4 nap/hét vagy ≤ 4 hét) rhinitis esetén a *per os* adható és intranazális antihisztaminok jelentik az elsőként választandó kezelést, ha a vezető tünet a tüsszögés, orrfolyás, szem-, orr-, torokviszketés. Mellékhatás-profiljuk miatt a második generációs, az új és legújabb második generációs készítmények a választandók. Asztmában általában nincs lényeges terápiás hatásuk.

Nazális szteroidok első választásként a perzisztáló (>4 hét és >4 nap/hét) rhinitis közepes-súlyos esetében javasoltak, valamint intermittáló rhinitis közepes/súlyos eseteiben, ha a gátolt orrlégzés a meghatározó tünet. Az intranazális szteroidok klinikai hatása órák alatt alakul ki, a maximális hatékonyságot általában csak napok múlva éri el. Az összes nazális tünet szempontjából a leghatékonyabbak. Az intranazális dekongesztánsok súlyos orrdugulással járó közepes/súlyos rhinitisben adjuváns szerekként adhatók, de

tartós adagolásuk nem ajánlott a rhinitis medicamentosa veszélye miatt [14-17].

Jól meghatározott esetekben mindkét betegségcsoportban helye van az immunoterápiának [18].

Hogyan kell kezelni és gondozni az aszmát és az allergiás rhinitist?

Az asztma és az allergiás rhinitis gondozásában egyaránt nagy jelentősége van a betegek rendszeres követésének, ellenőrzésének, a betegek oktatásának és az együttműködésüket javító programoknak [19-25]. A beteg oktatásában a provokáló tényezők (allergének, fertőzések, levegő szennyeződés, dohányfüst stb.) lehetséges elkerülésére, a rendszeres és megfelelő gyógyszerhasználatra, a dohányzás mellőzésére és az állapotváltozással kapcsolatosan alkalmazandó terápiaváltásra, valamint az ehhez szükséges írásos akciótervre felhívni a figyelmet egyaránt fontos. A gondozásban résztvevő valamennyi szereplő közösen képviselt álláspontja, terápiás elveikben a korszerű nemzetközi és hazai irányelvek megfelelő követése kiemelt jelentőségű. Az asztma és az allergiás rhinitis tekintetében, különösen annak szezonális formájával kapcsolatosan, egyaránt ismertek azok az adatok, miszerint a betegek egy része csak az alapellátást veszi igénybe és vannak olyan betegek is, akik enyhe panaszai miatt egyáltalán nem fordulnak orvoshoz. Közülük van, aki tanácsért, gyógyszerért a gyógyszerészekhez fordul. Ez fontos lehetőséget biztosít a gyógyszerész számára ahhoz, hogy a beteget megfelelő szakmai javaslatokkal lássa el, ellenőrizze inhalációs eszközhasználatát, és szükség szerint a megfelelő egészségügyi ellátóhoz irányítsa, felhívja figyelmét panaszainak, tüneteinek jelentőségére és a megfelelő kezelés alá vonás jelentőségére. Kiemelt szerepe van a gyógyszerért járó dolgozóknak a kezelt asztmások és allergiás rhinitiszes betegek gyógyszerhasználatával kapcsolatos tájékoztatásában is. Asztmában ez elsősorban a kontrolláló gyógyszerek rendszeres használatára és a rövid hatású hörgőtágító szerek használatának minimalizálására, a túlhasználat

megelőzésére és az állapotrosszabbodások korai felismerésére kell, hogy kiterjedjen. A gyógyszerészek, gyógyszerért járó asszisztensek ez irányú figyelme, betegoktató tevékenysége számos országban bizonyítottan hozzájárult az asztmás halálozás csökkentéséhez [19]. A lakossági tájékoztatásnak több kulcsfontosságú üzenete van, amelyek akár egyszerű szórólapok segítségével terjeszthetők (*lásd a keretes tájékoztatót*).

Hatékony kezelési lehetőségek ellenére miért van sok nem kontrollált asztmás?

Bár mindkét betegségben rendelkezésre állnak és a betegek számára jól hozzáférhetőek a hatékony és a betegségek kontrolljára képes korszerű gyógyszerek, ennek ellenére világszerte ismertek azok az adatok, amelyek azt mutatják, hogy az asztmás és allergiás rhinitiszes betegeknek csak kb. fele-egy harmada jól kontrollált, a többi beteg esetében nem áll fenn, vagy csak részleges a kontroll. A vizsgálatok azt mutatják, hogy ennek elsősorban az adherencia hiánya az oka. Az adherencia a kellő időben történő és megfelelő intenzitású gyógyszerhasználatból (compliance), a gyógyszerhasználat tartósságából (perzisztencia), és azok megfelelő módszerrel történő használatából (inhalációs eszközhasználat) áll. A nem megfelelő adherencia a WHO felosztása szerint három fő típusra: a hibás használatból származó, az intelligens és az önkéntelen adherencia problémákra bontható. A hibából származó non-adherenciát laikus nyelven „feledékenység”-ként is említik, amikor bár a beteg a lehető legjobban követni szándékszik a gyógyszerhasználati előírást, azonban erről időnként megfeledkezik. Az intelligens non-adherencia esetében a beteg tudatosan választja a gyógyszer nem szedését. E mögött különböző okok állhatnak, pl. ha jobban érzi magát, nem tartja szükségesnek, tart a mellékhatásoktól, rossznak tartja az ízét, drágának tartja, nem illeszkedik a napi ritmusába stb. Az akaratlan non-adherencia pedig az, amikor a beteg a viziten nem érti meg megfelelően a gyógyszerhasználatával kapcsolatos előírásokat, össze-

Tudta Ön, hogy

- az a hiedelem, hogy gyermekek elnővők asztmájukat. Valójában azonban az asztmás gyermekek 95%-ának felnőttkorban is vannak tünete;
- az enyhe asztmások életkilátásai megegyeznek az egészségesekével. Törődjön magával, minden rendben lesz;
- az asztmásoknak csak 10%-a szenved súlyos asztmában (az a lakosság 1-2%-át jelenti);
- a legtöbb asztmás halálozás oxigénhiány miatt következik be és nem szívmegállás miatt. A rohamban adott oxigén életet menthet;
- az asztmás halálozás nagy része nem a kórházakban történik. Aki eléri a kórházat asztmás rohammal, legtöbbször életben marad;
- a legtöbb súlyos asztmás azért hal meg, mert nem akar kórházba menni;
- a legtöbb életveszélyes asztmás rohamba kerülő beteg nem használta rendszeresen a gyógyszereit;
- a szalbutamol használata, mint egyedüli asztma szer, fokozhatja az asztma rossz kimenetelét, növeli az asztma matti halálozás kockázatát.

téveszti a szükség szerint és a tartósan használandó gyógyszereket, vagy nem megfelelően használja eszközét. A különböző hibákra személyre szabott módon lehet a lehető legjobban hatni.

Hogyan növelhető a betegek terápiás adherenciája?

Számos vizsgálatban tanulmányozták a betegek gyógyszerhűségének, a terápia megfelelő használatának javítását célzó szakmai beavatkozások hatékonyságát. A hibákból eredő non-adherencia esetén a betegoktatás, elektronikus betegkövetők, emlékeztetők és az egyszerű gyógyszerelési tervek, továbbá a gyógyszer bevétel közvetlen megfigyelése (*direct observed therapy*: DOT) ismerten segít. Utóbbit általános iskolásoknál az iskolában végzik szisztematikusan több országban. Az intelligens non-adherencia esetén a közös döntéshozatal, a beteg korai bevonása betegsége menedzselésébe és a motivációs interjú módszerének használata vezet eredményre. Az akaratlan non-adherencia esetén az eszközhasználat gyakorlása, betegoktatás lehet pozitív hatású. Utóbbi megfelelő megvalósításához szükséges az egészségügyi személyzet eszközhasználatával kapcsolatos gyakorlati tudásának felfrissítése, karbantartása.

Mit tehet a gyógyszerész az asztmás és allergiás rhinitiszes beteg adherenciájának javítására?

Több gyógyszerészeti program ismert, amelynek igazolták terápiahűséget javító hatását [20-23]. Egy vizsgálat szerint az USA-ban regisztrált asztma-oktató bizonyítvánnyal rendelkező gyógyszerészek gondozása alatt álló asztmások terápiás eredményei jobbak voltak, mint a nem képzett társaik által ellátott betegeké [21]. Azok a programok látszanak a leghatékonyabbnak, amelyek a betegek percepcióját és praktikus kérdések megválaszolását egyaránt célozzák. A betegek ösztönzése, az irányított öngondoskodásra, az empátikus, támogató kommunikáció, a betegoktatással átadott információ megértésének, megjegyzésének visszaellenőrzése, a javaslatok későbbi időpontban történő megismétlése olyan elemei a gyógyszerészeti tevékenységnek, amelyek segítenek az asztma kontrolljának elérésében, megtartásában [24]. Az asztma rizikótényezőivel, a megelőzés különböző szintjein alkalmazható beavatkozásokkal (dohányzás leszokás támogatás, pollen expozíció csökkentésére használható beavatkozások, testmozgás, védőoltások stb.), az asztmakontroll elvesztésével, az asztmás roham korai felismerésével, a gyógyszerhasználat és a gyógyszerek mellékhatásaival, egyéb nem gyógyszeres kezelési módokkal kapcsolatos információk alapos ismerete alapfeltétele a megfelelő gyógyszerészeti asztmagondozásnak. Ezen ismeretek kiváló összefoglalására került sor az asztma gyógyszerészeti gondozásával kap-

csolatos egészségügyi szakmai irányelvben [24]. Kiemelhető az is, hogy a motivációs interjú módszer kombinálása a gyógyszerhasználattal kapcsolatos üzenetekkel, javítja a beavatkozások hatékonyságát [22]. A gyógyszerészek, gyógyszerértári asszisztensek tudása a különböző inhalációs eszközökkel kapcsolatosan fontos fejlesztendő terület a megfelelő betegoktatáshoz.

Ezek a beavatkozások a gyógyszerhasználat új innovatív ellenőrzési lehetőségeivel, mint a hajszálból történő tartós gyógyszeresedés becslése [25] vagy az elektronikus döntéstámogatási rendszerek, mobil applikációk használata [26], a következő évtizedekben a betegekkel való új együttműködési modellek létrehozását támogatják.

IRODALOM

1. Genuneit, J., Seibold, A.M., Apfelbacher, C.J., Konstantinou, G.N., Koplin, J.J., La Grutta, S., Logan, K., Perkin, M.R., Flohr, C.: *Allergy*. 72(6), 849-856 (2017).
2. Csoma Z.: *Asthma bronchiale*. Koranyi Bulletin 2018. (www.koranyi.hu, utolsó elérés 2018.07.19.).
3. Sultész, M., Balogh, I., Katona, G., Mezei, G., Hirschberg, A., Gálffy, G.: *Allergol Immunopathol (Madr)*. 45(5), 487-49 (2017).
4. Carter, H., Woolcott, C.G., Liu, L., Kuhle, S.: Birth weight for gestational age and the risk of asthma in childhood and adolescence: a retrospective cohort study. *Arch Dis Child*. 2018. Jul. 19.
5. Waage, J., Standl, M., Curtin, J.A., Jessen, L.E., Thorsen, J., Tian, C., Schoettler, N.; 23andMe Research Team; AAGC collaborators, et al. Genome-wide association and HLA fine-mapping studies identify risk loci and genetic pathways underlying allergic rhinitis. *Nat Genet*. 2018. Jul. 16. doi: 10.1038/s41588-018-0157-1.
6. Temesi, G., Virág, V., Hadadi, E., Ungvári, I., Fodor, L.E., Bikov, A., Nagy, A., Gálffy, G., Tamási, L., Horváth, I., Kiss, A., Hullám, G., Gézi, A., Sárközy, P., Antal, P., Buzás, E., Szalai, C.: *Allergy Asthma Immunol Res*. 6(6), 496-503 (2014).
7. Keller, T., Hohmann, C., Standl, M., Wijga, A.H., Gehring, U., Melén, E., Almqvist, C., Lau, S., Eller, E., Wahn, U., Christiansen, E.S., von Berg, A., Heinrich, J., Lehmann, I., Maier, D., Postma, D.S., Antó, J.M., Bousquet, J., Keil, T., Roll, S.: *Allergy*. 73(3), 602-614 (2018).
8. Lake, I.R., Jones, N.R., Agnew, M., Goodess, C.M., Giorgi, F., Hamaoui-Laguel, L., Semenov, M.A., Solomon, F., Storkey, J., Vautard, R., Epstein, M.M.: *Environ Health Perspect*. 125(3), 385-391 (2017).
9. Halterman, J.S., Fagnano, M., Tajon, R.S., Tremblay, P., Wang, H., Butz, A., Perry, T.T., McConnochie, K.M.: *JAMA Pediatr*. 172(3), e174938 (2018).
10. Landers, G.M., Ketsche, P., Diana, M.L., Campbell, C.: *Can Respir J*. 6321258 (2017).
11. D'Amato, G., Vitale, C., Molino, A., Stanziola, A., Sanduzzi, A., Vatrella, A., Mormile, M., Lanza, M., Calabrese, G., Antonicelli, L., D'Amato, M.: *Multidiscip Respir Med*. 11, 37 (2016).
12. Global Strategy for Asthma Management and Prevention 2018. www.ginasthma.org
13. Az asztma diagnosztizálásának, kezelésének és gondozásának szakmai irányelve Magyar Közlöny.
14. Bousquet, J., Khaltaev, N., Cruz, A.A. et al.: *Allergy* 63 (Suppl.86), 8-160 (2008).
15. Emberi Erőforrások Minisztérium Szakmai Irányelve az allergiás rhinitis ellátásról. 2015. (http://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2277/fajlok/EEM_szakmai_iranyelve.pdf)
- 16.

- Bergmann, K.C., Bewick, M., Bindeslev-Jensen, C., et al.: Clin Transl Allergy. 6, 47 (2016). – 17. Brozek, J.L., Bousquet, J., Agache, I. et al.: J Allergy Clin Immunol, 140, 951-8 (2017). – 18. Molnár, V., Nagy, A., Tamási, L., Gálffy, G., Böcskei, R., Bikov, A., Czaller, I., Csoma, Z., Krasznai, M., Csáki, C., Zsigmond, G., Csontos, Z., Kurucz, A., Kurucz, E., Fábos, B., Bálint, B.L., Sasvári-Székel, M., Székel, A., Kótyuk, E., Kozma, G.T., Cserta, G., Farkas, A., Gál, Z., Gézsi, A., Millinghoffer, A., Antal, P., Szalai, C.: Immunotherapy. 9(15), 1279-1294 (2017). – 19. Milosavljevic, A., Aspden, T., Harrison, J.: Community pharmacist-led interventions and their impact on patients' medication adherence and other health outcomes: a systematic review. Int J Pharm Pract. 2018 Jun 21. – 20. Normansell, R., Kew, K.M., Stovold, E.: Interventions to improve adherence to inhaled steroids for asthma. Cochrane Database Syst Rev. 2017;4:CD012226. doi: 10.1002/14651858.CD012226.pub2. – 21. Abraham, T.G., Huggins, C., Diaz-Fuentes, G., Roglieri, J.: Combining pharmacy expertise with asthma educator certification: Assessing the impact on inner-city asthma patients. J Asthma. 1-17 (2018). – 22. Gesinde, B., Harry, S.: The use of motivational interviewing in improving medication adherence for individuals with asthma: a systematic review. Perspect Public Health. 2018:1757913918786528. – 23. Mes, M.A., Katzer, C.B., Chan, A.H.Y., Wileman, V., Taylor, S.J.C., Horne, R.: Pharmacists and medication adherence in asthma: a systematic review and meta-analysis. Eur Respir J. 2018 Jul 5. – 24. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve a felnőttkori asztma kezelésére rendelt gyógyszerek biztonságos és hatékony alkalmazását támogató gyógyszerész tanácsadásáról 2018. EüK. 5. szám EMMI szakmai irányelv 1. (http://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2694/fajlok/EMMI_szakmai_iranyelve_felnottkori_asztma.pdf) – 25. Hassall, D., Brealey, N., Wright, W., Hughes, S., West, A., Ravindranath, R., Warren, F., Daley-Yates, P.: Pulm Pharmacol Ther. 51, 59-64 (2018). – 26. Courbis, A.L., Murray, R., Arnavielhe, S., Caimmi, D., Bedbrook, A., Van Eerd, M., De Vries, G., Dray, G., Agache, I., Morais-Almeida, M., Bachert, C., Bergmann, K.C., Bosnic-Anticevich, S., Brozek, J., Bucca, C., Camargos, P., Canonica, G.W., Carr, W., Casale, T., Fonseca, J.A., Haahtela, T., Kalayci, O., Klimek, L., Kuna, P., Kvedariene, V., Larenas, Linnemann, D., Lieberman, P., Mullol, J., Ohehir, R., Papadopoulos, N.G., Price, D., Ryan, D., Samolinski, B., Simons, F.E., Tomazic, P., Triggiani, M., Valiulis, A., Valovirta, E., Wagenmann, M., Wickman, M., Yorgancioglu, A., Bousquet, J.: Electronic Clinical Decision Support System for allergic rhinitis management. Clin Exp Allergy. 2018 Jul 12. doi: 10.1111/cea.13230. [Epub ahead of print]
- CSOMA, ZS., HORVÁTH, I.: **Asthma bronchiale and allergic rhinitis**

Országos Korányi Pulmonológiai Intézet, Budapest, Pihenő u. 1. – 1129
Levelező szerző: Dr. Csoma Zsuzsanna PhD, főorvos; e-mail: csoma@koranyi.hu

GYÓGYSZERÉSZETTÖRTÉNETI KÖZLEMÉNYEK

Gyógyszerészet 62. 462-468. 2018.

Schuster János és a „Gyógyszeres értekezések”: 180 éve halt meg a kémiai szaknyelv egyik úttörője

Kalydi György

Minden nemzet fennmaradásának egyik alapeleme a nemzeti nyelv művelése és használata. Ha nincs közösen beszélt nyelv, nem értik meg egymást az emberek, és a szaknyelv hiánya miatt a tudósok sem képesek kommunikálni egymással. Ha a szakemberek a szókincs hiányában csak idegen nyelven beszélnek (latin, angol, német stb.), akkor a nyelv elveszíti fejlődőképességét és elsatnyul, majd egy idő után alkalmatlanná válik a kommunikációra. Hazánkban több évszázadon át a tudomány nyelve a latin volt.

A XVIII. században megtörtént a tudományok differenciálódása és a különböző területeken sorra jelentek meg a magyar nyelvű írások. Az orvostudomány területén *Pápai Páriz Ferenc* és *Mátyus István*, a fizikában *Molnár János*, míg az ásványtanban *Benkő Ferenc* és *Zay Sámuel* adott ki ilyen jellegű szakkönyveket. Az amúgy sem egyszerű helyzetet hazánkban még az is bonyolította, hogy nem volt magyar szaknyelv. Először azt kellett megteremteni. Nem véletlenül írta *Nyulas Ferenc* erdélyi főorvos: „*Még senki magyarul vizet nem bontott, a kémia is újság nyelvünkben, innen szükségképpen sok új szót kellett csinálnom, ha igazán akartam magyarul írni*” [1]. Ő

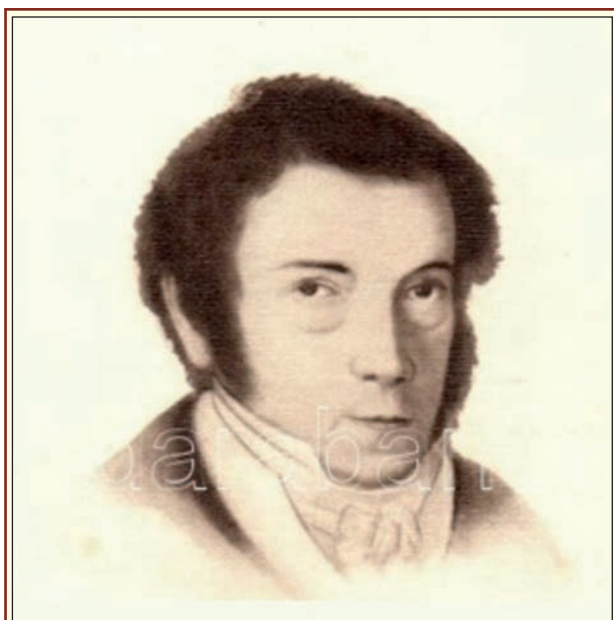
ekképp cselekedett és megírta az első magyar nyelvű kémia könyvet a gyógyvizek analíziséről.

Cikkünk „főszereplője” a kémiai, orvostudományi szaknyelv megteremtésében és elterjesztésében szerzett elévülhetetlen érdemeket. Ő *Schuster János* a pesti egyetem tanára.

1777. május 4-én született Pécsen, német anyanyelvű szülők leszármazottjaként. A polgári hagyományoknak megfelelően kitűnő eredménnyel végezte el a kötelezően előírt osztályokat. 1792-94 között filozófiát tanult szülővárosában és közben megismerte a logikát, metafizikát éppúgy, mint a történettudományt. 1794-96 között jogtudományt hallgatott. Már joghallgató korában is különös vonzalmat érzett a gyógy- és természettudományok iránt, így 1796-ban beiratkozott a pesti egyetem orvosi karára. Tanárai (*Winterl*, *Rácz*, *Stahly*) mind nagy hatással voltak rá, ami csak ösztönözte a tanulásban. Még nem kapta meg a diplomáját, de *Winterl* professzor már maga mellé vette tanársegédnek (assistens) a vegytan-füvészet tanszékére.

1802-ben avatták orvosdoktorrá. Bármelyik tudós életútját olvassuk, biztos találunk benne néhány olyan évet, amikor külföldi tanulmányútra indul, hogy az itthon megszerzett tudását gyarapítsa. *Schuster* előbb Cseh- és Morvaországba, majd Németországba utazott új ismereteket szerezni.

A külföldi egyetemeken a neves tudósoktól valóban sokat tanulhatott, mert tanítványa és követője, *Bugát Pál* „élő enciklopédiának, járó-kelő könyvtárnak” [2] nevezte.

1. kép: Schuster János

Kalydi György 1992-ben végzett a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Természettudományi Karának matematika-kémia szakán. Azóta a győri Krúdy Gyula Gimnáziumban tanít matematikát és kémiát. Szabadidejében szívesen foglalkozik kémia-, illetve tudománytörténettel. Számos cikket publikált a Középiskolai Kémiai Lapokban és a Kémia Tanításában. Két könyve jelent meg: 2001-ben, *Fejezetek a kémia történetéből*, 2005-ben pedig *Arcképek a magyar tudománytörténetből* címmel.

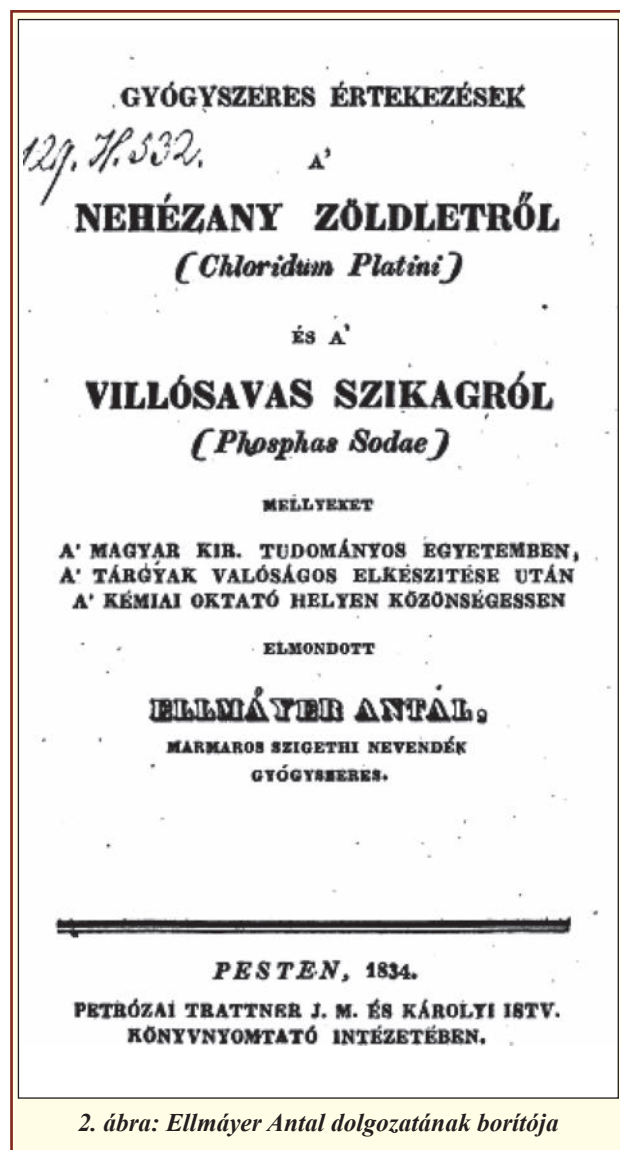
1806-08-ig tanvezér (*correpetitio*) a gyógyszerész-hallgatóknál, 1811-től pedig a vegytani tanszék tanára, sőt 1822-ben az egyetem rektora lett.

Tudományos munkásságáért – leginkább a magyar kémiai szaknyelv meghonosításáért – 1831-ben a Magyar Tudós Társaság tagjai közé választotta. Ő volt az első kémikus akadémikus.

Utolsó éveit már komoly tüdőbaj nehezítette. 1838. május 19-én, éppen 180 éve halt meg Pesten. Díszes koporsóját tanítványai vállukon vitték a sírig.

Az évfordulón túl azért kell Schuster munkásságát felelevenítenünk, mert nagyon sokat dolgozott a magyar kémiai, orvosi, gyógyszerészi szaknyelv megteremtésén és annak elterjesztésén. Elindította a „Gyógyszeres értekezések” című kiadványsorozatot, amely komoly tudománytörténeti érték és dokumentum.

Ahogy az életrajzában is olvashattuk, már 1808-ban foglalkozott gyógyszerészhallgatókkal. Később sem távolodott el ezektől a szakemberektől, figyelemmel kísérte a tevékenységüket és bennük látta az új szaknyelv terjesztésének lehetőségét.

2. ábra: Ellmayer Antal dolgozatának borítója

Már abban az időben is vizsgával zárult a hallgatók tanulmánya. A gyógyszerészeknek 3 elméleti és 1 gyakorlati vizsgálja volt. Az elméleti vizsga egyik része a növénytan volt. A jelölt kapott egy élő vagy szárított növényt, amit rendszertanilag fel kellett ismernie és ismertetnie kellett, hogy az adott növényből milyen gyógyszer készíthető. A következő a gyógyszerismeret volt. Ekkor a jelölt egy gyógyszerkészítményt kapott, amit fel kellett ismernie, meg kellett mondani a nevét, tulajdonságát és hogy mi gyógyítható vele. A harmadik a gyógyszerészeti kémia volt, amely a gyógyszerek kémiai összetételét kérte számon.

Gyakorlati vizsgaként az ifjú növendékeknek 2 anyagot kellett preparatív módon előállítani és bemutatni. Schuster úgy gondolta, maradjanak meg ezek az előadások az utókor számára és ezekről a gyakorlati vizsgákról egy írásos beszámolót készítettek, amelyeket 1829-től nyomtatásban is megjelentettek „Gyógyszeres értekezések” címmel.

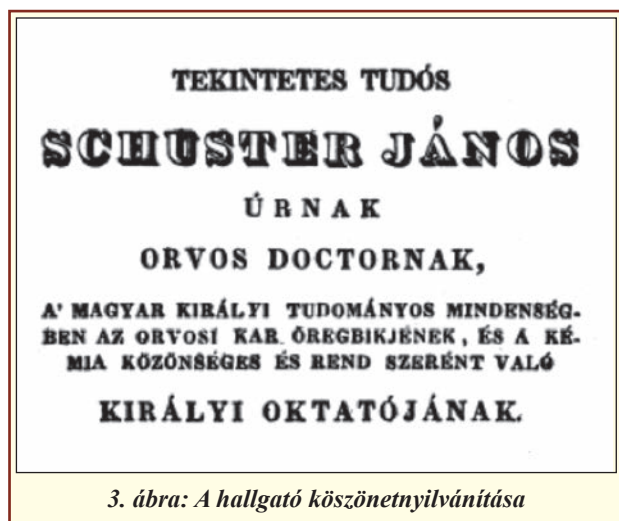
Ezek a dokumentumok kémiatörténeti szempontból is nagyon érdekes írások, hiszen megjelennek benne a néhány évvel azelőtt megszületett elem- és vegyületnevek, és olvashatjuk azokat az új szavakat, amelyek műveleteket, eszközöket, munkafolyamatokat írnak le. Tulajdonképpen ez volt a szándéka Schusternek, hiszen ezáltal egyre szélesebb közönség ismerte meg az új nyelvet. Schuster nevéhez fűződik az első magyar nyelvű gyógyszerárszabás is, ami 1829-ben jelent meg „Gyógyszerek árszabása Magyar Országra és a hozzá kapcsolt tartományokra alkalmaztatva” címmel. Így az új szakszavak és a műnyelv eljutott minden patikába.

Gyógyszeres értekezések

A dolgozatok felépítése, szerkezete egységes volt. Első oldalon a vizsgált vegyületek, illetve a hallgató neve olvasható. Ezután annak a helynek a megnevezése következik, ahol a kísérletet végezték: „A királyi magyar tudományos egyetem orvosi karának kémiai oktató intézetében készített, és a tanuló társai előtt elmondott.” Ebből látszik, hogy nemcsak el kellett készíteni az adott anyagot, hanem mindezt a többi hallgató előtt szóban elő is kellett adni. Ezáltal ezek az új nevek a beszélt nyelvbe is bekerültek és meghonosodtak.

A következő oldalon a köszönetnyilvánítás olvasható, ami annak a személynek szólt, aki az adott hallgatót a tanulmányai során valamilyen módon segítette, esetleg anyagilag is támogatta, akár a kiadvány megjelentetését is. Sok helyen találunk egy-egy idézetet, rövid közmondást, amit a szerző mottónak szánt: „Sok volna még tenni való! tegye kiki a mennyit bír.”

A dolgozatok mindegyike mennyiségi meghatározásokat is tartalmaz. Az atomokat parányoknak nevezik, de az atomsúly táblázatokat elég nagy összevisz-szaságban kezelik. Hol Berzelius, hol Gmelin, hol

Rose táblázataira hivatkozva adják meg az értékeket. Ebben a korban még javában nem dőlt el, hogy az atomtömegek számítása során mi legyen a viszonyítási alap.

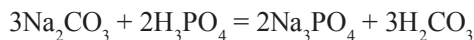
A füzetek a híres Trattner nyomdában készültek, ahol több magyar anyanyelvű folyóiratot adtak ki (pl. a Tudományos Gyűjtemény, a Hazai és Külföldi Tudósítások, az Aurora, az Élet és Literatúra).

A következőben egy dolgozatot szeretnék bővebben elemezni, konkrétan egy olyat, amelyet Schusternek ajánlottak. Mindenképpen meg kell jegyeznünk, hogy ezek a művek nehéz olvasmányok. Még ha van is kémiai előképzettségünk, akkor is át kell konvertálnunk az akkori neveket az elemek illetve vegyületek mai neveire. A továbbiakban az akkori neveket írom előre és zárójelbe a ma használatos nevet.

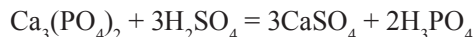
Ellmáyer Antal gyógyszerész dolgozata 1834-ből származik. A hallgató a nehézany zöldletről (platina-klorid), és a villósavas szikagról (nátrium-foszfát) írt. A vizsgázó „Tekintetes tudós Schuster János úrnak orvos doctornak, a magyar királyi tudományos mindenségben az orvosi kar öregbikjének, és a kémia közönséges és rend szerént való királyi oktatójának” [3] ajánlotta írását.

Nézzük a villósavas szikagról szóló részt! A hallgató először egy történeti áttekintéssel kezdett. Szerinte már régóta ismert ez az anyag, de a valódi természetét (szerkezetét) Klaproth fedezte fel. Ebben a részben olyan ismert és elismert tudósok nevét olvashatjuk, mint Scheele, Rouelle, Richter, Westrumb. Ellmáyer szerint ez a vegyület a vizeletben található, de valójában nagyobb mennyiségben mesterségesen állítják elő. (Azoknak, akik napjainkban kémiatörténettel foglalkoznak, jó kiindulópont lehet egy ilyen értekezés, hiszen nagyon jól nyomon lehet követni egy vegyület felfedezésének történetét.)

Ezután következik a vegyület előállításáról szóló rész. A hallgató szerint a szénsavas szikagot (nátrium-karbonátot) villósavval (foszforsav) kell kielégíteni (reagáltatni) és kész az új anyag. Ma ezt így íránk:

A szükséges foszforsavat csontból állította elő, mégpedig úgy, hogy a csontokat elégette, porrá törte, majd tömény kénsavat adott hozzá. Ezek után kevés vízzel hígította, forralta majd leszűrte. A szűrés során a villósav (foszforsav) a szűrletbe ment, a szűrőn pedig fennmaradt az oldhatatlan kénsavas mészsany (kalcium-szulfát).

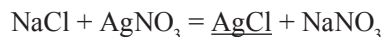

A leírásból látható, hogy a hallgató alapos kémiai ismeretekkel rendelkezett, hiszen a következőt írta: „Ha már az ilyen égetett csontokra kénsavat öntünk, akkor az mint erősebb sav összekötteték a mészsaggal amire a villósav kiszabadul” [3]. Ma ezt így mondanánk: a kénsav mint erősebb sav, képes a gyengébb foszforsavat felszabadítani a sójából.

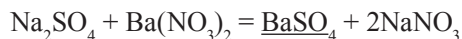
A jelölt rendkívüli tájékozottságára utal az is, hogy ezen előállítási mód mellett felsorolt még néhányat, de figyelmeztetésül közli, hogy egyik sem eredményez tisztább végterméket és egyik eljárás sem olcsóbb.

A következő részben a szennyeződésekről írt: „Tisztátalanságai ezeknek megítélése és tisztáltatása.” [3]. A szennyeződést tisztátalanságnak vagy megfertőződésnek nevezte.

Szennyezheti például sósavas szikag (nátrium-klorid). Ennek a jelenlétét fojtósavas ezüstaggal (ezüst-nitrát) mutatta ki:

Ha kénsavas szikag (nátrium-szulfát) szennyezi, akkor pedig súlyag sóval (bárium-nitrát) reagáltatta:

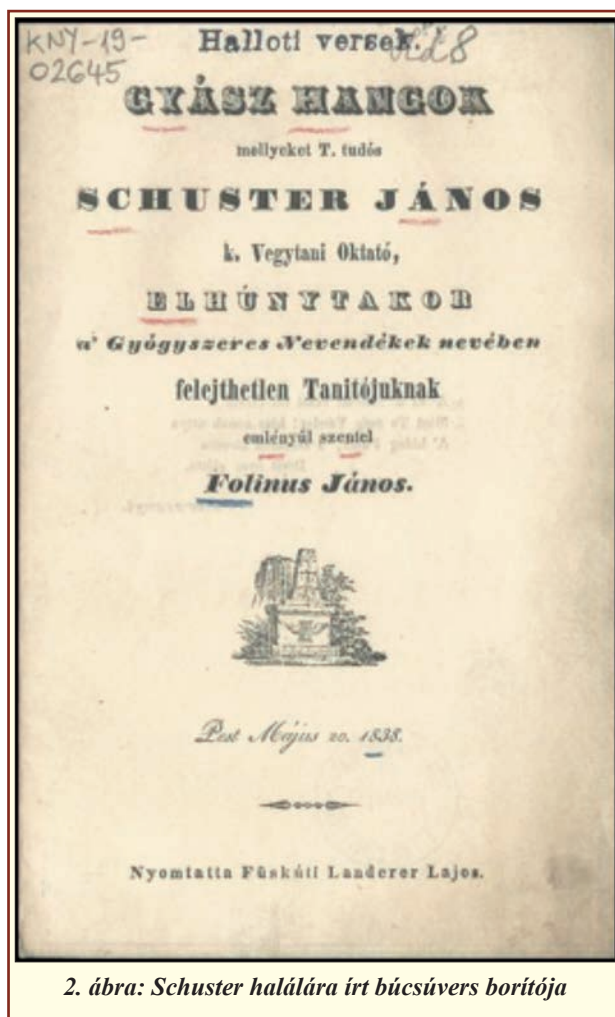

Mindkét esetben fehér leváladék (csapadék) keletkezik.

Ezek után a fizikai tulajdonságok jellemzése következik. Íze hasonló a konyhasóhoz, de vízben sokkal jobban oldódik. Mennyiségi elemzést is végzett. Ha a mostani adatainkat összevetjük Ellmáyer Antal 1834-ben végzett méréseivel, közel azonos eredményeket kapunk. Ma már tudjuk, hogy a trisó 12 mol vízzel kristályosodik. Ha ezek alapján számoljuk a százalékos összetételt, akkor elismerően szólhatunk a majd 200 évvel ezelőtti eredmények pontosságáról.

Végigolvasva több ilyen vizsgadolgozatot is, elismerően szólhatunk Schuster kezdeményezéséről. Ezek a dokumentumok a vizsgázó alapos tudásáról, jártaságáról, jó gyakorlati érzékéről tanúskodnak.

Schustert életében kortársai, barátai, tanítványai tisztelték, becsülték és szerették. Azonban kb. 40 évvel a halála után komoly támadások érték nyelvészeti

2. ábra: Schuster halálára írt búcsúvers borítója

ténykedéseit. Az igazán nagy ellenző Szily Kálmán volt: „A jelen század 20-as éveiben a budapesti egyetem chemia tanszékén egy régi világbeli öregúr ült. Schuster János volt a neve. (...) Különben tevékeny, munkához szokott ember lévén, öreg napjaira kigondolt magának egy ártatlan mulatságot, csecsebecséket faragcsált, nem csontból, nem is fából, hanem egy

ezeknél sokkal puhább jóságából ti. a magyar nyelvből” [4].

Szily Kálmán túl szigorúan ítélte meg, illetve ítélte el Schuster nyelvészkedési tevékenységét. Nem vette figyelembe, hogy azóta eltelt 50 év. Schuster teljesen más korban dolgozott, más volt a környezet, és természetesen más volt természettudomány, ezzel együtt a kémia helyzete is. Nem volt egy jól bejáratott kémiai szaknyelv (az egyetemeken latinul tanítottak). Valakinek, valakiknek el kellett indulni a rögzös úton, és meg kellett teremteniük a szaknyelvet. A kor kényszerítő ereje inspirálta a szakembereket az új szavak alkotására.

Schuster és elődei, illetve követői megmutatták a kémikus-, orvos- és gyógyszerész-társadalomnak, hogy igenis lehet magyar nyelven a tudományokat művelni.

IRODALOM

1. Nyulas Ferenc: Az Erdély országi orvosi vizeknek bontásáról közönségesen. Kolozsvár, 1800. – 2. Bugát Pál: Emlékbeszéd Schuster János rendes tag felett. Magyar Tudós Társaság Évkönyvei, 1841. – 3. Ellmáyer Antal: Gyógyszeres értekezés a nehézany zöldletről és a villósavas szikagról. Pest, 1834. – 4. Szily Kálmán: A Természettudományi műnyelvről. Természettudományi Közöny, 1879. – 5. Gyógyszeres értekezések. Összeállította: Dörnyei Sándor. Budapest, 2010. – 6. Baradlai János, Bársony Elemér: A magyarországi gyógyszerészet története. Budapest, 1930.

KALYDI, GY.: 180 years died János Schuster, the creator of the chemical vocabulary

All scientific fields have their own terminology and spreading knowledge is only possible if we are aware of it. Naturally, terminology is different from spoken language, so it needs to be set up. Schuster János who was the teacher of the University of Pest and who died 180 years ago played an outstanding role in the formation of chemical, medical and pharmaceutical terminology.

Krúdy Gyula Gimnázium, m Győr, Örkény István út 8–10. – 9024

FELHÍVÁS

Az „Orea-Hygiea” pro Assistentiam Pharmaciae Alapítvány meghirdeti a 2018. évi

XXIV. ORSZÁGOS GYÓGYSZERTÁRI ASSZISZTENS TOVÁBBKÉPZŐ ELŐADÓI VÁNDORSERLEG VERSENYT.

A rendezvény helyszíne: **Budapest, VI. Benczúr u. 45.**

A rendezvény időpontja: **2018. szeptember 14-15.**

A versenyre elsősorban gyógyszerértári asszisztensek, szakasszisztensek jelentkezését várjuk.

A verseny célja:

Asszisztensek, szakasszisztensek szakmai ismereteinek bővítése, továbbképzése, tapasztalatcsere.

A pályázati szándékot a kitöltött jelentkezési lap beküldésével lehet jelezni, melyhez mellékelni kell **a pályamunka címét és pár soros kivonatát** az alábbi címek valamelyikén:

- e-mailen: ohalapitvany@gmail.com
- faxon: (06-1) 367-0040
- postán (Cím: Orea-Hygiea Alapítvány 1068 Budapest, Benczúr u. 45.)

Felvilágosítás telefonon: (06-20) 991-3869 (Fábriné, Mária)

Jelentkezési lap kérhető e-mailen: ohalapitvany@gmail.com vagy **letölthető linkről:** (fejlesztés alatt)

Jelentkezés pályázati szándékkal beküldési határideje:	már letelt
A kész pályamunka beküldési határideje:	már letelt

A kész pályamunka terjedelme legyen 6-10 gépelt oldal, oldalanként 30 sor, soronként 60 karakter. Kerüljön feltüntetésre a pályázó neve, beosztása, munkahelye.

A pályamunkát úgy kell elkészíteni, hogy előadható legyen.

Az ábrák vetítése projektorral, vagy CD-ről, DVD-ről, pen-drive-ről történik majd.

Az előadás időtartama maximum 15 perc.

A kész pályamunka beküldési címe megegyezik a pályázati szándéknál megadottal.

A legjobb pályamunkákat előadók közül az I. helyezett 100000 Ft, a II. helyezett 70000 Ft, a III. helyezett 50000 Ft jutalomban részesül, a közönségdíjas tárgyjutalmat kap.

Javasolt témakörök:

- A divatos fogókúrák és fogasztószerek alkalmazásának összefüggései, tapasztalatai
- A magisztrális gyógyszerkészítmények helye, létjogosultsága a mai gyógyszerértári gyakorlatban (főváros-vidék)
- A parenterális készítmények (pl. inzulin, véralvadástgátlók) otthoni alkalmazása során a beadást szolgáló használt eszközök sorsa
- Gyógyszerészi gondozás tapasztalatai az asszisztens, szakasszisztens szemszögéből
- Gyógyszer nagykereskedelmi tevékenység (pl. minőségbiztosítás, partneri kapcsolattartás, telemarketing) az asszisztens, szakasszisztens szemszögéből
- Gyógyszergyártásban dolgozó asszisztens, szakasszisztens tapasztalatai, az általuk ellátott feladatkörökben
- A gyógyszerértári asszisztensek, szakasszisztensek helye, szerepe a patikálátogatói hálózatban
- A gyógyszerértári asszisztens, szakasszisztens feladata a gyógynövények, táplálék kiegészítők forgalmazásában
-

Lehet ezektől eltérő, bármely érdekes témát feldolgozni, amennyiben az a gyógyszerértári asszisztensek, szakasszisztensek továbbképzését, tapasztalatcserejét szolgálja.

Az Alapítvány – a korábbi évekhez hasonlóan – pályázatot nyújt be az Állami Egészségügyi Ellátó Központ–Emberi Erőforrás Fejlesztési Főigazgatóságához, hogy a rendezvényt *pontszerző rendezvénynek* nyilvánítsa. Az előadók folyamodhatnak külön pontokért.

Fábrí Lászlóné
az Alapítvány Kuratóriumának elnöke

Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság továbbképzési-pontos sorozata

Kedves Kollégák!

Először is a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Elnöksége nevében szeretném megköszönni a szabadon választható továbbképzésekről szóló kérdőív kitöltését. A továbbképzések programjainak összeállításában, a helyszínek kiválasztásában segítették munkánkat. Alábbiakban csatoljuk a 16 kredit pontos 2018. II. félévében tartandó szabadon választható továbbképzések októberi programját, amely a GYOFTEX oldalán is megtalálható. Továbbképzéseinkről bővebb információt nyújtunk a (06-1) 266-9433 telefonszámon, illetve e-mailen (tagdij@mgyt.hu). Kérjük, vegyen részt továbbképzéseinken, mivel törekszünk az aktuális, gyakorlatorientált ismeretek átadására!

Dr. Bácskay Ildikó
továbbképzési titkár

2018. 10. 06. (Budapest, Magyar Vöröskereszt épülete) Jelentkezési határidő: 2018. 10 03.

Időpont	Hossz	Előadás címe	Előadó
09:00	90	Magisztrális készítmények az ulcus és decubitus terápiájában	Feketéné Csótó Edit Krisztina ny. klinikai gyógyszerész, mesteroktató
11:00	90	Gyógyszerészeti gondozási lehetőségek az ulcus, decubitus terápiájában	Prof. Soós Gyöngyvér egyetemi tanár
14:00	90	A sebgyógyulás stádiumai. A krónikus sebek korszerű kezelése	Szabó Éva egyetemi docens
16:00	90	Az intelligens kötszerek típusai és alkalmazási lehetőségei	Szabó Éva egyetemi docens

**A 16 pontot érő – szabadon választható – tanfolyam díja MGYT tagoknak: 10.000 Ft + 500 Ft pontjótérítési díj,
MGYT tagsággal nem rendelkezőknek: 13.000 Ft + 500 Ft pontjótérítési díj.**

(MGYT tagdíj összege: aktív korú kollégák részére: 5000 Ft/év; nyugdíjas tagjaink számára: 1500 Ft/év)

A részvételi díjról készített számlát a helyszínen adjuk át. Reméljük, hogy ezek, a mindennapi expedálás során gyakori témák felkeltik érdeklődésüket és a költséget is méltányosnak tekintve nagy számban jönnek el, vesznek részt ezen a továbbképzésen!

Jelentkezés esetén kérjük az alábbi, vagy az MGYT honlapján (www.mgyt.hu) található jelentkezési lapot kitölteni és az MGYT Titkárságára elküldeni. Cím: 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16., fax: 266-9433; e-mail: tagdij@mgyt.hu

JELENTKEZÉSI LAP

Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei

☐ MGYT tagsággal rendelkezem

☐ MGYT tagság kezdeményezése

A jelentkező neve:

A befizetéshez csekket kérek: ☐

Nyilvántartási száma:

Elérési cím:

Telefon, fax, e-mail:

A részvételi díjról szóló számlát az alábbi névre és címre kérem:

.....

A részvételi feltételeket elfogadom, magamra nézve kötelezőnek tartom. A részvételi díj határidőre való befizetéséről gondoskodom.

Dátum:

Aláírás:

Gyógyszerészek szerepe az allergiás megbetegedések megelőzésében és kezelésében

Kedves Kollégák!

Örömmel tájékoztatom, hogy a [Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság és a Magyar Gyógyszerészi Kamara](#) „Gyógyszerészek szerepe az allergiás megbetegedések megelőzésében és kezelésében” című, a 2017. évi patikanapon elindított programja sikeresen lezárult. Az elmúlt egy évben különböző szakmai lapokban megjelent továbbképző közlemények alapján a két szervezet [közös szabadon választható továbbképzést hirdet meg 2018. II. félévében](#).

A továbbképzéseken lehetőség lesz az előadókkal megbeszélni az allergiához kapcsolódó szakmai tapasztalataikat és gyakorlatias, munkájukba jól beépíthető új ismeretekkel gazdagodhatnak.

Alábbiakban ismertetjük a három 16 kredit pontos szabadon választható továbbképzések programját, amely a GYOFTEX oldalán is megtalálható.

Továbbképzéseinkről bővebb információt nyújtunk az alábbi telefonszámon: (36-1) 266-9433

Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság: Polonyi Adrienn: tagdij@mgyt.hu

Kérjük vegyen részt továbbképzéseinken, mivel törekszünk az aktuális, gyakorlatorientált ismeretek átadására!

Tisztelettel:
Bácskay Ildikó
MGYT továbbképzési titkár

Prof. Szökő Éva
MGYT elnök

Hankó Zoltán
MGYK elnök

Főcím: Allergiához kapcsolódó gyógyszerészi teendők (a 2017 évi Országos Patikanap programjához kapcsolódó szabadon választható továbbképzés)

Szervező: Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság

Partner: Magyar Gyógyszerészi Kamara, Gyógyszerészi Gondozási Állandó Bizottság

Akkreditációs pont: 8 x 2 kredit = 16 pont

Időpontok:

- 2018. október 27., Budapest
- 2018. november 17., Békéscsaba
- 2018. december 1., Kaposvár

A továbbképzések egynaposak és előadónként 2 x 45 percesek.

Program:

- *Prof. Szökő Éva* (SE, Gyógyszerhatástani Intézet): Gyógyszerallergia
- *Prof. Soós Gyöngyvér* (SZTE, GYTK, Klinikai Gyógyszerészeti Intézet): Atópiás dermatitisz és kontakt dermatitisz
- *Endre László* gyermekgyógyász, allergológus: Allergiás nátha és kötőhártyagyulladás
- *Pálfi Erzsébet* dietetikus (SE, Egészségtudományi Kar): Táplálékallergiák

AKTUÁLIS OLDALAK

Gyógyszerészet 62. 469-477. 2018.

VÉGZŐS GYÓGYSZERÉSZHALLGATÓK ÉVKÖNYVE, 2018. – II. RÉSZ

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság idén először jelentette meg önálló kiadványban az újonnan avatott gyógyszerészdoktorok fényképpel illusztrált legfontosabb életrajzi adatait. A végzős gyógyszerészhallgatókat arra kértük, hogy nevüket, születési helyüket és évszámukat, szakdolgozatuk címét és témavezetőjét, egyetemi éveikre vonatkozó rövid összegzésüket és hobbijukat adják meg. A kiadványban való részvétel önkéntes volt. A kiadványt az avatáskor valamennyi gyógyszerészdoktor a Társaság ajándékaaként megkapta a Gyógyszerészet júniusi számával együtt, amelyben a pályakezdésükhöz kívántunk segítséget nyújtani.

A Társaság elnökségének döntése értelmében, a kiadványban szereplő gyógyszerészdoktorokat a Gyógyszerészet előfizetőinek is bemutatjuk. A bemutatásra karonkénti bontásban kerül sor, a korábban jelzetthez képest nem supplementumként, hanem – két részben – a Gyógyszerészet júliusi és augusztusi számában. Júliusban a Budapesten és Pécsen, a mostani számban a Szegeden és Debrecenben diplomát szerzett gyógyszerészdoktorokat mutatjuk be.

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

BALÁZS NOÉMI

(Békés, 1993)

Szakdolgozat címe: Nemvizes közegű titrálások néhány gyógyszerészeti alkalmazásának bemutatása (témavezető: Dr. Sipos Pál).

A gyógyszerészi hivatást magam választottam, még tíz évvel ezelőtt. Szeretnék a szakmai életbe példaértékű tagként bevonulni. Fontosnak tartom, hogy hivatásom gyakorlása során a tudás mellett az emberi értékek is nagyobb teret nyerjenek. Öregbíteni szeretném a szakma jó hírnevét és társadalmi megbecsültségét. Célom a folyamatos fejlődés, így mind a magam, mind a betegek érdekében erre törekszem.

Világéletemben jól futottam, de csak az utóbbi egy évben kezdtem el rendszeresen üzni ezt a szenvedélyt. Szeretek regényt olvasni és zongorázni, de a szabadidőmet leginkább a szerettemmel töltöm.

BEREGSZÁSZI VIOLA

(Szeged, 1994)

Szakdolgozat címe: A rheumatoid arthritis terápiája (témavezető: Dr. Ducza Eszter).

Szerettem a szegedi Gyógyszerésztudományi Kar hallgatójaként bemutatkozni. TDK munkát sajnos nem végeztem, illetve az előadásokon nem túl gyakran találkozunk, helyette inkább az egyetemi élet foglalta le napjaimat. Egyik kedvenc aranyköpésem vizsgán: A vizsgáztató a szolid tumorok c. tételt kérte kezdésnek, mire én: „hát, remélem szolid lesz.”

Szeretek sportolni, főzni, utazni, illetve a szabad perceimet a szerettemmel tölteni.

CSÉCSI SAROLTA

(Zenta, 1994)

Szakdolgozat címe: Meloxicám hatóanyagot tartalmazó liposzómák formulálása (témavezető: Dr. Jójártné dr. Laczkovich Orsolya).

Egyetemi tanulmányaim során kiemelkedő eredményeket értem el. 3 éve TDK hallgató vagyok a Gyógyszertechnológiai

Intézetben. 2016-ban az egyetemi prezentációs versenyen különdíjban részesültem. 2017-ben a helyi TDK konferencián az I. díjat nyertem el, illetve továbbjutottam az OTDK-ra, valamint a Vajdasági TDK konferencián közönségdíjban részesültem. 2 éve a Kabay János Szakkollégium tagja vagyok.

Szeretek sportolni, futni, úszni, valamint természetjáró vagyok. Szabadidőmben az Országos Kéktúra szakaszait teljesítem.

CSEHÓ BRIGITTA

(Szeged, 1992)

Szakdolgozat címe: 1-es típusú diabetes mellitus gyógyszeres kezelése (témavezető: Dr. Ducza Eszter).

Tanulmányaim során a hatástan és a magisztrális gyógyszerkészítés tárgyakat kedveltem meg a legjobban.

Szeretek olvasni, sütni és a barátaimmal jókat beszélgetni. Vidám természetű, társasági embernek tartom magam, aki szeret új emberekkel megismerkedni.

CSONKA NIKOLETT

(Szeged, 1994)

Szakdolgozat címe: Sztatinok preklinikai vizsgálatokban bizonyított kemopreventív hatásai és ezek humán vizsgálatokban való értékelése a leggyakrabban diagnosztizált daganatos megbetegedések esetén (témavezető: Dr. Zupkó István).

Tanulmányaim során elsősorban a farmakológia, a gyógyszerészi gondozás, illetve a megelőző orvostan és népegészségügy tárgyakat kedveltem. Hivatásomnak tartom az emberek segítségét és egészségtudatos életre nevelését, így leendő munkám során is erre kívánok törekedni.

Gyermekkorom óta néptáncolok, melynek révén számos nemzetközi néptánc-fesztivál résztvevője és szervezője lehettem. Emellett szívesen töltöm a szabadidőmet a természetben túrázással, sportolással.

CSUVIK OSZKÁR

(Zenta, 1994)

Szakdolgozat címe: Homológ kinurénsav-származékok szintézise és továbbalakításai (témavezető: *Dr. Szatmári István*).

A tanulmányaim során főként a szerves kémiával kapcsolatos tárgyakat élveztem. Legemlékezetesebb vizsgálaim közé a mikrobiológia, a biokémia és a biofizika tartozik, de megszenvedtem a fizikai kémia és a gyógyszer technológia tanulásával is. TDK munkámat az SZTE Gyógyszerkémiai Intézetnél folytattam, és eredményeimet bemutattam Szegeden és Újvidéken is. HuPSA tagként Oroszországban tölthettem a szakmai gyakorlatom egy részét.

Szeretek mindenféle sportot, de a néptánc az, ami több ennél számomra. Rajongok a természetért, kertészkedésért. Kollégistaként mély barátságokat köthettem, melyek egy életre szólnak.

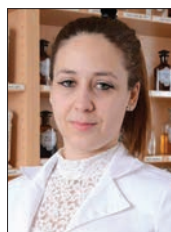
DEÁK BARNABÁS

(Szeged, 1994)

Szakdolgozat címe: Terbutalin farmakokinetikai paramétereinek vizsgálata nem vemhes és vemhes patkányokon (témavezető: *Dr. Sztojkov Ivanov Anita*).

Az SZTE Gyógyszerésztudományi Karán eltöltött 5 év alatt kiemelkedő tanulmányi eredményeket értem el a legtöbb tantárgyból. A kedvenc tárgyaik közé a kémiai tárgyak és a hatástan tartozott. Három éven át végeztem TDK munkát a Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai Intézetben HPLC analitikai témában.

Szeretek olvasni és filmet nézi. A szabadidőmet próbálom aktívan eltölteni. Rendszeresen járok futni. Magamat barátságosnak és türelmesnek tartom. A barátaim szerint szórakoztató jelenség vagyok.

FARKAS FANNI

(Miskolc, 1993)

Szakdolgozat címe: Új típusú antikoagulánsok (témavezető: *Dr. Bor Andrea*).

Tanulmányaim során jó tanulmányi eredményt értem el, különösen az élettan, hatástan tárgyakat kedveltem.

Szeretek a szabadban kirándulni, keresztretjtvényt fejteni, olvasni. Vidám természetű, céltudatos embernek tartom magam, jó problémamegoldó képességgel és kommunikációs készséggel.

FICZERE ANITA

(Jászberény, 1986)

Szakdolgozat címe: A kat (*Catha edulis*) alkaloidjai: egy hagyományosan alkalmazott stimuláns növény kémiai kirakójának hiányzó darabjai (témavezető: *Dr. Csúpor Dezső*).

Tanulmányaim alatt széleskörű ismereteket szereztem szakmai és tudományos téren egyaránt. Különösen kedveltem a gyakorlati tárgyakat. Szakdolgozatommal elnyertem a Novák István hallgatói pályadíjat.

Szeretek olvasni, kirándulni járni és sportolni. Fontosnak tartom az egészséges életmódot. Kedves, közvetlen embernek tartom magam, aki mindig igyekszik a tudása legjavát nyújtani.

FICSOR NIKOLETT

(Szentes, 1995)

Szakdolgozat címe: Az osteoporosis kezelésében alkalmazott szerek farmakológiája (témavezető: *Dr. Bor Andrea*).

Jó tanulmányi eredményt értem el. TDK munkát egy éven keresztül végeztem a Gyógyszerhatástan Intézetnél. Hatástan mellett a gyógyszeranalitika is érdekelt.

Szeretek olvasni, utazni és sportolni. Rendszeresen járok futni. Érdekelnek a keleti nyelvek és kultúrák.

FÜRDÖK NÓRA

(Szeged, 1992)

Szakdolgozat címe: A gyulladásos bélbetegségek terápiája (témavezető: *Dr. Hajas-Tóth Judit*).

Az egyetemi évek alatt az élettan, kórélettan, de legfőképpen a gyógyszerhatástan tantárgy állt a legközelebb az érdeklődési körömhöz. Ezért hamar körvonalaódott bennem, hogy a klinikai gyógyszerészet irányába szeretnék orientálódni a későbbiekben.

Versenyszerűen röplabdázom a magyar másodosztályban. Szabadidőmet a családommal, a barátaimmal, valamint a két magyar vizslámmal töltöm.

HARKAI LILLA

(Szeged, 1991)

Szakdolgozat címe: Kérdőíves felmérés diabeteses betegek körében (témavezető: *Dr. Benkő Ria*).

Érdeklődésemet a klinikai gyógyszerészet felkeltette, ezáltal szakdolgozatomat is ennél az intézetnél készítettem el.

HORVÁTH ÁDÁM

(Csongrád, 1994)

Szakdolgozat címe: A vanilloid-receptor N-terminális és a kalmodulin fehérjék koexpressziója kölcsönhatás-elemzés céljából (témavezető: *Dr. Szakonyi Gerda*).

TDK munkát harmadéves korom óta végzek fehérjeanalitikai területen, amely témával helyi TDK konferencián harmadik lettem. Elnyertem a Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíjat, ÚNKP Ösztöndíjat, Szeged Megyei Jogú Városi Ösztöndíjat, az SZTE Tehetségpont Kiválósági listájának Bronz fokozatú minősítését, valamint az MGYT Anoli pályázatán dicséretben részesültem. Ezen kívül két évig demonstrátor voltam.

Szabadidőmben szeretek olvasni, főleg a történelmi háttérű művek érdekelnék. Vidám, jó kapcsolatteremtő képességű embernek tartom magam, aki könnyen ismerkedik és alkalmazkodik új szituációkhoz.

HORVÁTH DÁVID

(Sopron, 1992)

Szakdolgozat címe: Harmadik generációs antipszichotikumok gyógyszerkémiaja (témavezető: *Dr. Lázárné Dr. Zalan Zita*).

Sopronban eltöltött gimnáziumi éveimet követően tanulmányaimat a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi

Karán folytattam. Az egyetemi évek alatt a gyógyszerészeti kémia keltette fel érdeklődésemet, diplomamunkámat a harmadik generációs antipszichotikumok gyógyszerkémijáról írtam.

Szeretek zongorázni.

HORVÁTH VERONIKA

(Budapest, 1991)

Szakedolgozat címe: Az irritábilis bél szindróma gyógyszeres és diétás kezelése (témavezető: Dr. Hajagos-Tóth Judit).

Az egyetemi évek alatt több mint egy évig az egyik magyarországi piacvezető gyógyszergyár minőségellenőrzési laboratóriumában voltam gyakornok. Három nyelvből rendelkezem nyelvvizsgálóval: németből és francia nyelvből középfokú, míg angolból felsőfokú vizsgát tettem.

Szeretek sütni, főzni, olvasni és moziba járni. Emellett rendkívül fontosnak tartom a testmozgást: korábban versenyszerűen karatéztem, jelenleg rendszeresen futok és edzőterembe járok.

KERTES ÁKOS

(Gyula, 1993)

Szakedolgozat címe: Illicium verum Hook. f. és Illicium anisatum L. kémiai és farmakológiája (témavezető: Dr. Veres Katalin).

Az egyetem éve alatt egy évig vezetője voltam a kollégiumi diákbizottságnak és több évig segítettem a kollégiumi diákprogramok szervezésében, hogy élvezetesebbé tegyük a hallgatók mindennapjait. Tanulmányaim során igyekeztem minden tárgyból a legjobb eredményt elérni. Szép eredményt értem el gyógyszertechnológiából, szakigazgatásból, farmakognóziából a vizsgák alatt.

Szabadidőmet szeretem a barátaimmal és a családdal tölteni. Nagyon szeretem a kosárlabdát és a versenyszerű horgászatot, valamint a főzés, sütés is a kedvenceim közé tartozik.

KIS NIKOLETT

(Baja, 1995)

Szakedolgozat címe: A bőr fiziológiás paramétereinek változása különböző készítményalapok és elektroporációs kezelés hatására (témavezető: Dr. Deákné dr. Berkó Szilvia).

Az egyetem alatt jeles tanulmányi eredményt értem el. Az évek alatt érdeklődésemet leginkább a gyógyszertechnológia keltette fel, ezért az SZTE GYTK Gyógyszertechnológiai Intézetben végeztem TDK munkát. Munkámat a TDK konferencián prezentáltam, ahol első helyezett lettem. Kutatásom eredményei 2018-ban tudományos cikkben is megjelentek.

Szeretek olvasni, nyelveket tanulni. Egyik szakmai gyakorlatomat Cipruson tölthettem, ahol sok tapasztalattal gazdagodtam. Vidám, társasági ember vagyok, ami sokat segített a kollégiumi évek alatt.

KIS ZSÓFIA

(Szentes, 1994)

Szakedolgozat címe: A pajzsmirigy alulműködés klinikuma és terápiája (témavezető: Dr. Gáspár Róbert).

Nagyon örültem, amikor megtudtam, hogy felvételt nyertem az egyetemre. Nem érzem úgy, hogy ki tudnék emelni egy konkrét tantárgyat, amit leginkább megkedveltem, mert szinte mindegyik felkeltette az érdeklődésemet. Szerettem sok időt eltölteni a barátaimmal és remélem a tanulmányaink befejezése nem jelenti egyben a kapcsolatok megszakadását.

Szeretek olvasni, sportolni és minél több időt a természetben tölteni. Sokat szoktam biciklizni, lovagolni. Vidám természetű, társasági embernek tartom magam, jó kapcsolatteremtő képességgel.

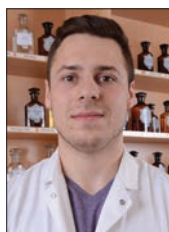
KISS KLAUDIA ANDREA

(Szolnok, 1994)

Szakedolgozat címe: Epilepsziás betegek terápiájának jellemzése kérdőíves felmérés alapján (témavezető: Dr. Matuz Mária).

A képzés során a gyógyszerhatástan, a klinikai gyógyszerészet és a gyógyszerészeti gondozás c. tantárgyak álltak hozzám a legközelebb, így szakedolgozatom témája is ezekhez kapcsolódott. A klinikákon, az epilepsziás betegekkel végzett személyes interjúk kapcsán szerzett tapasztalataim, úgy gondolom, hogy nagy mértékben segítik a jövőbeni munkám.

Érdeklődési körömbbe tartozik a gasztronómia valamint a néptánc, melyeket szívesen művelek is. Ezen kívül szeretek a természetben lenni (futni, horgászni). Társaságkedvelő, nyitott ember vagyok.

KISS OLIVÉR RICHÁRD

(Kecskemét, 1994)

Szakedolgozat címe: Rosszul oldódó modell hatóanyagból készült szilárd diszperzió jellemzése (témavezető: Dr. Ambrus Rita és Dr. Dávid Ádám).

Az öt évem alatt sikeresen vettem minden akadályt. A gyógyszerészet klinikai ága volt rám legnagyobb hatással tanulmányaim alatt. A 2017. évi 7th BBBB konferencián sikeresen prezentáltunk egy közös poszttert olvadéktechnológia szekcióban. Elsős koromtól a hallgatói önkormányzat munkájába bekapcsolódva jó kommunikációs készséget sajátíthattam el.

Szabadidőm nagy részét a családom, a barátaim és a sport teszik ki. Társasági ember révén nagyon sok barátságot kötöttem az egyetemen.

KONKOLY KRISZTIÁN

(Szeged, 1993)

Szakedolgozat címe: A fekete ribizli (*Ribes nigrum* L.) tartalomanyagai és farmakológiai hatásai (témavezető: Háznagyné Dr. Radnai Erzsébet).

Egészen általános iskolás korom óta érdekelték a természettudományok, különösen a kémia, ezért választottam a Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium Kémia tagozatát. A középiskolában az érdeklődésem kiterjedt a biológiára is, így nem okozott nagy fejtörést, milyen szakon tanuljak tovább. A SZTE Gyógyszer-

résztudományi Karán szerzett élmények pedig igazolták, jól választottam.

Szabadidőmet, ha az időjárás engedi, hosszas kerékpártúrákkal töltöm. Amikor ez nem lehetséges, szívesen olvasom a krimik remekeit.

KORMÁNYOS ZSANETT

(Zenta, 1994)

Szakdolgozat címe: Triazol gyűrűt tartalmazó triciklusos vegyületek előállítás domino-, „klikk” és retro-Diels Alder reakciókkal (témavezető: *Dr. Palkó Márta*).

Az elmúlt 5 évben a hangsúlyt elsősorban a tanulásra fektettem. Négy éven át kutatómunkát végeztem a Gyógyszerkémiai Intézetben, melynek eredményeit előadva I. helyezést értem el a TDK konferencián. Ennek köszönhetően egy olyan páratlan lehetőséget kaptam, mely egy életre szóló döntés meghozatalát eredményezte.

A sport az egyetemi évek alatt is fontos szerepet játszott az életemben. Hivatásos asztaliteniszezőként a saját csapatom mellett a Szegedi Tudományegyetemet is képviselhettem.

KOVÁCS ESZTER

(Budapest, 1994)

Szakdolgozat címe: Idős betegek gyógyszerelésének elemzése (témavezető: *Dr. Viola Réka*).

Három évig matematika konzultációt, valamint ugyanennyi évig matematika gyakorlatot tartottam gyógyszerészhallgatóknak.

Szeretek olvasni, origamizni, csipkét készíteni. Rendszeresen kerékpározom, túrázom.

KOVÁCS NORBERT

(Mezőtúr, 1992)

Szakdolgozat címe: Borsosmentaminták mentofurán- és pulegontartalmának vizsgálata (témavezető: *Dr. Csupor Dezső és Dr. Veres Katalin*).

2016-ban részt vettem a Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencián Szerbiában, illetve a szegedi Tudományos Diákköri Konferencián is, ahol II. helyezést értem el. 2017-ben angol-magyar egészségstudományi szakfordító-tolmács diplomát szereztem.

Hobbim a futás, utazás, filmezés, zene.

KÓCAI DÁVID

(Budapest, 1993)

Szakdolgozat címe: Az ambroxol antimikrobiális hatásának vizsgálata (témavezető: *Dr. Burián Katalin*).

3 éven keresztül TDK-ztam az Orvosi Mikrobiológiai és Immunbiológiai Intézetben. Helyi Tudományos Diákköri Konferencián kiemelt első helyezést értem el 2017-ben. Az egyetem elvégzése után, doktori képzésbe szeretnék jelentkezni.

Idén sikerült csatlakoznom a helyi amatőr jégkorong klubba, így folytathattam gyermekkori sportomat, amelyet az egyetem miatt abba kellett hagynom. 2 éve elkezdtem zongorázni tanulni. Nagyon érdekel a csillagászat, a Magyar Csillagászati Egyesület tagja vagyok immár 4 éve.

LAJKÓ VIKTÓRIA

(Szeged, 1992)

Szakdolgozat címe: Fehér halál – A tüdő-tuberkulózis gyógyszeres terápiája (témavezető: *Dr. Ducza Eszter*).

Szakdolgozatomat a Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai Intézetnél írtam. A tárgyak közül hozzám inkább a biológiai témájuk álltak közel. A nyári gyakorlatok során megkedveltem a patikai munkát, a jövőben ilyen területen szeretnék elhelyezkedni, de nyitottan igyekszem fogadni más lehetőségeket is.

Sokat olvasok, szeretek rajzolni, állatokkal foglalkozni, színházba járni; szeretnék megtanulni festeni és hangszeren játszani. Értékelem a szeretteimmel töltött időt, a jó filmeket, a szép tájakat.

MAGYARI BETTINA

(Szeged, 1993)

Szakdolgozat címe: A D-vitamin szerepe a tumoros elváltozások kockázatában és progressziójában (témavezető: *Dr. Zupkó István*).

Az egyetemi tanulmányaim során egy szemesztért Grazban tölthettem Erasmus ösztöndíjjal, amit nagyon élveztem. Rengeteget fejlődtem ez idő alatt, kiváltképp a németem. Az utolsó évemben klinikai kutatási koordinátorként dolgoztam, mert érdekel ez a terület.

Szeretek zongorázni, fotózni, suhanni a biciklimmal, szeretem a hegyeket. Nagyra értékelem a barátaimmal együtt töltött beszélgetős-társasjátékos estéket.

MAKAI ÁGNES

(Békéscsaba, 1993)

Szakdolgozat címe: A Parkinson-kór terápiája (témavezető: *Dr. Bózsity Noémi*).

Az egyetemi tanulmányaim során mindig törekedtem arra, hogy a legtöbbet hozzam ki magamból. A tantárgyak közül leginkább a gyógyszerhatástant kedveltem, ezért is írtam a szakdolgozatomat ilyen jellegű témában.

Szeretek olvasni, filmet nézni és utazni. Barátságos és társaságkedvelő embernek tartom magam.

MAKAI KLÁRA

(Békéscsaba, 1994)

Szakdolgozat címe: Új funkcionáliszt aminosavak szintézise és továbbalakításai [4+2] cikloaddícióval (témavezető: *Dr. Szatmári István*).

Egyetemi éveim során jeles tanulmányi eredményt értem el. Kifejezetten szerettem a hatástan és a klinikai gyógyszerészet tárgyakat. Demonstrátori és TDK munkát a Gyógyszerkémiai Intézetben végeztem. Karunk kollégiumi életében pedig szintfelelősként vettem szervesen részt. Szakmai gyakorlataimat külföldön is végeztem, így más ország patikai rendszerét is megismerhettem.

Szeretek olvasni, nyelveket tanulni, ezentúl többféle sportágban is kipróbáltam magam. Vidám természetű, jó kommunikációs képességgel rendelkező ember vagyok, aki nagyon szeret csapatban dolgozni.

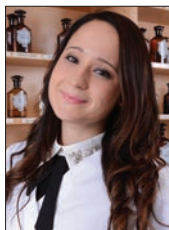
MANGÓ DÓRA

(Szeged, 1994)

Szakdolgozat címe: Az áramlások reakció hozama és a felhasznált áramlások reaktor átmérője közötti összefüggés vizsgálata (témavezető: Dr. Szatmári István).

Egyetemi tanulmányaim alatt 3 évig végeztem tudományos diákköri munkát a Gyógyszerkémiai Intézetnél, ahol áramlások kémiai reakciókkal foglalkoztam, és a 2017. őszi TDK Konferencián III. helyezést értem el az előadásommal.

Szeretek olvasni és moziba járni, emellett társasági embernek tartom magam.

MATUSZKA NIKOLETT

(Kecskemét, 1994)

Szakdolgozat címe: Lakossági felmérés az influenza védőoltással kapcsolatban (témavezető: Dr. Benkő Ria).

Öt évig tartó gyógyszerészi tanulmányaim alatt a Klinikai Gyógyszerészeti Intézetnél végeztem a szakdolgozatomhoz szükséges kutató munkámat, azért ezt a területet választottam, mert mind a gondozás, mind a klinikákon végzett gyakorlataink felkeltették érdeklődésemet. Továbbá nagyon érdekesnek találtam a hatástant is tanulmányaim során. Úgy gondolom, Szegeden megfelelő képzettséget szereztünk, hogy a szakmában helyt álljunk és bátran munkába tudok állni a gyógyszerészet bármely területén.

Kedvenc időtöltésem a sportolás és közös utazások, programok a barátaimmal.

MIHÓ MELINDA

(Baja, 1994)

Szakdolgozat címe: Gyógynövények, nővényi hatóanyagok a Parkinson-kór terápiájában (témavezető: Dr. Vasas Andrea).

Az öt év alatt végig jó tanulmányi átlagot sikerült elérnem, a szakma több területét megkedveltem, melyek közül talán a patikai munka és a klinikai gyógyszerészet áll hozzám a legközelebb.

Szeretek moziba járni, sportolni, kempingezni és túrázni. A jövőmet Szegeden képelem el, szívesen vennék részt további képzéseken, főként gyógyszerészet és idegen nyelvek területén.

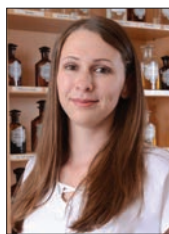
MÓDRA SZILVIA

(Szeged, 1995)

Szakdolgozat címe: Bukkális alkalmazásra szánt, chitosan alapú mukoadhezív filmek előállítása és vizsgálata (témavezető: Dr. Kristó Katalin és ifj. Dr. Regdon Géza).

TDK munkát végeztem három évig gyógyszertechnológia témában. Kétszer indultam TDK konferencián, III. és I. helyezést elérve, továbbjutva a 2019-es OTDK versenyre. ÚNKP hallgatói kutatói ösztöndíjas voltam 1 évig. A 7th BBBB konferencián poszter előadással szerepeltem. 2017-ben Szeged város ösztöndíját nyertem el. 2018-ban Anoli-díjas lettem. Klinikai gyakorlatomat Toledóban (USA) teljesítettem.

Kreatív személyiségnek tartom magam, előszeretettel próbálok ki mindenféle alkotói tevékenységet. Szeretek főzni, kerékpározni, olvasni, utazni és a zene is közel áll hozzám.

MOLNÁR ESZTER

(Veszprém, 1992)

Szakdolgozat címe: A policisztás ovárium szindróma gyógyszeres terápiája (témavezető: Dr. Ducza Eszter).

Az egyetemi évek alatt nagyon jó barátokat szereztem, amiért hálás vagyok. Szeretek olvasni, színházba járni. 12 éves korom óta klarinétot és tagja vagyok egy ifjúsági fúvószenekarnak is.

NAVRECZKI ÁGNES

(Szekszárd, 1994)

Szakdolgozat címe: Új drog az európai gyógyszerkincsből: a szecsuani bors - Fűszerből gyógyszer? (témavezető: Dr. Rédei Dóra).

Egyetemi éveimet jeles tanulónként teljesítettem. Hozzám legközelebb az élettan és a ráépülő tantárgyak álltak. Az Év Gyógyszerészhallgatója 2018 országos versenyen 2. helyezést értem el. Kiváló oktatók tanítottak, az évfolyamtársaimmal jó közösséget alkottunk. A kollégiumi éveim alatt pedig életre szóló barátságok születtek. Éppen ezért nagyon jó emlékeket őrzök a szegedi egyetemi éveimről.

Az egyetem alatt kezdtem el zumbázni, ez segített a stressz levezetésében, felvidított és sok ismerősre, jó baráttra leltem vele. Emellett esténként szeretek kikapcsolódni, színház, mozi, séta is szóba jön. Közvetlen vagyok az emberekkel, jó a kommunikációs készségem.

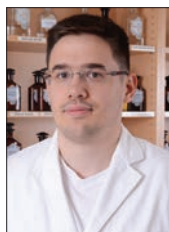
NEMES ALEXANDRA MARIETTA

(Debrecen, 1995)

Szakdolgozat címe: A testtömeg csökkenés különböző szempontok szerinti vizsgálata és eredményessége az obesitashoz társuló betegségekre alkalmazott gyógyszeres terápiában (témavezető: Dr. Matuz Mária).

Tanulmányaim alatt több mint 3 évig követtem prospektív módon elhízott és/vagy diabétesz mellitusos betegek testtömegcsökkentő programját, ami megmutatta az életmód fontos szerepét az ehhez köthető betegségek prevenciójában és kezelésében. Továbbá a farmakognóziai tanulmányokban szívesen fejlesztem folyamatosan tudásom.

Szabadidőmben műkorcsolyázással, teremdedzéssel szívesen foglalkozom. Különböző alapanyagokból saját felhasználásra kozmetikumokat készítek, illetve kísérletezek különböző receptekkel.

NÉMETH KRISTÓF

(Budapest, 1994)

Szakdolgozat címe: Új 1-aril-3-arilfuril-szubsztituált naftoxazinok szintézise és gyűrű-lánc tautomériájának vizsgálata (témavezető: Dr. Szatmári István).

Öt évig terjedő gyógyszerészi tanulmányaim alatt a Gyógyszerészi Kémia Intézetnél végeztem TDK munkát, azért választottam ezt a területet, mert a laboratóriumi gyakorlatok mindig is érdekelték. A képzés mellett az idegen nyelvet sem hanyagoltam, több angol kurzuson is részt vettem.

Szeretek olvasni, sportolni, az egyetemi évek kezdete óta kettelbellezem. Vidám, társasági ember vagyok, ami jól jött a kollégiumi évek alatt.

NÉMETH ZSÓFIA

(Szeged, 1994)

Szakdolgozat címe: Sejttenyészeteken tesztelhető, jelölőanyagot bezáró liposzómális formulációk előállítás és vizsgálata (témavezető: Dr. Jójátrné Dr. Laczkovich Orsolya).

TDK-sként 2015 óta foglalkozom liposzómális formulációk előállításával és vizsgálatával az SZTE GYTK Gyógyszertechnológiai és Gyógyszerfelügyeleti Intézeténél, ahol demonstrátorként az oktatásba is bekapcsolódtam. A 2017/18-as tanévben elnyertem a Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíjat és az Új Nemzeti Kiválóság Program támogatását. Tanulmányaimat a jövőben a kar doktori képzésén szeretném folytatni.

Szabadidőmben szeretek színházba járni, olvasni, rajzolni, túrázni, nyelveket tanulni. A gyógyszerészképzéssel párhuzamosan angol egészségügytudományi szakfordító-tolmács diplomát is szereztem.

ORSÓS JULIANNA

(Dombóvár, 1994)

Szakdolgozat címe: A levocetirizin farmakokinetikai vizsgálata vemhes és nem vemhes patkányokon (témavezető: Dr. Sztojkov Ivanov Anita).

Jeles tanulmányi átlagom mellett két évig a Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai Intézetben végeztem kutató munkát. A TDK konferencián bemutatott előadásommal I. díjat nyertem.

Szabadidőmben szeretek olvasni, kirándulni. Jó humorérzésem segítségével könnyen teremtek kapcsolatot az emberekkel. Türelmes és empátikus személynek tartom magam.

ÖTVÖS LEONA

(Szabadka, 1991)

Szakdolgozat címe: Selyemkóró (*Asclepias syriaca* L.) tartalomanyagainak további vizsgálata (témavezető: Háznagyné Dr. Radnai Erzsébet).

Egészségügyi szakközépiskolában végeztem, egészségügyi nővér szakon Szabadkán. Ezt követően egyetemi előkészítőre jártam a Balassi Intézetben Budapesten, ahol emeltszintű kémia és biológia érettségít tettem. Ennek köszönhetően sikeres felvételt nyertem a Gyógyszerésztudományi Karra, ahol a szaktantárgyakat élvezettel tanultam.

Fő hobbim a hegymászás, azon belül a sziklamászás, fal-mászás, túrázás és magashegyi hegymászás.

PANNONHALMI ÁDÁM

(Szeged, 1992)

Szakdolgozat címe: A bőrszerkezet és a gyógyszeranyagok transzdermális transzportfolyamatainak vizsgálata non-invazív módszerekkel: A Fluoreszcens-, és a Raman spektroszkópia lehetőségei (témavezető: Dr. Csányi Erzsébet).

Harmadik generációs leendő gyógyszerészként, gyermekkorom óta foglalkoztatott ez a hivatás. Tanulmányaim so-

rán nagy érdeklődést mutattam az anatómia, gyógyszerészi szakigazgatás, gyógyszerészeti etika és gyógyszerészeti kommunikáció tárgyak iránt. Nyitott vagyok mind az ipari, kórházi és a közforgalmú gyógyszerészet felé, ahol a betegekkel direkt vagy indirekt módon teremthetek kapcsolatot.

Szabadidőmben, szívesen sportolok, zenélek és készítek fotókat természetjárás közben. Társasági ember lévén szívesen töltök időt családommal, barátaimmal.

PAPP TIBOR

(Jászberény, 1993)

Szakdolgozat címe: Alzheimer-kór és terápiás lehetőségei (témavezető: Dr. Márki Árpád).

Már gimnázium első osztályban megszerettem a kémiát, azóta a gyógyszerész pályára készülök. Az egyetem sokszor inkább egy hullámvasútra emlékeztetett, de nem cserélném el semmire ezeket a felejthetetlen éveket. Évfolyamtársaimnak és a jövőben végző hallgatóknak sikerekben és élményekben gazdag éveket kívánok.

Hobbim a foci, síelés, sörpöng, demó ismételés, UV.

PÁSZTI NETTI

(Hódmezővásárhely, 1994)

Szakdolgozat címe: Albumin alapú gyógyszerkészítmények előállítása és vizsgálata (témavezető: Dr. Katona Gábor).

Számomra mindig is fontos volt, hogy emberekkel foglalkozzam. A szakmám segítségével teljesíthetem azt a célt, hogy embereket gyógyíthassak és közvetlen kapcsolatba is kerüljek velük. Az egyetemi éveim során nemcsak a szakma alapjait tanulhattam meg, hanem a kommunikációt és gondozást is, mely elengedhetetlen lesz az elkövetkezendő éveim során.

Szeretek kimozdulni és emberek között lenni. Sokat biciklizem és alkalmanként futni is járok.

POLANEK EVELIN

(Arad, 1994)

Szakdolgozat címe: Természetes vegyületek toxicitásának és sugármódosító hatásának vizsgálata zebadánió (*Danio rerio*) embrió modellen (témavezető: Dr. Csúpor Dezső, Dr. Hideghéty Katalin és Szabó Emília Rita).

Az egyetem alatt 3 évig végeztem TDK munkát, amely során 3 különálló intézet között kellett szoros kapcsolatot fenntartanom. Munkámat a Farmakognózi Intézet, az Onkoterápiás Klinika és az ELI-ALPS munkacsoportjának szoros együttműködésében végeztem. Fontosnak tartom a folyamatos nyelvtanulást, így a gyógyszerészképzés mellett elvégeztem az egészségügytudományi szakfordító és tolmácsolást is.

Szeretek fényképezni, új kultúrákat és helyeket megismerni, nyelveket tanulni. Magamat nyitott és kíváncsi embernek tartom, akinek mindig kell egy új feladat, egy új kihívás.

RÉCZY DÓRA

(Kiskunfélegyháza, 1992)

Szakedolgozat címe: Gyógyszertári magisztrális krém reformulálása igazodva a modern kor követelményeihez (témavezető: Dr. Deákné Dr. Berkó Szilvia).

A TDK munkát másodéves korom óta a Gyógyszertechnológiai és Gyógyszerfelügyeleti Intézetnél végeztem. A munkám bemutatásával a helyi TDK konferencián harmadik helyezést értem el. Egy évig demonstrátor voltam, majd pedig az Új Nemzeti Kiválósági Program Kutatói Ösztöndíját is elnyertem. Az utolsó két évben pedig párhuzamosan megkezdtem az Orvos- és egészségtudományi szakfordító-tolmács képzést is.

A két képzés miatt nem sok a szabadidőm, de ha tehetem, igyekszem minél többet angolul olvasni. A diploma után terveim közt szerepel egy jelnyelvi tanfolyam elkezdése, illetve spanyol nyelvet tanulni.

ROMSICS BORBÁLA

(Dunaújváros, 1994)

Szakedolgozat címe: A tejoltó galaj (*Galium verum* L.) tartalomanyagai és farmakológiai hatásai (témavezető: Háznagyné Dr. Radnai Erzsébet).

Egyetemi éveim során az elvárásoknak megfelelően teljesítettem. Leginkább a gyógyszerészi gyakorlatba, a betegellátásba áttűltethető kurzusokat élveztem. Egy évig a Semmelweis Kollégium diákbizottságának oszlopos tagja voltam. Végzős hallgatóként a Farmakognózi Intézet demonstrátora voltam, így betekinthettem az oktatási tevékenység színtereibe is.

Hobbim a zenélés, 10 évig klarinétotztam – tudásomat a Solti Ifjúsági Fúvószenekarban kamatoztattam első klarinétosként. Emellett szeretek olvasni, kirándulni.

SASS ANNA

(Cegléd, 1993)

Szakedolgozat címe: A viszkozitás és a felületi feszültség hatásának vizsgálata gyógyszeres tinták porózus hordozón mutatott viselkedésére (témavezető: Dr. Sovány Tamás).

A Gyógyszertechnológiai és Gyógyszerfelügyeleti Intézetnél kezdtem TDK munkámat 2015 őszén. Kutatási témámmal kapcsolatos előadásomat a helyi konferencián II. díjjal jutalmazták. A 60-as évek rock-kultúrája volt a kedvenc szabadon választható tárgyam.

A rendszeres futás az életem részévé vált. Szabadidőmben szeretek túrázni, színházba és koncertekre járni.

SÁTORI GRÉTA

(Budapest, 1993)

Szakedolgozat címe: Multidrogrezisztencia-csökkentő hatású új diterpének izolálása az *Euphorbia taurinensis*-ből (témavezető: Dr. Rédei Dóra).

Három éven át TDK munkát végeztem a Farmakognózi Intézetben. Kutatásaim eredményeit a 2016-os és 2017-es helyi TDK konferenciákon, valamint a 33. OTDK-n prezentáltam, ahol I. helyezést értem el. Két évig voltam a Kabay János Szakkollégium tag-

ja. Ötödéves koromban demonstrátorként is tevékenykedtem. Tanulmányaim során Szeged Városi és Köztársasági Ösztöndíjat, valamint ÚNKP pályázatot nyertem el.

Szabadidőmben szeretek számítógépezni, biciklizni, strandolni, játszani a macskámmal, sétálni a szabadban és a barátaimmal szórakozni. Néha olvasni is szoktam. *Agatha Christie* regényei a kedvenceim.

SCHVÁB KRISZTINA

(Budapest, 1992)

Szakedolgozat címe: Béta-adrenerg rendszeren ható szerek a gyógyászatban és a doppingolásban (témavezető: Dr. Hajagos Tóth Judit).

Tanulmányaimat a Szegedi Tudományegyetemen végeztem. Végzős hallgatóként körvonalazódott, hogy a klinikum és az ezzel kapcsolatos kutatási tevékenység az, ami a leginkább megfogott. Rövid ideig a Kórélettani Intézetnél végeztem tudományos tevékenységet. Fontosnak tartom a gyógyszerészeti munka során a betegekkel való együttműködés további javítását és a gyógyszerész szakma hírnevének öregbítését.

A napi ritmusom része a mozgás, legyen az futás vagy bármilyen erőnléti sport. Szeretek olvasni és színházba járni.

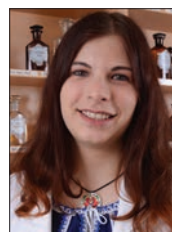
SELMECI ESZTER

(Szeged, 1994)

Szakedolgozat címe: Az angiogenezis-gátlók evolúciója a biotechnológia szimulán fejlődésével (témavezető: Dr. Szakonyi Gerda).

Egyetemi éveim alatt nagy erővel koncentráltam a tanulmányaimra. Kedvenc tantárgyaim közé tartozik a humán farmakológia, a klinikai gyógyszerészet és a gyógyszerészi gondozás. Végzős hallgatóként gyógyszerészi gondozás versenyeken vettem részt. A jövőben klinikai gyógyszerészet területén szeretnék elhelyezkedni, ezáltal gyakorolnám a gyógyszerészi hivatást.

Szabadidőmben a barátaim társaságát élvezem, szeretek velük utazni. Imádom a Balatont. Sportolok rendszeresen, emellett szenvedélyem a társastánc.

SISKA-SZABÓ LILLA

(Orosháza, 1994)

Szakedolgozat címe: A kisspeptin uterusz relaxáló hatásának vizsgálata patkányban *in vitro* (témavezető: Dr. Hajagos-Tóth Judit).

TDK munkámat a Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai Intézetben végeztem. Az itt végzett kutatási témámmal sikeresen pályáztam az Új Nemzeti Kiválósági Program ösztöndíjára, illetve ezzel részt vettem a TDK konferencián, ahol II. helyezést értem el. 2017-ben a tanulmányi eredményeimnek köszönhetően elnyertem a Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíjat.

A szabadidőmben szeretek festeni, rajzolni. A pasztell technika érdekelt, játszom a színekkel. Ezen kívül szívesen olvasok és utazgatok. Nagyon szeretem az állatokat, főleg a macskákat.

SOMOSKÖVI LAURA ERZSÉBET

(Szeged, 1993)

Szakdolgozat címe: Scaffoldok, mint hatóanyag-leadó rendszerek (témavezető: Dr. Budai-Szűcs Mária).

Szeretek olvasni és túrázni. Alkalmazkodó, kötelességtudó és barátságos természetűnek vallom magam, valamint rendszerető és precíz vagyok a munkámban.

SÜLI EDINA

(Szeged, 1994)

Szakdolgozat címe: Új típusú sejtpenetráló peptidok azonosítása, szintézise és biológiai vizsgálata (témavezető: Dr. Martinek Tamás).

Rengeteg hasznos tapasztalattal gazdagodtam az egyetemi éveim alatt, amelyek hamarosan kamatoztathatók.

A legfontosabb célom mégis akkor fogalmazódott meg bennem, amikor a pályaválasztás előtt álltam. Öt évvel ezelőtt azért jelentkeztem a gyógyszerésztudományi karra, hogy az egészségügyben dolgozhassak, ezzel segítve a betegeket. A pályám kezdetétől fogva ezt szem előtt tartva szeretném végezni a munkámat.

Általános iskolás korom óta zongorázom. Hobbi szinten futballozom immáron ötödik éve. Szeretek a szabadidőmben olvasni, kertészkedni, sétálgatni, kerékpározni.

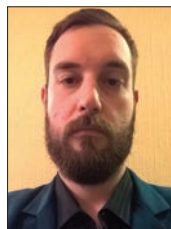
SÜTŐ ORSOLYA

(Zenta, 1993)

Szakdolgozat címe: Retinoidok a tumor-terápiában (témavezető: Dr. Zupkó István).

Tanulmányaim során a gyógyszerhatástant és a gyógyszertechnológiát szerettem meg leginkább. Az egyetem mellett klinikai vizsgálatok koordinálásában is részt vettem, és a jövőben monitorként szeretnék dolgozni.

Szabad időmben szívesen sütök-főzök, valamint szeretek röplabdázni.

SZABÓ TÖNKI ÁDÁM

(Zenta, 1992)

Szakdolgozat címe: Antibakteriális hatású szelеноészterek vizsgálata (témavezető: Dr. Spengler Gabriella).

Sosem volt kiemelkedő a tanulmányi eredményem, de ezt az érdeklődésem és szorgalmam kiegyensúlyozta. TDK-s kutatásom két évig végeztem, ez idő alatt demonstrátor is voltam a Mikrobiológia Intézetben. Konferencián különdíjas helyezést értem el, majd megírtam belőle a szakdolgozatot, melyből egy cikk is született.

Próbáltam kihozni a legtöbbet az egyetemi éveimből. Sikerként egy áthallgatást elnyernem a MOGYE-re, részt vettem a legtöbb OGYT-n és bálokon, valamint néhány konferencián is.

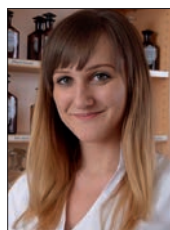
SZAPLONCZAI ZSANNETT

(Mátészalka, 1993)

Szakdolgozat címe: Quality by Design koncepció alkalmazása felszilárd gyógyszerkészítmények esetén (témavezető: Dr. Kovács Anita).

Tanulmányaim során leginkább a gyakorlatban alkalmazható szakmai tantárgyakat szerettem. Ez egy iránymutatás is volt számomra, hogy gyógyszerészként patikában szeretnék elhelyezkedni. A Hallgatói Önkormányzat testületi tagja voltam 2015-2018 között. Ezek mellett pedig mindig próbáltam időt szakítani a SZOTE-s rendezvényekre.

Sok időt töltök a barátommal, barátaimmal. Egyetemi éveim alatt örömet okozott számomra a HÖK-ös rendezvények megszervezése és lebonyolítása.

SZÁSZ ORSOLYA

(Budapest, 1993)

Szakdolgozat címe: A medvehagyma (*Allium ursinum*) kémiaja és farmakológiája (témavezető: Dr. Vasas Andrea).

Szeretek utazni, túrázni, kerékpározni. Szívesen járok színházba, moziba, koncertekre. Érdeklődő, türelmes, segítőkész természetűnek tartom magam. Közösségi programokban szívesen veszek részt.

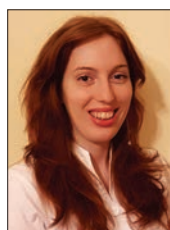
SZILÁGYI LEA

(Szabadka, 1994)

Szakdolgozat címe: Az afrikai vajfa és a karitévaj (témavezető: Dr. Csupor-Löffler Boglárka).

2013-ban felvételt nyertem a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karára. Tanulmányaim során a féléveket jó eredménnyel zártam. Legjobban a gyógyszerészi hivatással kapcsolatos tárgyakat élveztem és az ott tanultakat leendő munkám során igyekszem majd alkalmazni. Társaságkedvelő, barátságos és könnyen alkalmazkodó embernek tartom magam.

Szeretek sütni, főzni, táncolni és olvasni.

SZILVÁS ORSOLYA

(Szombathely, 1990)

Szakdolgozat címe: Ciklohexán- és ciklohexénvázú 2-aminohidroxámsavak szintézise és átalakításai (témavezető: Dr. Palkó Márta).

Tanulmányaimat a Szegedi Tudományegyetemen végeztem. Harmadéves koromtól kezdve tudományos diákköri munkát folytattam a Gyógyszerkémiai Intézetnél, melynek eredményeképpen konferencián is részt vettem. Az egyetemi éveim alatt tovább erősödött bennem a szakmai elhivatottságom és elkötelezettségem.

Szabadidőmet igyekszem aktívan eltölteni, és sokat utazni, kirándulni. A sport, főként a futás, a mindennapjaim része. Továbbá nagyon szeretek olvasni, valamint színházba járni.

SZTRÁNYÓCZKI MARGIT

(Kalocsa, 1992)

Szakdolgozat címe: A méhnyakrák megelőzése és kezelése (témavezető: Dr. Bózsity Noémi).

Egyetemi tanulmányaim során folyamatosan törekedtem a tananyag legmagasabb szintű elsajátítására. Számomra legkedvesebb tárgy a Gyógyszertechnológia kurzus volt, mert amellett, hogy ez az egyik alapja szakmánknak, jeleskedtem is belőle, amely önbizalmat és erőt adott a folytatáshoz.

Szeretek olvasni, moziba járni és süteményt sütni. Társasági ember vagyok, fontos nekem, hogy mély kapcsolatokat építsek ki másokkal.

TAMÁSI ROLAND

(Budapest, 1991)

Szakdolgozat címe: Fényvédő faktorok *in vitro* és *in vivo* meghatározása (témavezető: Dr. Csányi Erzsébet).

Egyetemi éveim során elsősorban a gyógyszertechnológiai tantárgyak iránt érdeklődtem. Részt vettem gyógyszeripari szakmai gyakorlatokon, melyeken széleskörű szakmai tapasztalatot szereztem. Az egyetemen eltöltött éveimet nagymértékben meghatározta az ipar iránti érdeklődésem.

Szeretem számítógépes ismereteimet bővíteni hardware témakörben. Rendszeresen olvasok szakmai irányultságú publikációkat.

TÓTH BENJÁMIN

(Budapest, 1992)

Szakdolgozat címe: Szubsztrátmérnökség az 1,2,3,4-tetrahidro- β -karbolináz as aminoalkoholok enzimatis O-acilezésénél (témavezető: Dr. Forró Enikő).

TÓTH JUDIT

(Cegléd, 1993)

Szakdolgozat címe: Szalicilsav indukált gyomorfekély elektromiográfiás detektálása patkányban (témavezető: Dr. Szűcs Kálmán Ferenc).

Az elmúlt öt év alatt igyekeztem kihozni a maximumot az egyetemi életből, és szintűgy magamból is, az iskolapadban. Új barátokat, új várost ismertem meg, és új tudományos oldalamat is a TDK konferencián, melyen II. helyezést értem el. A laborban töltött kísérletes munkám eredményét a szakdolgozatom is tükrözi, melyben a fekélybetegséget tárgyaltam.

A reggeltől estig tartó tanulás mellett, egy-egy edzéssel, jeles alkalmakra koccintással, és tiszakécskei lány révén fürdőzéssel, napozással igyekeztem egyensúlyban tartani a testemet-lelkemet.

TÓTH KRISTÓF

(Eger, 1989)

Szakdolgozat címe: 2-es típusú diabetes mellitussal diagnosztizált betegek életminőségének és életminőségüket befolyásoló faktoroknak a vizsgálata hazai közforgalmú gyógyszerárakban (témavezető: Dr. Csóka Ildikó és Dr.

Fekete Helga).

Édesanyám gyógyszerési munkája során jöttem rá, hogy számomra is ez a pálya lesz a legmegfelelőbb. Családom folytonos támogatása mellett a nehézségeket leküzdöttem. Két éven keresztül szerencsém volt a hallgatókat képviselni mit vezetőségi HÖK tag. Úgy gondolom sikeresen. Céloom, hogy szakemberként sokat tudjak segíteni embertársaimon.

Hobbim a sportolás, olvasás, motorozás.

URBÁN EMESE

(Szeged, 1993)

Szakdolgozat címe: A sclerosis multiplex terápiás lehetőségei (témavezető: Dr. Ducza Eszter).

Az egyetemen jeles tanulmányi eredményt értem el. A kedvenc tantárgyaim a hatástan és a gyógyszertechnológia voltak.

Szabadidőmben kajakozom. Szeretek filmet nézni és kirándulni. Mosolygós, vidám természetűnek és szorgalmasnak tartom magam.

VÉN CINTIA

(Szeged, 1992)

Szakdolgozat címe: Fekélyellenes szerek farmakológiája (témavezető: Dr. Bor Andreea).

Évekig a Semmelweis Ignác Kollégium lakója voltam, ahol a Diákbizottságban rendezvényszervezőként, majd 1 évig szintfelelősként tevékenykedtem.

Szeretek olvasni, sütni, moziba járni, jó kommunikációs és kapcsolatteremtő képességgel rendelkezem.

VÖRÖS AMANDA

(Kalocsa, 1994)

Szakdolgozat címe: Új támadáspontú farmakonok a krónikus székrekedés kezelésében (témavezető: Dr. Hajagos-Tóth Judit).

Kalocsán születtem, 24 éves, végzős gyógyszerészhallgató vagyok. Mindig is vonzott a gyógyszerész szakma és nagyon szerencsésnek tartom magam, hogy megtaláltam azt a területet, ahol szívesen dolgozom, és szívesen töltöm a mindennapjaimat. Az egyetemi évek alatt különösen a gyógyszerhatástan tantárgyat kedveltem. Remélem, a szakma számos területén kipróbálhatom magam és sok tapasztalatot gyűjthetek.

Szeretek nagyon sütni, fényképeket készíteni, sportolni, utazni és a barátaimmal lenni. 13 évig táncoltam versenyszerűen. Nagyon vidám, segítőkész, elhivatott, társasági embernek tartom magam.

DEBRECENI EGYETEM

ANGYALOSI SZABINA

(Nyírbátor, 1991)

Szakdolgozat címe: Idraparinux analóg, 6-dezoxi-L-talopiranozid tartalmú pentaszacharid triszacharid részének szintézise (témavezető: *Dr. Herczeg Mihály és Demeter Fruzsina*).

Tanulmányaim során főként a kémiai tárgyak álltak hozzám közel, de az 5 év során hallgatott egyéb tantárgyak mindegyikét hasznosnak találom, melyek szakmai tudásunkat kellőképpen megalapozzák. Ez természetesen köszönhető minden egyes egyetemen oktató tanárnak, előadónak, akik igyekeznek a legtöbb ismeretanyagot átadni a diákoknak.

Szabadidőmben szeretek olvasni, moziba, színházba járni, közösségi programokon részt venni.

ARANYI KRISZTINA

(Debrecen, 1994)

Szakdolgozat címe: A természetben előforduló bioaktív izotiocianátok vizsgálata LC-MS módszerrel (témavezető: *Dr. Gondai Sándor*).

2013-ban kezdtem meg tanulmányaimat a Debreceni Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán. 2016-tól végzek kutatásokat a Növénytan Tanszék Farmakognózia részlegén, mely során a bioaktív izotiocianátok analitikai vizsgálatával foglalkoztam. Négy évig voltam a hallgatói önkormányzat választott képviselője, mely során a PR és marketing bizottság munkáját segítettem.

Szabadidőmben szívesen túrázom, kirándulok, de közel állnak hozzám a művészetek is. Legszívesebben barátaimmal töltöm az időm, akikkel ez alatt az öt év alatt számos közös élményben volt részem.

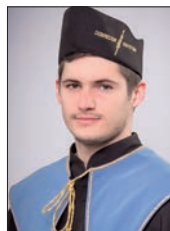
ÁRVAI ISTVÁN

(Miskolc, 1992)

Szakdolgozat címe: Fluoreszcensen jelölt hidroxipropil-béta-ciklodextrin gyógyszerhordozó segédanyag farmakokinetikai vizsgálata (témavezető: *Dr. Fenyvesi Ferenc*).

TDK munkámat a Gyógyszertechnológia Tanszéken végeztem két évig. A kutatási eredményeimből előadást tartottam a 7th BBBB International Conference on Pharmaceutical Sciences konferencián. Egyetemi éveim alatt DETEP tag voltam és részt vettem a Debrecenben megrendezett gyógyszerészi gondozás versenyen.

Szeretek olvasni, túrázni és színházba járni. Vidám, társasági embernek tartom magam, sok időt töltök a barátaimmal.

BALÁZS BENCE

(Debrecen, 1993)

Szakdolgozat címe: Hatóanyag-kioldódást befolyásoló tényezők direkt préseléses technológiák esetén (témavezető: *Dr. Posta Ágnes*).

Tősgyökeres debreceni vagyok, óvodás koromban még az űrhajósi pálya vonzott, később egyre inkább az egészségügy érdekelt. Mivel középiskolásként megfogott a kémia, így fordultam a gyógyszerész hivatás felé. Az egyetem végére egyre jobban éreztem, hogy bár a Marsra nem jutok el, mégis jól döntöttem.

Hobbim a fotózás, kerékpározás, olvasás.

BALOG ÁGNES

(Mezőkövesd, 1994)

Szakdolgozat címe: Vaskelátor kardi-ovaszkuláris hatásainak vizsgálata magas dózisú béta-karotin kezelés során (témavezető: *Dr. Bak István és Dr. Csépanyi Evelin*).

A kezdetektől fogva igyekeztem minél több egyetem által rendezett programon részt venni, élményekkel gazdagodni, új embereket megismerni. Harmadévtől a Gyógyszerhatástani Tanszék kutatócsoportjához csatlakozva kezdtem meg saját kutatómunkám, ahol patkányokkal kezdtük meg a kísérletezéseket, majd sejtenyészeten folytattuk a vizsgálatokat. A labormunka kifejezetten érdekes és tanulságos volt számomra.

Legjellemzőbb három tulajdonságom amivel le tudom magam írni: társasági ember, mosolygós, nyitott. Egy jó társasjátékra mindig kapható vagyok, de a sportos csapatjátékokat is szeretem.

BALOGH SZILVIA

(Vásárosnamény, 1993)

Szakdolgozat címe: A nystatin poszt-antifungális hatásának vizsgálata *Candida albicans* izolátumok ellen (témavezető: *Dr. Majoros László*).

Gyerekkorom óta érdekel a természettudomány és a gyógyítás világa, ezért választottam a Debreceni Egyetem Gyógyszerésztudományi Karát. Egyetemi éveim során rengeteget tanultam, de mindig jutott idő a szórakozásra, és új emberek megismerésére is. Kedvenc tantárgyaim a gyógyszertechnológia és az orvosi mikrobiológia voltak.

A szabadidőmet szívesen töltöm a természetben való sétálással vagy kirándulással, de a filmnézés és olvasás is a kedvenc elfoglaltságaim közé tartozik.

BECKSKY ÁDÁM

(Debrecen, 1995)

Szakdolgozat címe: Magas dózisú béta-karotin hatásának vizsgálata a sejtéletképességre (témavezető: *Dr. Csépanyi Evelin és Dr. Bak István*).

Egyetemi tanulmányaim során elsősorban a biológiai tárgyak érdekelték. Kísérletes diplomamunkámat a Gyógyszerhatástani Tanszéknél írtam, ahol igyekeztem maximálisan teljesíteni. Oktatóm meg voltak elégedve gyakorlatias, precíz munkámmal.

Szeretek sportolni, napi szinten futok és imádok biciklizni. Érdekel a vadászat és a gasztronómia.

BENDE LÁSZLÓ

(Debrecen, 1994)

Szakdolgozat címe: 3D nyomtatással készülő tabletták (témavezető: *Dr. Kovácsné Dr. Bácskay Ildikó*).

Mindig is érdekelt a gyógyítás, az élőlények – és különösen az ember – működése és annak befolyásolása. A gyógyszerészet irányába a középiskola végén köteleződttem el, az egyetemen pedig rengeteget tanultam. Alapvetően egy kedves, mindenben a jót kereső, céltudatos és kitartó embernek tartom magam, aki mindig igyekszik jónak lenni abban, amit csinál és aki szerint az élet egy folyamatos fejlődés.

A tanulmányaim mellett nagyon sokféle sportot kipróbáltam, úszás, íjászat, futball, különféle testedzések stb. Szeretem a jó filmeket, és amennyi időt lehet, a barátaimmal, családommal tölteni.

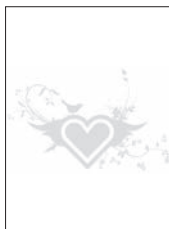
BODOR NOÉMI

(Mátészalka, 1994)

Szakdolgozat címe: Enzimpótló terápia alfa-glükózidázal Pompe betegségben (témavezető: *Dr. Szakszon Katalin*).

A Debreceni Egyetemen végeztem gyógyszerészeti tanulmányaimat. Szerettem itt tanulni, különösen a kémia, ezen belül is az analitika tetszett. Számos más terület is érdekelt ezen kívül, ezért is segítettem a DEHÖK Hallgatói Környezetvédelmi Bizottság tagjainak a munkáját.

Szívesen töltöttem az időmet a szabadban, kirándulással, sétaival.

BÓTA FANNI JÚLIA

(Budapest)

Szakdolgozat címe: Heves megye ásvány- és gyógyvizei (témavezető: *Dr. Szabó Attila és Dr. Kovácsné Dr. Bácskay Ildikó*).

BURAI DÓRA

(Debrecen, 1994)

Szakdolgozat címe: Opioid analgetikumok, opiátabúzus (témavezető: *Dr. Lekli István*).

Vidám, céltudatos, kiegyensúlyozott természetű embernek tartom magam. Hallgatóként tanulmányaim mindig központi

szerepet játszottak. Az egyetemi éveim során számos életre szóló barátságra tettem szert, akikkel egymást segítve közösen fejlődünk.

A mozgásnak meghatározó szerepe van az életemben, 8 évig versenytáncoltam, amelyet a futás és a fitness váltott fel. A sport megtanított arra, hogy kitartó munkával elérhetem céljaimat.

CSEH MÁRK

(Fehérgyarmat, 1993)

Szakdolgozat címe: Mindennapos gyógyszereszedési szokások és kihívások a geriátriában (témavezető: *Dr. Kovácsné Dr. Bácskay Ildikó*).

Amióta a Gyógyszerésztudományi Kar hallgatója lettem, számos területet ismertem meg, ahol gyógyszerészként tudnék elhelyezkedni. Örülök annak, hogy a lehetőségek egyre bővülnek és bízom abban, hogy végzés után sikerül megtalálnom azt az ideális munkakört, ahol kamatoztathatom azt a tudást, amelyet az 5 év alatt megszereztem.

Hobbim a szabadidő programok, utazás, barátok, vezetés, motorozás.

CSOBAI DALMA

(Kisvárd, 1994)

Szakdolgozat címe: Mintavétel és biológiai minták előkészítése gyógyszervegyületek vizsgálatához (témavezető: *Dr. Bak István*).

Különösen a szakmaspecifikus tárgyakat kedveltem. A Hallgatói Önkormányzat tagjaként számos rendezvény szervezésében és lebonyolításában vettem részt. Életem meghatározó részét képezik a Debrecenben töltött évek.

Szeretek olvasni, kirándulni, moziba járni. Mosolygós, figyelmes, társasági embernek tartom magam.

CZÖVEK VIKTÓRIA

(Debrecen, 1995)

Szakdolgozat címe: Antivirális immunválaszokat reguláló mechanizmusok feltárása humán plazmacitoid dendritikus sejtekben (témavezető: *Dr. Pázmándi Kitti Linda*).

Egyetemi tanulmányaim alatt a biológiai tárgyak álltak hozzám közelebb. Kísérletes diplomamunkámat az Immunológia Intézetnél harmadéven kezdtem el, örömmel vettem részt a munkacsoport kutatásaiban és igyekeztem átfogó ismeretekre szert tenni, melyet hasznosíthatok a szakmai fejlődésemben.

Szabadidőmben szívesen olvasok, kirándulok és főzök. Rendszeresen sportolok, TRX, spinning, aerobik.

DANKÓNÉ MILBIK SZABINA

(Debrecen, 1991)

Szakdolgozat címe: *In vitro/in vivo* kioldódási profilok jelentősége konvencionális tabletták esetében (témavezető: *Dr. Széles Attila*).

Tanulmányaim során legjobban a műszeres analitikai tárgyakat, valamint az ipari gyógyszerészetet kedveltem. Kifejezetten érdekes volt számomra a gyógynövény- és drogismeret is. Gyógyszertári

gyakorlataim alatt nagyon inspiráló légkörben tanulhattam, és különösen motiváló éreztem magam, mert megszerzett tudásomat sokszor hasznosítani tudtam. Precíz, megbízható és barátságos személyiség vagyok.

2012-ben a debreceni Vegyipari Szakközépiskolában Gyógyszeripari laboratóriumi technikus képzést szereztem. Szabadidőmben szeretek túrázni és sportolni, valamint amatőr fotósként tevékenykedem.

DIENES CSABA BÁLINT

(Debrecen, 1995)

Szakdolgozat címe: A 9-phenanthrol elektrofiziológiai hatásai kutya bal kamrai szívizomsejteken (témavezető: Dr. Horváth Balázs és Dr. Szentandrassy Norbert).

Érettségit követően tanulmányaimat 2013-ban kezdtem meg a Debreceni Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán. 2015 óta végzek tudományos diákköri munkát a DE-ÁOK Élettani Intézetének Szívelektrofiziológiai Laboratóriumában, emellett demonstrátori tevékenységgel segítettem alsóbb éves gyógyszerészhallgatók humán élettan gyakorlatait. TDK eredményeim a 2018. évi konferencián mutattam be és védtem meg.

Szabadidőmben túrázni, zenélni, olvasni, úszni, télen pedig síelni szeretek, de legjobban az egyetemi évek alatt kialakult nagyszerű baráti társasággal lazítani.

DRAGONYA RICHÁRD

(Nyíregyháza, 1992)

Szakdolgozat címe: A Setophoma terrestris kémiai vizsgálata (témavezető: Dr. Gonda Sándor).

Jó tanulmányi eredményt értem el. Különösen a biológiai tárgyakat kedveltem.

Szeretek olvasni, túrázni, sportolni.

DÜRGŐ ÉVA

(Berettyóújfalú, 1990)

Szakdolgozat címe: A nagy dózisú caspofungin terápia hatékonyságának *in vivo* vizsgálata Candida albicans izolátumok ellen (témavezető: Dr. Kovács Renáta).

Örömmel tölt el, hogy azzal foglalkozhatok a munkám során, ami igazán érdekel. Az egyetemen töltött évek alatt értékes embereket ismerhettem meg, tudással és tapasztalattal gazdagodtam, melyeket a jövőben is igyekszem fogok fejleszteni.

Szeretek utazni, idegen országok kultúráját közelről megismerni, különös tekintettel konyhájukra. Magam is szívesen kísérletezem különleges ételek elkészítésével.

FAJCSÁK ANNAMÁRIA

(Budapest, 1994)

Szakdolgozat címe: Az orális gyógyszerkészítmények alkalmazásának és tárolásának problémaköre a felnőttek esetében (témavezető: Dr. Kovácsné Dr. Bácskay Ildikó).

A Mátra lábánál, Gyöngyössolymoson lakom a családommal. Gimnáziumi éveim alatt tudatosan készültem a gyógyszerész pályára. Kizárólag a debreceni egyetemre felvételiztem, a kiváló képzés miatt. Harmadéves

hallgatóként szakmai gyakorlatomat a veresegyházi Sanofi Gyógyszergyárban, ötödévbem a debreceni Teva Gyárban töltöttem, az ipari szakirány miatt.

Szívesen és sokat vezetek. Szabadidőm nagy részét a családommal töltöm. Kedvtelésből tortákat és süteményeket alkotok, akár glutén-, laktózmentes változatban is. Állandó tanulótársam: kiskutyám, Dolcsi.

FICSOR FANNI

(Miskolc, 1995)

Szakdolgozat címe: Bakteriális sejtfalszintézist gátló enziminhibitorok tervezése és előállítása (témavezető: Dr. Borbás Anikó).

Tanulmányaim során főként a kémiai tárgyak iránt érdeklődtem, TDK munkámat is a szerves kémia területén végeztem a Gyógyszerészi Kémiai Tanszéken. TDK munkámmal az OTDK-n II. helyezést értem el. A 2017/2018-as tanévben elnyertem a köztársasági ösztöndíjat.

Szabadidőmben szeretek motorozni és olvasni. Fontos számomra a sport, rendszeresen futok, versenyeken is részt szoktam venni.

FREIBERGER ANETT

(Gyula, 1994)

Szakdolgozat címe: A klonazepam legális és illegális használata (témavezető: Dr. Lekli István).

Szerettem a gyakorlatokat, különösen a különböző kémia laborokat. Egyik kedvenc tárgyam a hatástan volt, ezért is ilyen témában írtam a szakdolgozatomat.

Szeretem az állatokat, a sportot. Szeretek edzeni járni (konterem, trx, aerobic), filmet nézni. Szabadidőmet főleg a barátaimmal töltöm. Érdekelnek az idegen nyelvek.

FÜLESDI VIVIEN

(Kisvárd, 1994)

Szakdolgozat címe: A kontaktlencse, mint gyógyszerhordozó rendszer gyógyszerészeti vonatkozásai (témavezető: Dr. Váradi Judit).

Egyetemi tanulmányaimat jó eredménnyel végeztem, főként a gyógyszerészeti technológiát és a biológiai tárgyakat kedvelem. Második félévem elején kerültem be a Gyógyszerésztudományi Kar Hallgatói Önkormányzatába, ahol először aktivistaként, később tagként tevékenykedtem.

Szabadidőmben szívesen hallgatom zenét, filmezem vagy olvasok. Szeretem a családom és a barátaim körében tölteni az időmet, legjobb, ha ezt a természetben tehetem.

GYURICZA BARBARA

(Nyíregyháza, 1994)

Szakdolgozat címe: Tumorhipoxia kimutatására alkalmas Ga-68 jelölt NOPO-nitroimidazol radiofarmakon szintézise (témavezető: Dr. Fekete Anikó).

TDK munkámat a DE ÁOK Nukleáris Medicina Nem Önálló Tanszékén végeztem, melynek témája a daganatos sejtek hipoxiás területeinek kimutatására alkalmas Ga-68 jelzett 2-nitroimidazol-NOPO radiofarmakon előállítása volt. Ezzel a témával bejutottam

2017-es OTDK-ra is, ahol a MONT különdíját ítelték oda nekem.

Szeretek olvasni, kirándulni, futni.

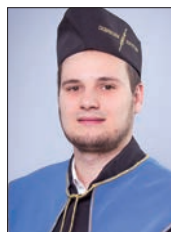
HAGYMÁSI ALEXANDRA ESZTER

(Eger, 1994)

Szakdolgozat címe: Szilimarin-ciklodextrin tartalmú mátrix-tabletták formulálása, *in vitro* kioldódás-vizsgálata és összehasonlítása (témavezető: Dr. Kovácsné Dr. Bácskay Ildikó).

A TDK munkámat a Gyógyszertechnológia Tanszéken végeztem, mellyel részt vettem a 2017-es TDK konferencián.

Szabadidőmben szeretek olvasni, idegen nyelveket tanulni és rajzolni. Legújabb szenvedélyem a süteménysütés.

HAIMHOFFER ÁDÁM

(Debrecen, 1994)

Szakdolgozat címe: Gastrorretentív gyógyszerforma előállítás, olvadékokból szilárd habképzéssel (témavezető: Dr. Fenyvesi Ferenc).

Az egyetemi éveim alatt TDK munkát folytattam a Gyógyszertechnológiai Tanszéken. Jövőre nézve a kutatás területein szeretnék kiteljesedni, ezért tanulmányaimat PhD hallgatóként szeretném tovább folytatni.

Szeretem a természetet, ezért ha tehetem, minél többet vagyok a friss levegőn, imádok futni, túrázni, kerékpározni.

HALÁSZ ZSUZSANNA

(Kisvárd, 1987)

Szakdolgozat címe: Zöldségek, gyümölcsök és étrend-kiegészítők fogyasztási szokása (témavezető: Dr. Tóth E. Béla).

KAPITÁNY ALEXANDRA

(Debrecen, 1991)

Szakdolgozat címe: Meggy antocianinok gyulladáscsökkentő hatásának vizsgálata Caco-2 gyulladásos bélhám modellen (témavezető: Dr. Váradi Judit).

Tanulmányaimat a Debreceni Egyetemen végeztem, ahol lehetőségem nyílt a Gyógyszertechnológiai Tanszék tudományos munkájában részt venni. TDK előadásomat 2017-ben tarthattam „Meggy antocianinok gyulladáscsökkentő hatásának vizsgálata Caco-2 gyulladásos bélhám modellen” címmel.

Szabadidőmben szeretek utazni, hegyet mászni, biciklizni, olvasni, és gyakran járunk színházba is.

KISPÁL DÁNIEL

(Mezőkövesd, 1991)

Szakdolgozat címe: Vérkészítmények (témavezető: Dr. Fehér Pálma).

Tanulmányaimat a Miskolci Egyetem gyógyszerész-közgazdász képzésén szeretném folytatni.

A sport kiemelten fontos a számomra.

KISS BEATRIX

(Debrecen, 1994)

Szakdolgozat címe: A magas vérnyomás és kezelési lehetőségei (témavezető: Dr. Bak István).

Tanulmányaimat a Debreceni Egyetemen kezdtem el 2013-ban. Egyetemi éveim során bár felkérték demonstrátornak nem fogadtam el, inkább tanulmányaimra koncentráltam. Az eredményeimre büszke vagyok, különösen a negyedév végi teljesítményemre.

Szeretek úszni, néptáncolni, filmet nézni, sétálni és kirándulni a barátaimmal. Korábbi tanulmányaimat Hajdúszoboszlón végeztem. A jövőben pedig szakgyógyszerész képzésben szeretnék részt venni.

KOLODZIEY GÁBOR

(Debrecen, 1989)

Szakdolgozat címe: Gyógynövények a szív- és érrendszeri betegségek kezelésében (témavezető: Dr. Szabó Attila és Dr. Kovácsné Dr. Bácskay Ildikó).

A képzés során jeles tanulmányi eredményt értem el, nagy érdeklődéssel fordultam a gyógyszertechnológia, a gyógyszerhatástan, a biofarmácia és a gyógyszerésztörténet, a szív- és érrendszeri gyógyszeres terápia területei felé.

Általános orvosként diplomáztam, kardiológus szakorvosjelöltként dolgozom. Szeretek utazni, klasszikus zenét hallgatni, kertészkedni.

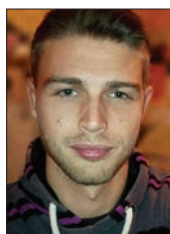
KOCSEL ALEXANDRA

(Debrecen, 1993)

Szakdolgozat címe: Ceftolozan/tazobactam és ceftazidim/avibactam: *in vitro* érzékenységi összehasonlító vizsgálat multirezisztens *Pseudomonas aeruginosa* törzseken (témavezető: Dr. Szabó Judit).

Egyetemi éveim alatt lehetőségem volt dolgozni mind a biofizika, mind a nukleáris medicina és a mikrobiológia területén is. TDK-n mikrobiológia témával különdíjat nyertem. 2017-ben elnyertem a Debreceni Egyetem Év Gyógyszerészhallgatója címet.

Imádok kikapcsolódni filmekkel, sorozatokkal, könyvekkel és a barátokkal. Külön öröm, ha ezeket kombinálhatom.

KOCSIS KRISTÓF

(Nyíregyháza, 1993)

Szakdolgozat címe: A multifunkciós humán transzglutamináz 2 különböző típusú transzglutamináz aktivitásainak modulálása reverzibilis inhibitorral (témavezető: Dr. Király Róbert).

„A legvégén nem az fog számítani, hogy mennyi év volt életemben, hanem hogy mennyi élet volt éveidben” (Abraham Lincoln). „Az egészség a legnagyobb ajándék, az elégedettség a legnagyobb gazdagság, a hűség a legjobb kapcsolat” (Buddha).

Hobbim az erőemelés.

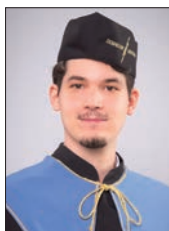

KÓSA DÓRA
(Nyíregyháza, 1994)

Szakedolgozat címe: Növényi hatóanyag tartalmú külsőleges hatóanyagleadó rendszerek formulálása és *in vitro* vizsgálata (témavezető: Dr. Ujhelyi Zoltán).

Egyetemi éveim során részt vettem a tudományos diákköri munkában, több mint két évig folytattam kutatómunkát a Gyógyszer technológiai Tanszéken. A tudományos munkavégzés mellett tanulmányi eredményeim végig kiemelkedőek voltak. Jövőbeni tervem, hogy szeptembertől PhD hallgatóként folytatom tovább tanulmányaimat.

Hobbim a sütés-főzés.

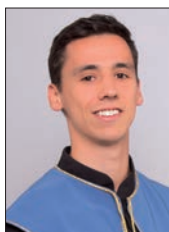

MADARÁSZ VIKTOR IMRE
(Berettyóújfalú, 1994)

Szakedolgozat címe: Antocianinban gazdag meggykivonat antiinflammatorikus, antiproliferatív hatásának vizsgálata humán keratinocita sejteken (témavezető: Dr. Váradi Judit).

Azért választottam a gyógyszerész szakmát, mert mindig is érdekelték a ritka betegségek, és ezek gyógymódjainak kutatása. „Tudjátok az a magas fiú vagyok.”

Hobbim az olvasás, úszás, történelemkutatás, pszichológia, rajz.

MAGI JÓZSEF
(Debrecen, 1994)

Szakedolgozat címe: A Novel endokannabinoid oleoil-etanolamid hatásainak vizsgálata humán sebocitákon (témavezető: Dr. Markovics Arnold).

MAKLÁRI VIVIEN
(Debrecen, 1993)

Szakedolgozat címe: A gyógyszerész lehetőségei az ajakapolásban és a Herpes simplex kezelésében (témavezető: Dr. Kovácsné Dr. Bácskay Ildikó).

Egyetemi éveim alatt különösen a gyógyszer technológiával kapcsolatos tárgyakat kedveltem, melyeknél jó eredményeket is értem el. Számos életre szóló barátságot szereztem, amiért nagyon hálás vagyok.

Szeretek közösségi programokon részt venni, új ismereteket kipróbálni a barátaimmal, főzni és fotózni. Általában vidám természetű, segítőkész, állatbarát embernek tartom magam.

MAROSSZÉKI ZSUZSANNA
(Cegléd, 1993)

Szakedolgozat címe: A szemcseméret kalibrálás tudományos alapjai a gyógyszer technológiában (témavezető: Dr. Palicz Patrik).

Egyetemi tanulmányaim során kedvenc tárgyait között a mikrobiológia és a hatástan szerepeltek. Lehetőségem volt az ipari gyakorlatokon túl közforgalmú patikákban is tapasztalatot szerezni, ami által úgy gondolom, egy átfogó képet kaphattam a hivatást illetően. Bízom benne, hogy a pályán való elhelyezkedésemet

követően továbbra is nyitottság és nagy érdeklődés fog jellemelni.

Életem egyik meghatározó része a tánc. Hobbijaim között szerepel továbbá a színházba járás és a versolvasás.

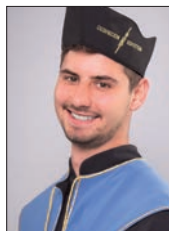

MÁRTON MARIANN
(Mátészalka, 1994)

Szakedolgozat címe: A doxorubicin indukálta kardiomiopátia és az autofágia kapcsolata (témavezető: Dr. Lekli István és Dr. Zilinyi Rita).

A Gyógyszerhatástani Tanszéken végeztem TDK munkát, a 2017-es helyi konferencián szerepeltem, majd eredményeimből pályamunkát készítettem. A DETEP Tehetséggondozó Program 2016-os és 2017-es konferenciáján is második helyezést értem el. Érdekel a kutatás-fejlesztés, azonban fontosnak tartom a betegekkel való közvetlen gyógyszerészeti tevékenységet is.

Szeretek sportolni, kirándulni, filmet nézni.

MOGORÓSI MÁRK
(Debrecen, 1995)

Szakedolgozat címe: Nanopartikulumok, mint korszerű terápiás rendszerek (témavezető: Dr. Dobos Nikolett).

Különösebb eredményt nem értem el. Nagyon szerettem a gyakorlatokat, valamint a biológiai tantárgyakat.

Nagyon szeretem a sportokat, főleg a kézilabdát és teniszt. Szeretem a társasági összejöveteleket, melyeket javarészt az egyetemen szerzett barátaimmal töltök. Több értékes barátot szereztem.

NAGY ELVIRA
(Szilágycseh, 1992)

Szakedolgozat címe: Növényi kivonatok felhasználása gyógyszerkészítmény fejlesztésben (témavezető: Dr. Kovácsné Dr. Bácskay Ildikó).

Egyetemi tanulmányaim során az élettan, hatástan és gyógyszer technológia tárgyakat kedveltem meg. Diplomamunkámhoz másfél évig laboratóriumi munkát végeztem. Leginkább mégis a patikai gyógyszerészet áll közel a szívemhez.

Legnagyobb hobbim az olvasás, mindemellett nagyon szeretek még utazni, filmet nézni, színházba vagy moziba járni. Nagyon érdekel még a sminkelés, a kozmetikumok világa.

OKOS ANDREA
(Mezőkövesd, 1993)

Szakedolgozat címe: Luteinizáló hormon-releasing hormon receptor splice variánsainak szerepe az uveális melanoma célzott terápiájában (témavezető: Dr. Halmos Gábor és Dr. Oláh Gábor).

Elsős koromtól a DE GYTK HÖK tagja, 2016 júniusától annak általános alelnöke voltam. Négy éven át végeztem kutatómunkát a DE GYTK Biofarmácia Tanszéken, 2017-ben az OTDK-n I. helyezést értem el. Különösen a humán genetika és biotechnológia tárgyakat szerettem, demonstrátorként is részt vettem ezen gyakorlatok oktatásában. Ötödévesként ÚNKP és Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíjban részesültem.

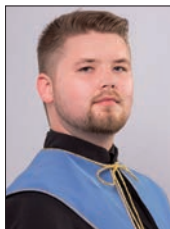
Szeretek olvasni, sportolni, kirándulni és festeni. Egyetemi éveim alatt a szabadidőm jelentős részét különböző helyi és országos hallgatói rendezvények szervezésével és lebonyolításával töltöttem.

OROSZ FERENC

(Nyírbátor, 1994)

Szakdolgozat címe: Tioéter kötőelemet tartalmazó mesterséges nukleinsavak szintézise (témavezető: Dr. Borbás Anikó).

OROSZ RICHÁRD

(Szikszó, 1995)

Szakdolgozat címe: Lándzsás útifű szövettenyészetek tartalmi analízise (témavezető: Dr. Gonda Sándor).

A Debreceni Év Gyógyszerészhallgatója versenyen III. helyezést értem el. A Debreceni Egyetem Gyógyszerésztudományi kar

Hallgatói önkormányzatában 4 évig töltöttem be aktivista szerepkört.

Szabadidőm nagy részét fotózással töltöm, ezenkívül kedves kapcsolat fűz a zenéhez is.

OROSZ TÜNDE

(Mátészalka, 1993)

Szakdolgozat címe: A masszázs, mint kiegészítő terápia helye a gyógyászatban (témavezető: Dr. Kovácsné Dr. Bácskay Ildikó).

Tanulmányaim során a két leginkább megkedvelt tárgy a gyógyszer technológia és gyógyszerhatástan. Célom a betegeken való segítség. Ezek miatt közforgalomban szeretnék elhelyezkedni.

Szeretek olvasni, moziba, színházba járni.

PAPP JÚLIA

(Nyíregyháza, 1994)

Szakdolgozat címe: Candida kefir biofilmek érzékenységének vizsgálata (témavezető: Dr. Kovács Renátó).

Már az egyetemi tanulmányaim kezdetén bekapcsolódtam a Hallgatói Önkormányzat életébe. 2016 júniusától 2018 januárjáig HÖK-előnként képviseltem a hallgatók érdekeit az Egyetemen.

Szenvedélyem a futás. Többször teljesítettem már félmaratoni futótávot. Ezenfelül érdekel a gasztronómia, szabadidőmben sütök és főzök.

PETŐ ÁGOTA

(Nyíregyháza, 1994)

Szakdolgozat címe: Tartósítószerkezetének és biokompatibilitási vizsgálatának összefüggése (témavezető: Dr. Kovácsné Dr. Bácskay Ildikó).

Egyetemi tanulmányaimat 2013-ban kezdtem a Debreceni Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán. Az elmúlt öt év során végtelen érdeklődéssel és nyitottsággal ismerkedtem meg a gyógyszerész-

tudományokkal. Nagy örömmre szolgál, hogy az egyetemi évek alatt tudományos diákköri kutatómunkát folytathattam. A jövőben a Gyógyszer technológiai Tanszéken szeretném tovább folytatni tanulmányaimat PhD hallgatóként.

Hobbim az olvasás, utazás, színházba járás.

RUSZNYÁK ÁGNES

(Miskolc, 1995)

Szakdolgozat címe: Béta-ciklodextrin származékok endocitózisának és celluláris hatásainak vizsgálata intesztinális epitél sejteken (témavezető: Dr. Fenyvesi Ferenc).

Tanulmányaim alatt két éven át végeztem TDK munkát a Gyógyszer technológiai Tanszéken, mely során béta-ciklodextrin származékokat vizsgáltam intesztinális epitél sejteken. A helyi TDK Konferencián első helyezést értem el, valamint eredményeimet számos nemzetközi és hazai konferencián is bemutattam. Egyetemi éveim alatt tagja voltam a Debreceni Egyetem Tehetség gondozó Programnak is.

Szabadidőmben szeretek olvasni, sportolni, kirándulni és főzni. Gyermekkorom óta néptáncos vagyok, jelenleg a sárospataki Bodrog Néptáncgyűttes tagja vagyok.

SÁNDOR JUDIT

(Kazincbarcika, 1995)

Szakdolgozat címe: Cukorbeteg és metabolikus szindrómában szenvedők gyógyszerési gondozása (témavezető: Dr. Kovácsné Dr. Bácskay Ildikó).

Tanulmányaim során azok a tárgyak érdekeltek jobban, amelyek a közforgalmú gyógyszerellátással és beteg gondozással kapcsolatosak. Diplomamunkámat is ez alapján írtam. Már kisgyerekkorom óta ez a hivatás érdekelt, úgy gondolom ezért gyógyszer tártban fogok elhelyezkedni.

Szeretek olvasni, filmeket nézni és a természetben lenni.

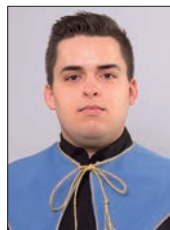

SÖRÖS ANDRÁS

(Nyíregyháza, 1992)

Szakdolgozat címe: Nanogyógyszerek az onkológiában (témavezető: Dr. Oláh Gábor).

Hobbim a verseny csocsó.

SZABÓ LEVENTE

(Mátészalka, 1991)

Szakdolgozat címe: Antocianin tartalmú rágótabletta formulálása direkt préseléses eljárással (témavezető: Dr. Váradi Judit és Dr. Vasvári Gábor).

– TDK (2017): „Antocianin tartalmú rágógumi formulálása direkt préseléses eljárással”

– Ecotrophelia Magyarország 2017 élelmiszer innovációs hallgatói verseny, országos első helyezés: „ACeBuG” (Anti-Caries Bubble Gum)

– Részvétel az ECOTROPHELIA Europe 2017 élelmiszer innovációs versenyen Londonban a Food Matters Live keretein belül.

Hobbim a versek, asztalitenisz, főzés.

SZATHMÁRI ZSUZSANNA

(Debrecen, 1994)

Szakdolgozat címe: Illegális teljesítményfokozó szerek az úszás sportágban (témavezető: Dr. Lekli István).

Kedvenc tantárgyam a hatástan volt, ezért választottam szakdolgozatomhoz is ilyen témát. Emellett a gyakorlatokat szerettem.

rettem.

Hobbim a vízilabda, melyet 2006 óta űzök. Legjobb eredményem az országos bajnokságban elért 3. hely. Szabadidőmet szeretem a barátaimmal tölteni.

SZIGETI RÉKA

(Debrecen, 1992)

Szakdolgozat címe: Alvászavarok gyógyszeres kezelése (témavezető: Dr. Lekli István).

Ambiciózus, vidám, társasági embernek tartom magam. Egyetemi éveim alatt megtanultam a kitartás, önállóság és precizitás fontosságát. Emellett számos életre szóló barátsággal lettem gazdagabb, együtt éltük meg az egyetem nehézségeit és sikereit.

A szabadidőm nagy részét a rendszeres testmozgás teszi ki, szeretek új sportokat kipróbálni.

SZÓNOK ATTILA

(Kisvárd, 1995)

Szakdolgozat címe: A claudin-12 fehérje szerepe szív iszkémiában (témavezető: Dr. Czompa Attila).

TDK munkám másfél évig végeztem a Gyógyszerhatástani Tanszéken és a 2018-as helyi konferencián elő is adtam. Tanulmányaim feltétlenül folytatni szeretném a jövőben.

Szabadidőmet a barátokkal való kikapcsolódás, a sport, a gitározás stb. töltik ki. Alapvetően vidám természetű, társasági embernek tartom magam.

TAR ÁGNES MÁRIA

(Nyíregyháza)

Szakdolgozat címe: Cianobakteriális metabolitok azonosítása, valamint egyéb gyógyászati és gyakorlati felhasználásának áttekintése (témavezető: Dr. Vasas Gábor).

Egyetemi éveim alatt cianobakteriális metabolitokkal kapcsolatban végeztem kutatómunkámat, ami végül a diplomamunkám is lett. Ennek köszönhetően számos konferencián vettem részt, adtam elő, többek között a TDK és az OTDK konferenciákon is 2017-ben.

Szabadidőmben szívesen kirándulok, utazom idegen tájakra. A Debreceni Egyetem Környezetvédelmi Bizottságának is aktív tagja vagyok. Ezen kívül nagyon szeretek futni, olvasni, a barátaimmal lenni.

TARI LILLA

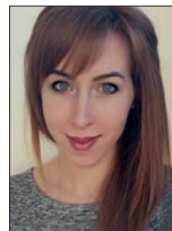
(Szeged, 1993)

Szakdolgozat címe: Humán cornealis epithelsejt modellrendszerek beállítása *in vitro* gyógyszer technológiai vizsgálatokhoz (témavezető: Dr. Kovácsné Dr. Bácskay Ildikó).

Két éven keresztül végeztem TDK tevé-

kenységet a Gyógyszer technológiai Tanszéken, melyet helyi TDK-konferencián elő is adtam.

Szeretem a családommal, barátaimmal tölteni a szabadidőmet, kikapcsolódásként pedig táncórákra járok.

TOMES ANETT

(Kazincbarcika, 1994)

Szakdolgozat címe: A diklofenák farmakovigilanciája, a magyar lakosság diklofenák fogyasztási szokásai (témavezető: Dr. Tóth E. Béla).

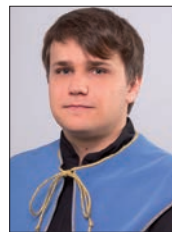
TÓTH ANITA

(Debrecen, 1993)

Szakdolgozat címe: Citotoxikus luteinizáló hormon-releasing hormon analóg hatékonyságának vizsgálata doxorubicin rezisztens uveális melanoma sejtvonalon (témavezető: Dr. Halmos Gábor Miklós és Dr. Oláh Gábor).

Másodévesként kezdtem kutatómunkámat. Több konferencián, köztük helyi TDK-n, OTDK-n előadtam, ahol helyezést is értem el. A GYTK HÖK tanulmányi és a Sántha Kálmán Szakkollégium általános alelnökeként tevékenykedtem. Köztársasági, ÜNKP ösztöndíjakat nyertem, 2018-ban az év gyógyszerész-hallgatója versenyen harmadik lettem.

13 évig versenyszerűen úsztam, az országos MEFOB úszóversenyen többször is dobogós lettem. Úszómesterként 5 évig dolgoztam tanulmányaim mellett. Közvetlen, barátságos, zenekedvelő ember vagyok.

TÓTH TAMÁS

(Kisvárd, 1994)

Szakdolgozat címe: Gyógyszer-gyógyszer interakciók farmakokinetikai és farmakodinámiai megközelítése (témavezető: Dr. Lekli István).

Államvizsga előtt álló, reményekkel teli gyógyszerészhallgató vagyok, iparban szeretnék elhelyezkedni.

Hobbim a PC gaming, labdarúgás, íjászat.

TÖRÖK RÓBERT

(Debrecen, 1993)

Szakdolgozat címe: β -ciklodextrinek endocitózisának és permeabilitásának vizsgálata HaCaT sejtvonalon (témavezető: Dr. Fenyvesi Ferenc).

Jeles tanulmányi eredményt értem el, különösen a gyógyszer technológiai tárgyakat kedveltem. TDK munkát másfél éven át végeztem sejtlaborban és a konferencián harmadik helyezett lettem.

Szeretek sportolni, rendszeresen kosárlabdázom. Vidám természetű, társasági embernek tartom magam.

UJVÁRI MELINDA

(Debrecen, 1995)

Szakedolgozat címe: Az ateroszklerózis terápiás lehetőségei (témavezető: Dr. Bak István).

Jó tanulmányi eredményt értem el az egyetemen, amire büszke vagyok. Különösen kedveltem a gyógyszer technológia gyakorlatokat, nagyon tetszik a magisztrális gyógyszerkészítés, valamint érdekes számomra a hatástan tárgyköre, az emberi szervezet működésének farmakonok általi befolyásolása.

Szeretek kint lenni a szabadban, szeretek sétálni, kirándulni. Szeretek sportolni, amikor időm engedi, futni szoktam. Vidám természetű, kedves, együttérző embernek tartom magam.

VALKÓ KRISZTINA

(Mezőkövesd, 1991)

Szakedolgozat címe: A nukleáris medicina alkalmazott radiógyszerek farmakovigilanciájával kapcsolatos gyógyszerbiztonsági kérdések tanulmányozása az Európai Gazdasági Térségben, illetve a kockázatkezelési tervben bevezetett módszerek hatékonyságának analízise statisztikai módszerek alkalmazásával (témavezető: Dr. Farkasinszky Gergely).

Köszönettel tartozom Dr. Pesti Ferencnek, aki tanulmányaim során mindvégig mentorált és ösztönzött, valamint megmutatta a szakma szépségeit. Egyetemi éveim alatt a

farmakovigilancia témakörével foglalkoztam mélyrehatóan, amelyből később a TDK előadásomat, majd a diplomamunkámat is készítettem.

Hobbim a gasztronómia, borászat, utazás.

VANGEL KLAUDIA

(Nyíregyháza, 1994)

Szakedolgozat címe: Köptetők és köhögéscsillapítók gyógyszerészeti gondozási problémái (témavezető: Dr. Kovácsné Dr. Bácskay Ildikó).

Egyetemi éveim alatt, a gyógyszerészet sok területére rálátást kaptam. De leginkább a patikai munka áll hozzám közel, szeretném a gyógyszeres terápiát nyomon követni és irányítani, illetve kibontakozni a gyógyszerészeti gondozás területén.

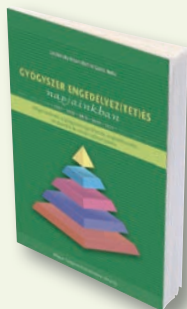
VASTAG ÉVA GABRIELLA

(Budapest, 1993)

Szakedolgozat címe: A sclerosis multiplex farmakoterápiája (témavezető: Dr. Dobos Nikolett).

Nagyon szerettem a kémiai tárgyakat és a gyakorlatokat, jó volt bejárni rájuk. Sok élményben volt részem az egyetem alatt.

Szabadidőmben szeretek olvasni, fényképezni és különösen élvezem a természetjárást, a sétákat és a túrákat. Több sportnak is szerelmese vagyok, ilyenkor teljesen feltöltődöm energiával.

GYÓGYSZER ENGEDÉLYEZ(T)ÉS NAPJAINKBAN

Hiánypótló szakkönyv született az MGYT kiadásában, a Gyógyszerészet szerkesztőségének gondozásában és a Richter Gedeon Nyrt. támogatásával. A 21 fejezetből álló könyv, melyet 26 szerző jegyez, széleskörű és naprakész ismereteket nyújt a gyógyszerek forgalomba hozatali engedélyezésének szerteágazó területéről. Szakmai alapul szolgál a szakvizsgára készülő gyógyszerészeknek és ajánlható minden, e terület iránt érdeklődő kollégának.

Laszlovszky István – Pálfiné Goóts Herta: GYÓGYSZER ENGEDÉLYEZ(T)ÉS napjainkban • Kiadja: MGYT
Felelős kiadó: Prof. Szókö Éva • Ár: 6500 Ft + áfa (5% = 325 Ft) • Postaköltség: 1215 Ft (ajánlva)

MEGRENDELÉS

Alulírott, megrendelem a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságtól **Laszlovszky István – Pálfiné Goóts Herta: Gyógyszer engedélyez(t)és napjainkban** c. szakkönyvet (melynek ára 6 500 Ft +5% áfa + postaköltség) ... pld-ban.

A könyvet a megrendelt példányszámban az alábbi névre és címre kérem postázni:

.....
Számlázási név és cím:

.....
Dátum: 2018.hó ...nap

A megrendelést a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság (1085 Bp. Gyulai Pál u. 16.) címére postán, e-mailben: tagdij@mgyt.hu vagy a (06-1) 266-9433 fax számra kérjük visszaküldeni.

.....
alíráss

HÍREK

A SZAKMAI ÉS TUDOMÁNYOS ÉLET HÍREI

GYÓGYSZERÉSZDOKTOR-AVATÁS A SEMMELWEIS EGYETEMEN BUDAPEST, 2018. JÚLIUS 7.

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán sikeres záróvizsgát tett gyógyszerészjelöltek avatása alkalmából tartott ünnepi szenátusi ülésre 2018. július 7-én délelőtt Budapesten a zsúfolásig megtelt Madách Színházban került sor. Az ünnepség – hagyományosan – a „Gaudeamus igitur...” hangjaira az elnökség színpadra vonulásával indult, majd a Himnusz elnéklésével kezdődött.

A Semmelweis Egyetem Szenátusának nyilvános ünnepi ülését *Hankó Balázs* rektorhelyettes nyitotta meg és köszöntötte *prof. Surján Pétert* az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karának dékánját, *prof. Zelkó Románát* a Gyógyszerésztudományi Kar dékánját, *Gaál Pétert* az Egészségügyi Közsolgálati Kar dékánját, a társkarokat képviselő dékánhelyettes asszonyokat és urakat, *Antal Istvánt* a Gyógyszerésztudományi Kar dékánhelyettesét, a szenátus tagjait, *prof. Sótónyi Péter* rector emeritust, a Gyógyszerésztudományi Kar Tanácsának tagjait, *Zalai Károlyt* a Magyar Gyógyszerész Kamara főtitkárát és *prof. Szökő Évát* a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnökét, valamennyi jelenlévő oktatót, a Semmelweis Egyetem Oktató Gyógyszerésze, valamint Társult Oktatója címmel kitüntetendő kollégákat, az avatásra váró gyógyszerészjelölteket, a szülőket, hozzátartozókat és minden kedves vendéget.

Oktató gyógyszerész címek adományozása

Az ünnepi szenátusi ülés első napirendi pontja: „A Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának Oktató Gyógyszerésze” cím adományozásáról szóló oklevelek átadása volt. *Prof. Zelkó Romána* tájékoztató, hogy a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának javaslatára az Egyetemi Tanács határozatba foglalta, hogy azon oktató gyógyszerészek munkásságát, akik hosszabb ideje részt vesznek a gyógyszerészhallgatók nyári és záróvizsgás gyakorlati képzésében, záróvizsgára való felkészítésében, az oktatást magas színvonalon, eredményesen végzik, a szakmai önképzésben rendszeresen és eredményesen részt vesznek, kitüntető oklevéllel ismeri el. A kitüntetett a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának Oktató Gyógyszerésze cím viselésére jogosult. Idén a kitüntető címet *Csongrádi Balázs, Dénes Margit, Greskovits Dávid, Kovács Kristóf* és *Szűcs Attila* vehette át *prof. Zelkó Romána* dékán asszonytól.

Csongrádi Balázs gyógyszerész tanulmányait a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán végezte, egyetemi oklevelét 1981-ben vette át. Pályáját gyógyszerárban kezdte. Először gyógyszerellátás és gyógyszerügyi szervezési, majd 1993-ban gyógyszerertechnológusi szakvizsgát szerzett. Több évtize-

Az elnökségben balról prof. Sótónyi Péter, Dörnyei Gabriella, prof. Surján Péter, prof. Zelkó Romána, Hankó Balázs, prof. Molnár Miklós, prof. Bartha Károly, Feketéné Szabó Éva és Antal István

Az oktatók, kitüntetettek és díszvendégek a Madách színház színpadán

des gyógyszeripari tapasztalattal rendelkező termelésirányító gyógyszerész, minőségbiztosítási vezető, a Pharma Produkt Gyógyszergyár ügyvezető igazgatója. Csongrádi Balázs közel három évtizede vesz részt az ipari gyógyszergyártás bemutatásában gyógyszerészhallgatók számára, helyszíni demonstrációkkal segítve a képzést. Tevékeny szerepet vállal a Gyógyszeripari gyakorlat szabadon választható tárgy oktatásában, és közreműködik nyári gyógyszergyári gyakorlatok vezetésében, valamint az ipari gyógyszerészeti szakképzésben is. Gyakorlatias szemlélete és tapasztalatai segítik a hallgatók gyógyszeripari érdeklődését.

Dénes Margit egyetemi tanulmányait a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán végezte, egyetemi oklevelét 1984-ben vette át. Államvizsgás gyakornokként és kezdő gyógyszerészként a legendás szakmai műhelyként ismert Auróra utcai gyógyszerertárban kezdte pályafutását. A diploma megszerzését követően minden évben részt vett a gyógyszerészhallgatók gyakorlati oktatásában. 1991-ben szerzett szakvizsgát a gyógyszerügyi szervezés és a gyógyszerellátás területén. Szakmai tevékenységét fémjelzi, hogy 1985-ben a Rozsnyay Mátyás előadói versenyen I. helyezést ért el „Új gyógyszerforma a psoriasis terápiájában” című munkájával, mely kifejlesztett készítmény, a FoNo VII-be Pertica dithranoli néven került be. 1994-től a *Mohr Tamás* vezette Fitomed gyógyszerertárban dolgozott, ahol a tudományos munka folytatódott. Három szakkönyv megírásában társszerzőként vagy szerkesztőként közreműködött. 2010-től az V. kerületi, Hold utcai Panacea gyógyszerertár személyi jogú vezetője és társtulajdonosa, eddig közel 30 magyar és külföldi gyógyszerészhallgató szakmai gyakorlati munkáját irányította. Az idei avatáson három hallgatója vette át az oklevelét. Tanítványai kiemelik gondos, széles körű szakmai felkészültségét, szakmai lelkesedését.

Greskovits Dávid 1980-ban szerezte gyógyszerési oklevelét Budapesten, a Gyógyszerésztudományi Karon. 1980 és 1987 között a Richter Gedeon Gyógyszergyár tablettázó üzemében dolgozott, majd 1987-től 4 évet

Nigériában töltött egy gyógyszer-gyár termelési igazgatójaként. A Meditop Kft. alapítója, ill. 1991 óta ügyvezető igazgatója. 2017 májusában a Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetségének elnökévé választották. Greskovits Dávid több mint 3 évtizede dolgozik az ipari gyógyszergyártás különböző területein, több hazai generikus és innovatív készítmény fejlesztése kapcsolódik tevékenységéhez. Tapasztalatait és szemléletét szívesen osztja meg a gyógyszerészhallgatókkal, számukra előadást

tart, közvetlenül és közvetve is segíti őket az elméleti képzésben, a nyári gyógyszergyári gyakorlatokon, az ipari gyógyszerészeti szakképzésben.

Kovács Kristóf gyógyszerészi oklevelét a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán 2011-ben vette át. Hivatásul a gyógyszerértári munkát választotta, a gyógyszerellátás területén 2016-ban szerzett szakvizsgát. Kovács Kristóf tanulmányainak befejezése óta már közel 20 gyógyszerészhallgató gyakorlati munkáját irányította, évente rendszeresen fogad több hallgatót az idegen nyelvű képzésben is. Szakmai hitvallásában fontosnak tartja a gyógyszerészi hivatás iránti alázatot és tiszteletet, a hallgatókat igyekszik a gyógyszerészet mindennapi kihívásaival megismertetni a téma mögött.

Szűcs Attila 1994-ben szerzett gyógyszerész diplomát a Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán. A végzés után Makón helyezkedett el közfoglalmú gyógyszerertárban, majd a sorkatonai szolgálat alatt a Kecskeméti Honvédkórházba került, ahol intézeti gyógyszerészként dolgozott tovább. 1997-ben gyógyszerügyi szervezésből szakvizsgát tesz, majd ez évben hivatásos katona lett és a kórház főgyógyszerésze néven nevezték ki. 2002-ben megszerzi a gyógyszerész-közgazdász végzettséget a Szegedi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán, 2004-ben pedig kórházi gyógyszerészből szakvizsgázik. 2006-ban felvevényelték a Központi Honvédkórház Gyógyszerertárába főgyógyszerészi munkakörbe, majd 2007-ben sikeresen megpályázta az Országos Onkológiai Intézet főgyógyszerészi pozícióját, ahol jelenleg is dolgozik. Az Onkológiai Intézetben részt vett az új intézeti gyógyszerertár kialakításában és a citosztatikus infúzió készítés centralizálásában. A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Kórházi Gyógyszerészeti Szervezetében 2008-2012 között területi titkár és az onkológiai munkacsoportot vezette, később elnökségi tag is volt. Több cikke jelent meg a Gyógyszerészetben, Katonai Logisztikában, valamint társszerzőként a Magyar Onkológiában és az Orvosi Hetilapban. Közel 25 éves intézeti gyógyszerészi munkája, kitartása, az új szakmai területek iránti nyitottsága, jó

szervezőkészsége kiemelkedő. Folyamatosan vesz részt nyári gyakorlatos, illetve záróvizsga előtti szakmai gyakorlatot töltő gyógyszerészhallgatók képzésében. A Semmelweis Egyetemen záróvizsga gyakorlatukat töltő hallgatók minden esetben az általa vezetett gyakorlati képzés keretében ismerik meg a citosztatikus keverékinfúzió készítés helyes gyakorlatát.

Társult oktató oklevél adományozása

A második napirendi pont „A Gyógyszerésztudományi Kar Társult oktatója” cím adományozásáról szóló oklevelek átadása volt. Zelkó Romána dékán asszony tájékoztatta, hogy a Kari Tanács határozata értelmében a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar társult oktatója címet adományozza azon nem gyógyszereszi végzettségű szakemberek értékes munkájának elismerésére, akik a gyógyszerészhallgatók oktatásában legalább 5 éve részt vesznek, publikációkkal vagy tudományos fokozattal igazolt, kiemelkedő szakmai tevékenységet folytatnak. A kitüntetett a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának Társult Oktatója cím viselésére jogosult. Idén a díjat *Finta Ervin* vehette át.

Finta Ervin a Semmelweis Egyetemen szerzett általános orvosi diplomát 1989-ben. Az MTA TMB ösztöndíjasaként a Semmelweis Egyetem II. sz. Belgyógyászati Klinikáján kezdte meg munkáját, majd 1991-től két évig Freiburgban, az Albert-Ludwigs Universität Pharmakologisches Institut munkatársaként kutató orvosként dolgozott. 1993-tól a budapesti Szt. Imre Kórház I. Belgyógyászati Osztályán folytatta munkásságát, 1995-ben belgyógyászat szakvizsgát, 1998-ban klinikai farmakológus szakvizsgát tett. A „hipertónia minősített szakorvosa” szakképesítést 1998-ban szerezte meg és 2001-ben a „*Clinical Hypertension Specialist*” nemzetközi minősítést nyerte el. Az orvostudományi kandidátusi értekezését 1996-ban védte meg. Nemzetközi és hazai kongresszu-

sok, valamint nemzetközi továbbképző tanfolyamok szervezésében és megvalósításában kiemelkedő szerepet vállalt. Vezető tisztségeket tölt be a Magyar Hipertónia Társaságban és a Magyar Kardiológusok Társaságában. Több mint 10 éve vesz részt a Gyógyszerhatástani Intézetben a magyar és angol-nyelven folyó graduális képzési programban, a Kórtani és klinikai alapismeretek kötelező tantárgy egyik előadójaként. Előadásai magas színvonalúak és a speciális klinikai szemlélet közvetítésével különleges értéket képviselnek a hallgatók visszajelzései alapján is. A legkorszerűbb elméleti ismereteket és terápiás gyakorlatot összefoglaló előadásairól a hallgatóság is elismerően nyilatkozik. Hivatása és a gyógyszerészhallgatók iránti elkötelezettsége, igényes szakmai munkája, oktató tevékenysége példamutató.

A Zalai Károly Emlékérem átadása

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Budapesti Szervezete Zalai Károly Emlékérmeket alapított olyan végzős gyógyszerészhallgató elismerésére, aki egyetemi tanulmányait példaértékű módon, kimagasló eredménnyel végezte, a gyógyszerész- vagy az orvostudományok területén önálló kutató munkát végzett és eredményeit tudományos folyóiratban publikálta. A „Zalai Károly Emlékérmeket” prof. Szökő Éva a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnöke adta át *Faragó Zoltánnak* és *Lakatos Péternek*.

A gyógyszerészdoktor-jelöltek avatása

Az egyetemi tanulmányaikat ez évben befejezett gyógyszerészelöltek avatás iránti kérelmét *Buga Réka* terjesztette elő. Mint mondta: „A Semmelweis Egyetem minket mindazokból a tudományokból, melyeknek ismerete a gyógyszerésztől megkívánatik, megvizsgált és a gyógyszerészi oklevél elnyerésére alkalmasnak ítélt.

Tisztelettel kérjük ennél fogva gyógyszerészdoktorrá avatásunkat és gyógyszerészi oklevelünk átadását!” Ez után prof. Zelkó Romána dékán előolvasásában az avatandó gyógyszerészek – nevük említésével – az alábbi szövegű esküt tették le:

„Én (...) esküszöm, hogy a megszerzett gyógyszerésztudományi ismeretek birtokában hivatásomat a legnagyobb lelkiismeretességgel fogom gyakorolni és hivatásomhoz mindig méltó magatartást tanúsítok. Az egészség védelmét és a betegek gyógyulását mindenek elé helyezem. A betegek egészségi állapotára, gyógyszeres kezelésére vonatkozó adatokat fel nem fedem. Elméleti és gyakorlati ismereteimet állandó képzéssel magas szinten tartom. Tudásomat a gyógyszerészi etikába ütköző cselekményre nem használom fel. Mint a

Csongrádi Balázs átveszi az oktató gyógyszerész kitüntető címet

gyógyító munka részese, ismereteimet csakis embertársaim egészségének védelmére és helyreállítására fogom fordítani. Arra töreksem, hogy a Semmelweis Egyetem, valamint a gyógyszerésztudomány jó hírnevét öregbítsem és megbecsülését előmozdítsam.”

Az eskü letétele után prof. Zelkó Romána dékán és Hankó Balázs rektorhelyettes egyenkénti kézfogással gyógyszerészdoktorrá avatta a jelölteket.

A frissen felavatott gyógyszerészek nevében Buga Réka mondott köszönetet, majd a végzett évfolyam képviselőjében Faragó Zoltán mondott beszédet.

A német nyelvű képzésben oklevelet szerzett külföldi gyógyszerészek nevében *Dalia Afifi*, az angol nyelvű képzésben oklevelet szerzett külföldi gyógyszerészek nevében *Odunowo Imole-Ayo Adeola* mondott beszédet.

Prof. Zelkó Romána dékán ünnepi beszéde

„Tisztelt Rektorhelyettes Úr, Rector Emeritus Úr, kedves Kitüntetettek, Felavatottak, Tanártársaim, tisztelt Társakari vezetők, kedves Szülők és Hozzáértők, Hölgyeim és Uraim!

Nagy öröm és megtiszteltetés számomra, hogy a Semmelweis Egyetem 248. tanévében, az első hazai Gyógyszerésztudományi Kar önállóvá válásának 63. évé-

Az avatásra várók és hozzátartozóik

ben, a gyógyszerészavató alkalmából tartott nyilvános, rendkívüli szenátusi ülésen köszönhetem önöket. A mai nap kiemelkedő esemény nemcsak az újonnan felavatott gyógyszerész doktorok életében, hanem egyetemünk ünnepi alkalmainak sorában is. Egyetemünk névadója, *Semmelweis Ignác* születésének 200. évfordulójára emlékezünk. Ez nemcsak különleges jubileum, hanem a kései utódok, így a mai napon diplomájukat átvevő gyógyszerészek számára is felemelő, ugyanakkor felelősséggel járó örökség. Ezen ünnepi pillanatban gondolataimat egyszerre hatja át a köszönet és a jó erejébe vetett hit.

Sokaknak jár köszönet azért, hogy ma emelkedett és derűs lélekkel lehetünk itt. Közülük elsőként azokat említem, akiknek szeretete, gondoskodása nélkül a ma felavatottak nem juthattak volna idáig. A diplomaosztás a szülőknek, nagyszülőknek talán még nagyobb esemény, mint az ünnepi fények fókuszában álló friss diplomásoknak.

Köszönetet mondok oktató társaimnak nemcsak a Gyógyszerésztudományi Karon, hanem az Általános Orvostudományi Karon és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karán is, akik nagy hivatástudattal és hozzáértéssel végzik oktató tevékenységüket. A graduális gyógyszerészképzés Budapesten ma is, a hagyományokhoz híven, az Általános Orvostudományi Kar és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karának aktív, eredményes és magas színvonalú részvételével folyik. A felsőoktatás mai minősítési rendszerében úgy is fogalmazhatunk, hogy képzésünk 2 kiemelt egyetem három olyan karán folyik, amely kiemelkedően járul hozzá saját intézménye elismeréséhez. A közelmúltban közzétett QS öt kontinens felsőoktatási intézményeit rangsoroló listáján a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kara a teljes magyar egészségügyi felsőoktatás egyik legmagasabbra értékelt egysége lett, a minősített oktatók száma itt a legnagyobb, az egy főre jutó tudományos output aránya a legmagasabb.

Képzésünk fontos gyakorlati eleme a közforgalmú és

Prof. Zelkó Romána ünnepi beszédét tartja

intézeti gyógyszerárakban, kutatóintézetekben, hatósági és klinikai laboratóriumokban, a gyógyszeriparban végzett nyári és záróvizsga előtti gyakorlatok. Köszönet jár a szakmai gyakorlatok helyszínein áldozatos oktató munkát végző kollégáinknak is. Jóleső érzés számomra, hogy a mai napon hat oktatótársunk tevékenységét ismerhetjük el a «Gyógyszerésztudományi Kar Oktató Gyógyszerésze» és «Társult Oktatója» kitüntető címmel.

Képzésünk – egyedülálló módon – immár 3 nyelven folyik: magyarul, angolul és németül.

Karunk régóta vár arra, hogy fejlesztés történhessen, ami kiemelt fontosságú nemcsak a Gyógyszerésztudományi Kar, hanem az egyetem és az egész magyar gyógyszerészet számára is.

A fejlesztéssel kapcsolatos számos érdemi előrelépés a közelmúltban történt. 2017. december 12-én megjelent az 1945/2017-es, a Semmelweis XXI tervezési folyamatnak megkezdéséről szóló kormányhatározat, amely külön pontban nevesíti a gyógyszerésztudományi kari fejlesztést, a Hőgyes-Schöpfung-Merei Gyógyszerkutatási Központ kialakítását, melyhez a többi egyetemi fejlesztési projekthez hasonlóan, tervezési forrást is rendel. További lényeges előrelépés volt, hogy módosult a megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLIV. törvény, ami nevesítette a 2007-ben bezárt, korábban önkormányzati tulajdonú Schöpfung-Merei Kórház épületét az állami tulajdonba került ingatlanok között. 2018. április 4-én az Állami Egészségügyi Ellátó Központ és a Semmelweis Egyetem aláírta a vagyonkezelési szerződés módosítását, így a Schöpfung-Merei Kórház ingatlana a Semmelweis Egyetem vagyonkezelésébe került. E hét hétfőn pedig a vonatkozó kormányrendelet

módosításával a Hőgyes-Schöpfung-Merei beruházás kiemelt beruházássá nyilvánítása is megtörtént. Ennek a jelentősége nagyon nagy: megteremti a Gyógyszerésztudományi Kar oktatási és területi integrációját, és a Gyógyszerésztudományi Kar bázisán létrejön az ország egyetlen nevesített egyetemi – állami gyógyszerkutatást végző és a gyógyszerpolitikai célokat is figyelembe vevő oktató egysége.

A mai napon felavatott kollégáink többségében 2013-ban nyertek felvételt, négy évvel azután, hogy a foglalkozásdoktori cím használatának joga valamennyi, magyar egyetemen korábban végzett gyógyszerészt a törvény erejénél fogva megilleti. Így ma, 18-an summa cum laude, 80-an cum laude és 39-en rite minősítésű gyógyszerészdoktori diplomát vehettek át.

«Az egyetlen állandó a változás maga», Hérakleitosz megállapítása jól jellemzi életünket. A változás érzékelése csak nekünk jelent a természet pusztá körforgásán túl valami egészen mást is: az előrefelé gondolkodás képességét, a valamire vágyakozás érzését és ezzel a megérkezés, a beteljesülés ígérését. Így a remény is egyedül a mi sajátunk, a mi kincsünk.

A felavatottak számára a mai nappal életüknek nemcsak a kitartó felkészülést igénylő, szakmai próbatételekkel, számonkérésekkel teli periódusa zárul le, hanem – tapasztalatból tudjuk – életük élményekben talán leggazdagabb, legszínesebb, tervekkel, lelkesedéssel tarkított, a fiatalság varázsának tükrében egyedülállóan szép periódusa is. Ez alatt az idő alatt váltak egyetemi hallgatóból, alapos tudással felvértezett gyógyszerészdoktorokká.

De milyen reményekkel indulhatnak pályájuk kezdetén?

A diplomák értéke, megítélése sokat változott az utóbbi időben, ennek ellenére bátran ki lehet jelenteni, hogy

a gyógyszerész diplomának, főleg ha intellektuálisan nyitott, kreatív személyiséggel is párosul, aki ismereteit alkotó módon hasznosítja a gyakorlatban, továbbra is komoly presztízse van, tisztelet övezi. Önök nem foglalkozást, hanem hivatást választottak, amely a másik ember szolgálatára irányul. A gyógyszerész hivatás autonóm, nyitott tevékenység, annak kereteit a beteg sokszor előre meg nem határozható és változó szükségletei határozzák meg. A beteg kiszolgáltatottsága elleni védelem leghatékonyabb eszköze az elhivatottság, a

Az első sorban kitüntettek, balról: Finta Ervin, Szűcs Attila, Kovács Kristóf, Greskovits Dávid, Dénes Margit

segítőkéz tisztelet és szeretet. A gyógyító munka részeként, ahogy Juhász Gyula mondja, «az emberért meggyünk küzdelembe, fegyverünk a tudás és szeretet».

A «hivatásnak szentelt» élet csak akkor lehetséges, ha az a megélhető napi gondjaitól független. Ma olyan jövőkép áll a gyógyszerészek előtt, ami lehetőséget teremt a közvetlen lakossági gyógyszerellátás rendszerében is a gyógyszerészeti kompetenciák, tudás és nem utolsósorban a polgári létforma betöltésére. Az Önök egyetemi képzési éve alatt a gyógyszerellátásban, gyógyszerügyekben olyan jelentős változások történtek, melyek a gyógyszerellátást és a gyógyszerészeti tevékenységet integrálták az egészségügybe és a hivatást a beteg ember szolgálatába állították. Elismerték, hogy a gyógyszertárak esetében a többségi gyógyszerész tulajdon garancia a szakmaiság biztosítására. A gyógyszerellátással szemben a logisztikai feladatok magas színvonalú, költséghatékony ellátása mellett kifejezett igény van a gyógyszerhasználat kockázatainak csökkentésére és hasznainak a kiteljesítésére. A gyógyszerésznek a hagyományos feladatok professzionális ellátása mellett egyre hangsúlyozottabban kell vállalnia a gyógyszer személyre szabott alkalmazásának szakértőjeként végzett tevékenységet, amellyel biztosítja a gyógyszeres terápia eredményességét. A biztonságos és költséghatékony gyógyszeres terápia elősegítésén, a beteg együttműködő készségének növelésén túl, az egészségtudatos életvitelének kialakítása, az «egészségben tartás» programja is új lehetőséget kínál. Az egészségpolitika a gyógyszertárakra, mint «népegészségügyi találkozóhelyekre» is számít, és ebbe az irányba mutatnak a Kamara részvételével elindított népegészségügyi programok is.

Eszközövegükre emlékezve, ne feledkezzenek meg arról sem, hogy a betegek gyógyulása és egészségük védelme érdekében a diplomával együtt jár az állandó önképzés szükségessége is. Őrizze meg egzakt analitikus gondolkodásukat, hiszen természettudományos alapképzésünk, molekuláris szemléletünk és medicinális ismereteink a folyamatok megértéséhez hozzásegítenek bennünket.

Útravalóul a Nobel-díjas Marie Curie gondolatait ajánlom figyelmükbe: «Az életben semmi félelmetes sincsen, csak meg kell próbálnunk megérteni. Ha többet értenénk belőle, máris nem lenne annyi félnivalónk.»

Kedves fiatal gyógyszerészdoktorok! Remélem, hogy hivatásuk gyakorlása mindenkor szoros szálakkal fog kapcsolódni a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karához. Egyetemünk névadójának, Semmelweis Ignácnak az életútja szolgáljon útmutatóul hivatásuk gyakorlása során. Legyenek önmagukhoz képméltóan őszinték és éljenek a tisztesség szabadságával! Kívánom, hogy életpályájuk során minden nemes tervük teljesüljön!

A Kar minden oktatója nevében kívánok sikeres gyógyszerészeti pályafutást!

Prof. Zelkó Romána dékán ünnepi beszéde után Hankó Balázs bezárta a szenátus ünnepi tanácsulását, amely a Szózat eléneklésével ért véget.

A frissen avatott gyógyszerészdoktorok

Bóta Lilla, Faragó Zoltán, Fodor Viktória, Kalóczkai Viktória, Koch Nóra, Kovács Janka, Kovács Judit Veronika, Kovács Zsombor, Lakatos Péter Pál, Lovász Lóránd, Paulik Krisztina Anna, Pásztor Anna, Philipp Diana Helga, Szántó Anna, Sztefanyuk Olga, Tibák Alexandra, Vonnák Zsófia, Vörös Imre, Angyal Mariann Ramóna, Avas Ancilla, Balogh Noémi Erzsébet, Bank Péter László, Barna Zoltán, Bende Bernadett, Bergendi Lilla, Berzeviczi Hanna, Birinyi Dóra, Bogár Nikolett, Borbás Zsófia, Buga Réka, Busai András Tibor, Cseke Boglárka, Cserenyecz Kinga, Csirmaz Anna, Csöndes Viktória, Dombrády Réka Magda, Endrészik Dániel, Erdősi Viktor, Faludi Nóra Katalin, Fang Máté, Farkas Bianka, Fatér Nóra, Fazekasová Emese, Felegyi Kristóf, Foki Fanni, Frei Zsanett, Godó Kinga Erika, Gombás Anita, Gonda Imre, Horváth András László, Hörömpő-Kenéz Beáta, Hvozďák Katalin, Janovicz Anna, Ketskémty Dávid Károly, Kiss András, Kondor Miklós, Kormos Anett, Korpai Tícia Sára, Kovács Nóra, László Bencsik Eszter, Lengyel Judit, Madarász Bálint, Makk Jennifer, Malasics Ágnes, Marczal Bernadett, Mándy Dávid Gergő, Mészáros Andrea, Miklós Bálint, Molnár Anett, Molnár Karola, Molnár Krisztina, Nagy Beáta, Nagy Erzsébet, Nagy Nikolett, Náday Henriett Eszter, Nemes Zsófia, Németh Attila, Németh Dóra, Németh Enikő, Nyeste Henrietta, Pais Patricia Lilla, Papp Lilla Lúcia, Pelikán Boglárka, Pimpao Anna Melinda, Prugberger Sára Anna, Radeczky Kristóf Balázs, Regős András Barnabás, Ress Ágnes Evelin, Rogoz Vanda Angéla, Román Gergely, Rutkai Ádám, Schwaiger Ferenc, Sereg Fanni Noémi, Simon Dániel, Simon Diána, Sóvári Zsuzsa, Surányi Zsuzsa, Sümegi Zsófia, Szabó Bettina, Szabó Kinga, Szabó Nóra, Szabó Virág Anna, Szalai Zsanett, Szalmási Anita, Száraz Mihály, Szeifert Viktória, Szerencsés Vanda, Szécsi Janka Emma, Szlicki Kitti, Takács Viktória, Teleki László, Tene Zsuzsanna, Torma Nikolett, Tóth Anikó, Tóth Anna Renáta, Tóth Csenge Anna, Tóth Dorottya, Tóth Erik Pál, Tóth Viktória Tímea, Vancza Róbert, Varga Boglárka, Weidinger György, Winkler Erika, Wohl Zsuzsanna, Wusching Petra;

Afifi Dalia, Nyeső Alice, Peker Metehan Hayri, Rotterdam Benedict, Szczepanski Gabriel Clemens, Trivaks Michael;

Aram Hadi, Chini Mohammadali, Magramane Sabrina, Odunowo Imole-Ayo Adeola, Taghavi Nasim.

GYÓGYSZERÉSZDOKTOR-AVATÁS SZEGEDEN, 2018

2018. július elsején az SZTE Tanulmányi és Informatikai Központ zsúfolásig megtelt Kongresszusi Termében ünnepélyes keretek között került sor a frissen végzett gyógyszerészdoktor-jelöltek avatására. Miután elfoglalták helyüket, a dékánok és a professzori kar, valamint az Avató Tanács is bevonult. A jelenlévők elénekelték a Himnusz.

Elsőként Czobor Anita, a Dékáni Hivatal vezetője (továbbiakban: Előadó) bemutatta a díszasztalnál ülő, Avató Tanács tagjait: Rovó László professzort, a Szegedi Tudományegyetem rektorát, Zupkó Istvánt, a Gyógyszerésztudományi Kar dékánját, Lázár György professzort az Általános Orvostudományi Kar dékánját és Baráth Zoltánt, a Fogorvostudományi Kar dékánját. A társkarok vezetőit külön köszöntötte.

Rovó László rektor a Szegedi Tudományegyetem gyógyszerészdoktor-avató rendkívüli tanácsulását megnyitotta. Köszöntötte a meghívott vendégeket, a felavatandó gyógyszerészdoktor-jelölteket, oktatókat, szülőket, hozzátartozókat és vendégeket. Az Előadó bejelentette: „A Szegedi Tudományegyetem Szenátusa minden évben a kar egyik végzősének odaítéli a *Discipuli pro Universitate Díjat*. Ezt idén Szaplenczai Zsanett gyógyszerészhallgató veheti át, aki ezt tanulmányi eredményével és a hallgatói öntevékenység szervezésében végzett több éves munkájával érdemelte ki”, s akinek az elismerő oklevelet a rektor adta át.

A következőkben Pro Facultate-díjak átadására került sor.

A Gyógyszerésztudományi Kar Tanácsa Pro Facultate kitüntetésben részesítette Paál Tamást, a Gyógyszer-technológiai és Gyógyszerfelügyeleti Intézet professor emeritusát, ez évben betöltött 75. születésnapja alkalmából, a Gyógyszerésztudományi Karon végzett iskolatremtő tevékenységéért.

A Gyógyszerésztudományi Kar Tanácsa – nyugdíjba vonulása alkalmából – Pro Facultate kitüntetésben részesítette Miklós Ferencet, a Gyógyszerkémiai Intézet tudományos munkatársát, több mint 20 éves kiemelkedő és lelkiismeretes oktató munkája elismeréséül.

A Gyógyszerésztudományi Kar Tanácsa nyugdíjba vonulása alkalmából szintén Pro Facultate kitüntetésben részesítette Pálkásné Kulcsár Gizellát, a Gyógyszerkémiai Intézet munkatársát, hosszú éveken keresztül végzett lelkiismeretes munkája elismeréseként. Az Előadó véleménye: „Örömmel adtuk át oktatóinknak, munkatársunknak és hallgatóinknak a munkájukat elismerő oklevelet. További terveikhez, munkájukhoz sok sikert és jó egészséget kívánunk!”

A rendezvény a gyógyszerészdoktor-jelöltek avatásával folytatódott. Rovó László rektor felkérésére Zupkó István, a Gyógyszerésztudományi Kar dékánja előterjesztette javaslatát az avatandó gyógyszerészdoktor-jelöltekre: „A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kara felhatalmazásából, az előírt feltételek szabályszerű teljesítése alapján 68 magyar tagozaton és 8 angol nyelven végzett gyógyszerészdoktor-jelölt avatására teszek előterjesztést”. A nevek: Balangó Beáta, Balázs Noémi, Beregszászi Viola, Csé-csei Sarolta, Csehó Brigitta, Csonka Nikolett, Csuvik Oszkár, Deák Barnabás, Farkas Fanni, Ficzeré Anita, Ficsor Nikolett, Fürdők Nóra, Gábrriel Anna, Harkai Lilla, Horváth Ádám, Horváth Veronika Margit, Jovan Péter, Jusztin Adrienn, Kertes Ákos, Kis Nikolett, Kiss Klaudia Andrea, Kiss Olivér Richárd, Kókai Dávid, Konkoly Krisztián, Kormányos Zsanett, Kovács Eszter, Kovács Norbert, Krajcsovics Domokos Pál, Lajkó Viktória, Magyar Bettina Katalin, Makai Ágnes Szilvia,

Makai Klára, Mangó Dóra, Matuszka Nikolett, Mihó Melinda, Módra Szilvia, Molnár Eszter, Navreczki Ágnes, Nemes Alexandra Marietta, Németh Kristóf, Németh Zsófia, Ötvös Leona, Papp Tibor, Pintér Dávid Attila, Polanek Evelin, Réczai Dóra Ildikó, Romsics Borbála, Sass Anna, Satori Gréta Erika, Schváb Krisztina, Selmeci Eszter, Siska-Szabó Lilla, Somoskövi Laura Erzsébet, Süli Edina Éva, Sütő Orsolya, Szabó Roland Krisztián, Szabó Tönki Ádám, Szaplenczai Zsanett, Szász Orsolya, Szilágyi Lea, Szilvás Orsolya, Sztrányóczi

Avató Tanács (balról jobbra): Prof. Lázár György, az ÁOK dékánja, Zupkó István, a Gyógyszerésztudományi Kar dékánja, prof. Rovó László, az SZTE rektora és Baráth Zoltán, a Fogorvostudományi Kar dékánja

Margit, Tamási Roland, Tóth Benjámin Imre, Tóth Judit Eszter, Tóth Kristóf, Urbán Emese és Virányi Péter Vladimír, ill. Akhiani Omid (Irán), Babaei Aidin (Irán), Horsfall Tamunoemi Charity (Nigéria), Namini Soroush (Irán), Otamiri Queenette (Nigéria), Rahimi Mehrnaz (Nigéria), Whittle Elena (Görögország) és Wobuoma Patience Chika (Nigéria).

A rektor a Gyógyszerésztudományi Kar előterjesztését elfogadva, felkérte a gyógyszerészdoktor-jelölteket, hogy a hagyományokhoz híven tegyék le a gyógyszerészdoktori esküt. A magyar jelöltek kérelmét Németh Zsófia adta elő, majd az eskü szövegét Süli Edina olvasta fel. EWZ után a rektor felkérte a Gyógyszerésztudományi Kar dékánját a gyógyszerészdoktor-jelöltek felavatására. „Én, dr. Zupkó István egyetemi docens, a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karának dékánja mint felavató, tisztemnél fogva Önöket – tanulmányaik és tudásuk elismeréséül – gyógyszerészdoktorrá avatom és felruházom mindazokkal a jogokkal, amelyek a törvény erejénél fogva a gyógyszerészdoktorokat megilletik”. Ezek után a Szegedi Tudományegyetem rektora és Avató Tanácsa többi tagjai a jelölteket – halk zene és „Doctorem te pronuntiamus” szavak kíséretében – kézfogással gyógyszerészdoktorrá fogadták.

Zupkó István dékán ünnepi beszéde

A Gyógyszerésztudományi Kar dékánja ünnepi beszéddel köszöntötte a felavatott gyógyszerészdoktorokat.

„Magnifice Rektor! Tisztelt Dékán és Dékánhelyettes Urak, Tisztelt Professzori, Oktatói Kar, Kedves Újonnan Avatott Gyógyszerészdoktorok, Kedves Vendégeink, Hölgyeim és Uraim!

A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karának valamennyi polgára nevében tisztelettel köszöntöm Önöket a 2018. évi doktoravató ünnepségünkön. Őszinte örömmel és szeretettel köszöntöm Karunk frissen avatott gyógyszerészdoktorait, akiket tanulmányi eredményük és imént elhangzott esküjük feljogosít arra, hogy mátol a gyógyszerésztársadalom tagjaiként gyakorolhassák választott hivatásukat. Gratulálok diplomájuk megszerzéséhez és az eddig megtett úthoz, ahhoz a teljesítményhez, ami a mai ünnepséghez elvezetett.

Tisztelt Újonnan Avatott Gyógyszerészek, Kedves Kollégák! Ma, amikor esküt tettek hivatásuk mellett, amikor átvették a várt diplomát, nemcsak egy szakma művelésére feljogosító okmány birtokosai lettek, nemcsak elértek egy rég óhajtott célt, de egy több évszázados megbecsült közösség tagjai is lettek. A gyógyszerész közösség befogadta Önöket. Ez a közösség sok nemzedéknyi kollégánk által megszerzett és felhalmozott tudást, elhivatottságot és emberséget birtokol. Ennek Önök most részesei lettek. Gyarapítsák ezt a közösséget, legyenek részesei hivatásunk jövőjének.

Önök ma gyógyszerészdoktori címet kaptak, amiben hosszú évek kemény munkája van. A hallgatót próbáló

Zupkó István dékán beszédét mondja

gyakorlatok és demonstrációk, a végtelennek tűnő szemeszterek és a kimerítő vizsgaidőszakok mind arra emlékeztetnek, nem adtuk könnyen Önöknek az oklevelet. Meg kellett érte küzdeniük. Önök viszont teljesítettek minden elvárást, abszolváltak minden vizsgát, megszerzték minden kreditet. Így ma, amikor beteljesül a cél, amiért egykor Karunkra jelentkeztek, minden okuk megvan az ünneplésre.

Az ünnep méltóságában tekintsenek vissza a megtett útra, az elvégzett munkára, érezzék annak súlyát és legyenek rá büszkéek. Kérdemelték. Ahogy Márai Sándor írta: „Ha az ünnep elérkezik, akkor ünnepelj egészen. ... Készülj föl reá, testben és lélekben.”

A ma érzett örömet hála járja át, a büszkeséget osszák meg azokkal, akik feltétlen támogatása nélkül most nem állhatnának itt. Mondjanak köszönetet szüleiknek, családjuknak, s mindazoknak, akik egész életükben, így az utóbbi évek küzdelmeiben is Önök mellett álltak, áldozatot vállaltak. Ha kellett, féltették, ha kellett, bátorították, s ha kellett, vigasztalták Önöket. Oktató kollégáim nevében én is köszönöm nekik a soha nem lankadó támogatást, ami – talán nem nyilvánvaló, de – ugyanúgy feltétele volt tanulmányaiknak, mint a gyakorlatok teljesítése, vagy a vizsgatételek kidolgozása. Mindezt viszonzni nem lehet, erre nincs is szükség. Ehelyett érezzék azt a felelősséget, ami együtt jár ezzel a támogató szeretettel. Osszák meg szeretteikkel a sikert, a megszerzett tudásra építsenek olyan szakmai utat, amire ők is büszkéek lehetnek.

Önök valamennyien teljesítették törvényben rögzített elvárásainkat, ám engedjék meg, hogy külön köszöntsem a legkiválóbbakat, a *summa cum laude* minősítésű doktorokat. Ők Csécsi Sarolta, Csuvik Oszkár, Deák

Barnabás, Horváth Ádám, Kis Nikolett, Kiss Olivér Richárd, Kormányos Zsanett, Magyar Bettina Katalin, Mangó Dóra, Módra Szilvia, Sass Anna, Satori Gréta Erika, Selmeci Eszter és Siska-Szabó Lilla. Az idén áprilisban megrendezett az „Év Gyógyszerészhallgatója” szakmai-tanulmányi versenyen Karunk most avatott hallgatója, Navreczki Ágnes második díjat nyert. Büszkék vagyunk mindannyiukra, megérdemelnek egy tapsot...

Örömmel tölt el, hogy legkiválóbb végzőseink vonzóknak tartják a kutatói pályát, a doktori képzést és közülük többen szeptembertől a Karunkon működő Gyógyszer-tudományok Doktori Iskola hallgatójaként folytatják tanulmányaikat.

Kedves Újonnan Avatott Kollégák! Önök a Szegedi Tudományegyetemen szereztek egy általános megbecsülésnek örvendő diplomát. Azon az egyetemen, ami nemzetközi összehasonlításban folyamatosan a legkiválóbb, legnagyobb presztízsű hazai egyetemek egyike. Ennek fényében talán már látják, miért volt olykor nagyon nehéz, hogy oktatóik miért követeltek olyan sokat. Azért, hogy sikerüket most együtt ünnepelhesük.

A sikerbe Önök is és mi, oktatóik is sok munkát fektetünk. E helyről is köszönöm valamennyi oktató kollégám munkáját, külön a társkarainkon oktatóknak, a képzésükben jelentős részt vállaló Általános Orvostudományi Kar, ill. Természettudományi és Informatikai Kar munkatársainak. Köszönöm az oktatásban résztvevő, egyetemen kívüli gyakorlóhelyek, így a közforgalmú és kórházi gyógyszerárak, valamint gyógyszergyárak kollektíváinak fogadókészségét és munkáját.

Az elmúlt évek folyamatos megpróbáltatásai során talán nem is tudatosult, de egyetemünk már elválaszthatatlan része az Önök életének. Így amikor azt kérem, hogy most kezdődő szakmai pályafutásuk során gondolják Alma Materük jó hírét, egyben azt is kérem, viseljék

gondját saját emlékeiknek. Őrizzék meg, mutassák ki és büszkén vállalják mindazt, ami miatt jó volt szegedi gyógyszerészhallgatónak lenni. És ne csak szavakkal fejezzék ki mindezt, hanem munkával, tudással és értékrenddel.

Önök abban a szerencsés helyzetben lépnek a munka világába, amiben nem jelent komoly kihívást egy vonzó munkahely megtalálása. Tartósan állást kereső gyógyszerész nincs. Talán már meg is tapasztalták, hogy minden pályakezdő igen eltérő személyes kvalitásokat kívánó munkahelyek közül választhat. Mindenki megtalálhatja a számára legmegfelelőbb pályát. Várja Önöket a munka!

Várja Önöket a méltán elismert és több mint 70 országba szállító hazai gyógyszeripar, annak 18 gyáregysége. Ma Magyarországon ezen a területen a legélénkebb az innováció, itt keletkezik a legtöbb szabadság. Ez a szektor ma a nemzetgazdaság húzóágazata, az általa előállított érték nemcsak anyagi értelemben kiemelkedő, hanem az egészséget, a gyógyulást is jelenti. A gyógyszeripar produktuma szinte semmihez sem hasonlítható: a milligrammnyi hatóanyagok mellett óriási tudást tartalmaznak, ami csak magasan képzett szakemberektől származhat.

Várja Önöket a gyógyszerkutatás, benne a legmeresebb kihívások, a jelen határainak feszegetése, a jövő gyógyszereinek víziója. Részt vehetnek a holnap gyógyszereinek megálmodásában, dolgozhatnak egy még nem létező hatóanyagon, egy korszerűbb alkalmazási mód létrehozásán, hogy ezekkel minden eddiginél inkább személyre szabott lehessen a gyógyszeres terápia.

Várja Önöket a gyógyszerellátás, a több mint 2300 közforgalmú gyógyszerár, ahol a legközvetlenebb módon szolgálhatják a betegek egészségét, a legtöbbet tehetnek a prevencióért. Hazai adatok szerint évente 60 millió gyógyszerész-beteg találkozás történik a patikákban. Számunkra ez egy kivételes lehetőség megelőzésre,

Fiatalok csoportképe a kari épület előtt

az egészségtudatosság növelésére. Lehetőség a szemléltetformálásra, s arra, hogy a betegek figyelmét, bizalmát a bizonyítékon alapuló medicinára irányítsuk és megóvjuk őket minden mástól.

Csatlakozhatnak a 102 kórházi-intézeti gyógyszerárban betegség mellett dolgozó közel 500 kollégájukhoz, akiktől környezetük folyamatosan megköveteli a naprakész tudást, a terápia hatékonyabbá tételét. Napjainkban ezen a területen éljük át a legdinamikusabb fejlődést, az itt dolgozó kollégák száma gyarapszik, itt mutatkozik meg leginkább a tudásunkra vonatkozó fokozott igény.

És természetesen minden működési terület mellett várja Önöket a tanulás, a folyamatos továbbképzés. Ezekben a percekben ez talán ünneprontónak tűnik, ám mindannyian tudjuk, hogy hivatásunk megköveteli ismereteink folyamatos gyarapítását. Gondoljanak a rohamosan bővülő gyógyszerkincsre, az egyre összetettebb terápiás rendszerekre, vagy a gyógyszer-reguláció folyamatos kihívásaira. Csakis élő, mindenkor aktuális tudás birtokában tehetnek meg mindent embertársaik egészségéért, életminőségük javításáért. Ahogy *Einstein* mondta: „Ne a sikerre törekedj, hanem arra, hogy értékesé válj!“. Ehhez szükséges a naprakész és biztos tudás.

És várjuk vissza Önöket mi is szak- és továbbképzési programjainkon. Kívánom, hogy tudásuk folyamatos növelése ne kényszer, ne elvárás, hanem belső igény legyen, aminek mindig készek eleget tenni.

Végül engedjék meg, hogy az író *David Brooks* üzenetével bocsássam Önöket útjukra: „Ha a munkánk vagy a karrierünk nem felel meg számunkra, akkor másvalami-be kezdünk. A hivatását azonban nem választja az ember. A szóban is benne van, hogy minket hívnak. Akinek

hivatása van, úgy érzi, nincs választása, engedelmeskednie kell a hívásnak, különben nem talál rá a saját életfeladatára, küldetésére.”

Ezzel gratulálok Önöknek és szívből kívánom, hogy a mai ünnep sikereiben gazdag szakmai pálya kezdete legyen. Kívánom, hogy munkájukkal, tudásukkal váljanak hazánk értékes polgáraivá, szerezzenek elismerést és érdemeljék ki embertársaik megbecsülését. Éljk meg választott hivatásukat és legyen benne örömük. Kívánom ehhez a magánélet teljességét, boldogságot. Isten áldja Önöket!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!”

A végzetek nevében *dr. Módra Szilvia* és *dr. Wobuoma Patience Chika* búcsúzott. Francesco Paolo Tosti *Ideale* című művét *Cseh Antal* operaénekes adta elő, zongorán *Tóthné Cseh Erika* kísérte.

Kitüntetések

A gyógyszerészdoktor-avatások történetében már hagyomány, hogy a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kara a kiemelkedő oktató tevékenységet végző szakmai gyakorlóhelyek munkája elismeréséül *Kiváló Oktató Gyógyszertár* címet adományoz. A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karának Tanácsa a kitüntető címet idén három gyógyszerártnak ítélte oda, amelyet elsőként a nem szegedi gyakorlóhelyek közül *Cseh Gyöngyike*, a forráskúti *Szent Kereszt Gyógyszertár* vezetője vett át. A szegedi gyakorlóhelyek közül a *Dávid Gyógyszertár* kapott elismerő oklevelet, amelyet *Szemes Gáborné* vezető gyógyszerész vett át. Az intézeti gyógyszerárak közül a kitüntető címet a *Bács-Kiskun megyei Központi Kórház Szent Kereszt Tagkórház Korona Intézeti Gyógyszertára* kapta. Az elismerő oklevelet *Zupkó István* dékán adta át.

A Gyógyszerésztudományi Kar Tanácsa 2016 évben megalapította a *Kar Kiváló TDK-vezetője díjat*. A tudományos diákkörös hallgatók felkészítésében végzett kimagasló munkássága elismeréséül a díjban ez évben *Berkó Szilvia*, a Gyógyszertechnológiai és Gyógyszerfelügyeleti Intézet munkatársa részesült, aki a díjat egy későbbi alkalommal veszi át.

A gyógyszerészavatások történetében ötödször kerül sor a *Dr. Stenszky Ernő Emlékérem* átadására. – *Stenszky Ernő* a szegedi egyetem Gyógyszerésztudományi Karán szerzett oklevelet 1950-ben, majd a Hajdú-Bihar Megyei Kórház Gyógyszertárának főgyógyszerésze, később a Hajdú-Bihar Megyei Gyógyszertári Központ igazgató-főgyógyszerésze volt. Munkássága több szálon kötődött a szegedi Gyógyszerésztudományi Karhoz: a kar címzetes egyetemi docense volt, 20 éven át a gyógyszerész-államvizsgák elnöki tisztét látta el és alapító tagja volt a *Szegedi Gyógyszerészképzés Fejlesztéséért Alapítványnak*. A hivatása iránt mélyen elkötelezett gyógyszerész, a szakmai közélet jeles képviselője, mélységesen humánus kolléga emléke előtt tisztelegve a család és barátok támogatásával

Angol nyelven tanult fiatalok és a Szent-Györgyi Albert szobor

Avatandók és hozzátartozóik

a Gyógyszerésztudományi Kar Tanácsa megalapította a Dr. Stenszky Ernő Emlékérem kitüntető címet. Az elismerésben minden évben a záróvizsgán legjobb eredményt elérő gyógyszerészhallgató részesül. Az Emlékérem Kuratóriumának döntése értelmében a díj jutalmazottja ez évben Kormányos Zsanett lett, aki az emlékérmét és az elismerő oklevelet a dékántól vette át.

A gyógyszerészavatások történetében már évtizedes hagyománya van az idősebb Réthy Béla Pályadíj átadásának. Idősebb Réthy Béla 1862-ben született Szarvason. Gyógyszerési diplomájának megszerzése után a békéscsabai Aranyas Gyógyszertárban dolgozott, amelynek 1911-ben a tulajdonosa lett. Réthy Béla igazi innovatív, új termékeket piacra hozó gyógyszerész volt, aki gyógyszerertárát gyárrá fejlesztette. Nevéhez fűződik a hungarikumként számon tartott *Pemetefű* gyógycukorka és a kámforos linimentum kifejlesztése. E felfedezéséért az 1896-os *Millenáris Kiállításon* díjat is nyert. Komoly szakmai tevékenysége mellett számtalan közéleti szerepet szintén vállalt és mindig kiemelt figyelmet fordított a szakmai utánpótlás nevelésére. Gyógyszerési tevékenységének emlékére a család leszármazottai pályadíjat és

200 000 Ft pénzjutalmat alapítottak, amelyet évente a legjobb tanulmányi eredményt elért Békés megyei végzős gyógyszerészdoktor kap. – A Réthy Pályadíj idei nyertese Makai Klára. Az elismerést Réthy Ildikó adta át.

Végül Rovó László rektor is köszöntötte a felavatott gyógyszerészdoktorokat: „Kedves Ifjú Gyógyszerészdoktorok! Graduális képzésben folytatott tanulmányaitok befejezték. Holnaptól a munkában kell helyt állniuk és a választott hivatás fortélyait kell elsajátítaniuk. Önöket most felruháztuk mindazokkal a jogokkal, amelyek a törvény erejénél fogva a gyógyszerészdoktorokat megilletik. Esküjükhöz híven törekedjenek gyógyszerészi működésükkel a magyar egészségügyet és gyógyszerellátást előmozdítani, a betegek javát szolgálni. Ezek után szeretettel üdvözlöm Önöket azzal a bensőséges óhajattal, hogy mindaz, amit itt ünnepélyesen fogadtak és amit a felavató dékán a lelkükre kötött, az életben a legteljesebb valósággá váljék. Kívánok működésükhöz jó egészséget, sok sikert és szerencsét!

Az ünnepség a Szózat elénekzésével zárult.

Kata Mihály prof. emer.

GYÓGYSZERÉSZDOKTOR-AVATÁS A DEBRECENI EGYETEMEN 2018. JÚNIUS 23.

Az avatásra váró gyógyszerészdoktor-jelöltek és a vendégek a Debreceni Egyetem Díszudvarán várták a két gerundiumos vezetésével a Díszudvarhoz vonuló elnökséget, így prof. Bartha Elek rektorhelyettest, Vecsernyés Miklós dékánt, Bácskay Ildikó oktatási dékánhelyettest valamint a tógás egyetemi tanárokat és meghívottakat. Az elnöki asztalnál foglalt helyet Bácskay Ildikó, prof. Bartha Elek, Vecsernyés Miklós és Körösparti Péter.

A Himnuszt követően a rektorhelyettes köszöntötte a Debreceni Egyetem megjelent munkatársait, a Szenátus és a Kari Tanács tagjait, az avatandó gyógyszerészdoktor-jelölteket, kedves szüleiket, hozzátartozóikat. Ezt követően Vecsernyés Miklós dékán ünnepi beszéde következett.

Vecsernyés Miklós dékán ünnepi beszéde

Tisztelt Rektorhelyettes Úr! Kedves Kollegák! Kedves Végzős Hallgatók! Tisztelt Szülők és Vendégek!

Szeretettel és tisztelettel köszöntök mindenkit a Debreceni Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának 2018. évi ünnepi diplomaosztó tanács ülésén. Minden hallgató számára az egyetemi tanulmányok csúcspontja az ünnepélyes diploma átadás. Ez a nap az ünnepé, ám egyben egy kicsit a megpihenés, és a számvetés ideje is. Mától Önök diplomás szakemberek, és kilépve az Alma Mater falai közül, holnaptól munkába állnak, és várja Önöket a kinti világ, a mindennapok rutinjával, és kihí-

Az avató elnökség: balról Bácskay Ildikó, prof. Bartha Elek, Vecsernyés Miklós és Körösparti Péter

vásaival. Önöktől holnap elvárják, hogy biztos alapokon nyugvó ismeretekkel rendelkezzenek, és hasznos részei legyenek a gyógyszerellátás nagy rendszerének. A megszerzett tudást párosítaniuk kell problémamegoldó képességükkel, és ekkor dől el, hogy miként felelnek meg az iskolát követő új életszakasz kihívásainak.

Ám ezek a holnap feladatai, mert ma ünnepelnek. Néhány perc múlva egyetemüNKtől, tanulmányaik elismeréseként, gyógyszerészi diplomát és gyógyszerész doktori címet kapnak. Ez a cím egyúttal azt is jelzi, hogy a gondtalan diákevek véget értek, és ezután eljön a munka világa.

Kedves Végzős Kolleginák és Kollegák!

Az ünnepi pillanatban illik egy kicsit emlékezni, mi történt az elmúlt években. Öt évvel ezelőtt nem gondolták volna, hogy az egyetemi évek ilyen gyorsan véget érnek. Remélem, hogy évek múlva rájönnek arra, hogy életük talán egyik legérdekesebb időszakát töltötték itt. Egy kicsit úgy voltak itt, egymás mellett, mint egy nagy család tagjai. Volt részük szeretetben és nyűgben, megtapasztalhatták a jószívűséget és találkozhattak rosszal is. Barátságok, szerelmek születtek illetve törtek össze, és minden megtörtént, ami egy nagy családot összetarthat, illetve szétfeszíthet.

A mai napon, minden végzősnek örömmel mondhatom: egy megbecsült diploma került birtokába. Remélem, hogy egyetemünk oktatóitól a tudás mellé kaptak mást is... Talán egy kis emberséget. Ne feledjék soha: fiatalon Önök olyan hivatást választottak, amely arra tanította Önöket, hogy a szükségben lévőkön segíteni kell. *Albert Sweitzer* szavait idézve: „Időt kell szakítanod embertársadra, tégy valamit másokért, ha még oly apróságot is – valamit, amiért fizetséget nem kapsz, csupán a kitüntető érzést, hogy megtehetted.”

Kedves Kolleginák és Kollegák!

Öt évvel ezelőtt ahányan voltak, annyi felől érkeztek, és most egy közös dolog köti Önöket össze, az pedig a diplomájuk. Lehet, hogy az egyes oklevelek minősítése

eltérő, ám a munka világában az egészségügyi értelmiségi szolgálat azonos elvárásokat követel meg mindenkitől. Soha ne feledjék, hogy a beteg emberért vannak és szolgálatot teljesítenek. A diplomájuk révén az egészségügy, a gyógyszerellátás meghatározó erejévé válnak az elkövetkező években.

Kívánom, hogy ne csak a szakmában, hanem családot alapítva sikeres, kiegyensúlyozott életet éljenek. Hozzanak létre értéket teremtő baráti közösségeket. Tanulják meg, hogy minden ember boldogulásának biztosítéka a következő három pillér: a szak-

mai munka, a stabil család háttér és az évek során felépített baráti kötelékek. A mai napon, mind Tanártársaim illetve a magam nevében kívánok ezeknek a tartó oszlopoknak a felépítéséhez erőt, kitartást és jó egészséget. Egyúttal kérem szeretteiket és barátaikat, ahogyan eddig is, segítsék Önöket.

A következő szavakkal bocsátom útra Önöket: Legyen az életed utazás, haladj afelé, amire vágysz, hagyj magad mögött mindent, amit cipelni nehéz.

Még egyszer, a továbbiakhoz, az Egyetem Vezetése, a Kollégáim, és magam nevében kívánok erőt és egészséget!

Eskütétel és avatás

A magyar hallgatók részéről *Okos Andrea*, a külföldi hallgatók részéről *Ghazal Zargarzadeh* terjesztette elő az avatandó gyógyszerészdoktor jelöltekre vonatkozó kérelmet.

„Magnifice Domine Vice Rector, Tisztelt Szenátus!

A tiszteletre méltó hagyományoknak és tanítómestereink által előírt követelményeknek megfelelően, valamint a gyógyszerésztudomány eredményeinek megismerése folytán megfelelően eleget tettünk a vonatkozó jogszabályokban előírt vizsga kötelezettségeinknek, ezáltal méltónak találtattunk arra, hogy a Debreceni Egyetemen a gyógyszerészdoktori címet elnyerhessük. Tisztelettel kérjük, hogy méltóztassanak bennünket az Egyetem hagyományainak megfelelően gyógyszerészdoktorrá avatni.”

Ez után Bácskay Ildikó oktatási dékánhelyettes asszony terjesztette elő az avatandó gyógyszerészdoktor jelöltekre vonatkozó jelentését. Mint mondta: „a Debreceni Egyetem Gyógyszerésztudományi Kara 58 fő magyar és 15 fő külföldi állampolgárságú jelölt gyógyszerészdoktorrá történő felavatását a mai napra kitűzte.” A rektorhelyettes kérdésére pedig közölte: „A magyar állampolgárságú gyógyszerészdoktor-jelöltek közül 9 fő

summa cum laude, 39 fő cum laude, 10 fő rite eredménnyel, a külföldi állampolgárságú angol nyelvű gyógyszerészképzésben résztvevő gyógyszerészdoktor-jelöltek közül 1 fő summa cum laude, 9 fő cum laude, 5 fő rite eredménnyel tett eleget az előírt követelményeknek.”

Ezt követően az eskütétel következett melyet Vecsernyés Miklós dékán előolvasásában, nevüket említve tettek le a jelöltek. Az eskü szövege a következő: „Én (...) esküszöm, hogy a Debreceni Egyetemen megszerzett gyógyszerésztudományi ismereteim bir-

tokában hivatásomat lelkiismeretesen fogom ellátni és mindenkor hivatásomhoz méltó magatartást tanúsítok. A fennálló törvényeket és rendelkezéseket megtartom és megtartatom. Az emberek egészségének védelmét és a betegek gyógyulásának érdekeit mindenek fölé helyezem. A betegek egészségi állapotára, gyógyszeres kezelésére vonatkozó ismereteimet – hacsak a törvény erre nem kötelez – fel nem fedem. Ellenállok minden olyan törekvésnek mely tudásomat törvénybe vagy etikába ütköző cselekményre akarja felhasználni. A gyógyító munka részeseként ismereteimet csakis az egyén és az emberiség egészségének védelmére és helyreállítására fordítom”

Az esküt tett jelölteket a rektorhelyettes, a dékán és a dékánhelyettes asszony kézfogással avatta gyógyszerészdoktorrá.

A magyar felavatottak nevében Papp Júlia, a külföldi felavatottak nevében Moyosola Oluwafayokemi Tijani mondott köszönetet: „Ezen ünnepélyes órában szeretnénk hálás köszönetünket kifejezni azért a felemelő gesztusért, hogy szíveskedtek bennünket gyógyszerészdoktori címmel felruházni és gyógyszerészdoktorrá avatni. Fogadalmunkhoz híven ígérjük, minden igyekezetünkkel

Avatásra várva...

arra törekszünk, hogy hivatásunk tisztességét és méltóságát megőrizzük, hozzájáruljunk a Debreceni Egyetem hírnevének növeléséhez, országunk, népünk és az emberiség fejlődéséhez és felvirágoztatásához. Most, amikor küzdelemre indulunk a betegségek és szenvedés ellen, fogadjuk, hogy választott hivatásunk követelményeinek mindig a legjobb igyekezetünk szerint eleget teszünk.”

Okos Andrea és Haimhoffer Ádám felavatott gyógyszerészdoktorok a zászlót Csízi Nikolett és Kiss Attila IV. éves hallgatónak adták át, majd kitüntetések és díjak átadására került sor.

Kitüntetések, díjak

A Gyógyszerésztudományi Kar graduális és posztgraduális tevékenységét támogató, kiváló eredményeket felmutató munkája elismerésül a Debreceni Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar Mecénása díjban részesült Gombos Margit gyógyszerész kandidátus asszony. A kitüntetett a díjat Vecsernyés Miklós dékántól vette át.

A gyógyszerészhallgatók nyári és záróvizsgás szakmai gyakorlati oktatásában elért magas színvonalú munkája elismerésül a Debreceni Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar Kiváló oktató gyógyszerésze elismerésben részesült Fehér József Miklósné gyógyszerésznő, Bárd Tibor gyógyszerész és Milbik József gyógyszerész. A díjakat Bácskay Ildikó oktatási dékánhelyettes asszony adta át.

Mezey Géza professzor emlékét őrizve a Mezey Géza Alapítvány a Mezey Géza-díj emléklapettjét és annak jutalmát a korábbi évekhez hasonlóan a Gyógyszerésztudományi Kar két kiváló eredményeket felmutató hallgatójának adományozta. Vecsernyés Miklós dékán a díjat Tóth Anita és Okos Andrea most felavatott gyógyszerészdoktoroknak adta át.

Sztaricskai Ferenc professzor emlékét őrizve a Gyógyszerésztudományi Karon végzett oktató-kutató munkája elismerésül Dr. Sztaricskai Ferenc emlékdíjban részesült Bak István docens. A díjat a család képviselőjében Bácskay Ildikó oktatási dékánhelyettes asszony adta át.

A dékán ünnepi beszédét hallgatva...

Esküszöm...

Gyógyszerészdoktorrá fogadom...

A Debreceni Egyetem Tehetséggyondozó Programjában való részvételük jutalmául az alábbi most felavatott gyógyszerész doktorok DETEP emléklapot vehettek át Bartha Elek rektorhelyettestől: Árvai István, Ficsor Fanni, Gyuricza Barbara, Haimhoffer Ádám, Kocsel Alexandra, Kósa Dóra, Madarász Viktor Imre, Márton Mariann, Okos Andrea, Pető Ágota, Rusznyák Ágnes, Tar Ágnes Mária.

Okos Andrea és Papp Júlia, frissen felavatott gyógyszerészek vehették át a Debreceni Egyetem Rektori Elismerő Oklevelét. Az oklevelet a rektorhelyettes adta át.

Kósa Dóra most felavatott gyógyszerész vehette át a Debreceni Egyetem Kiváló Hallgatója díját tanulmányi eredménye és a Debreceni Egyetemen végzett szakmai tevékenysége elismeréseként Vecsernyés Miklós dékántól.

A Hallgatói Önkormányzat elnökének elismerő oklevelét Tóth Anita frissen felavatott gyógyszerész vehette át

a Debreceni Egyetemen végzett szakmai és közéleti tevékenysége elismeréseként Körösparti Pétertől, a Debreceni Egyetem Hallgatói és Doktorandusz Képviselő elnökétől.

A Hallgatói Önkormányzat elnökének és alelnökének elismerő oklevelét Aranyi Krisztina, Csobai Dalma, Fülesdi Vivien, Ghazal Zargarzadeh és Orosz Richárd frissen felavatott gyógyszerészek vehették át a Debreceni Egyetemen végzett szakmai és közéleti tevékenységük elismeréseként.

Az Ünnepi Gyógyszerészavató Tanácsülés a rektorhelyettes zárásával, majd a Szózat eléneklésével ért véget.

A frissdiplomás gyógyszerészdoktorok névsora

Burai Dóra, Ficsor Fanni, Kiss Beatrix, Kolodzey Gábor, Kósa Dóra, Magi József, Orosz Ferenc, Papp Júlia, Tóth Anita, Angyalosi Szabina, Aranyi Krisztina, Árvai István, Balázs Bence, Balog Ágnes, Balogh Szilvia, Becsky Ádám Krisztián, Bende László, Bodor Noémi, Czövek Viktória, Cseh Márk, Csobai Dalma, Dankóné Milbik Szabina, Dienes Csaba Bálint, Dürgő Éva, Fajcsák Annamária, Freiberger Anett, Fülesdi Vivien, Gyuricza Barbara, Hagymási Alexandra Eszter, Haimhoffer Ádám, Kocsel Alexandra, Kocsis Kristóf, Madarász Viktor Imre, Maklári Vivien, Márton Mariann, Nagy Elvira, Okos Andrea, Orosz Richárd, Pető Ágota, Rusznyák Ágnes, Sándor Judit, Szigeti Réka, Szónok Attila, Tari Lilla, Török Róbert, Ujvári Melinda, Valkó Krisztina, Vangel Klaudia, Dragonya Richárd, Kapitány Alexandra, Kispál Dániel, Marosszéki Zsuzsanna, Orosz Tünde, Szabó Levente, Szathmári Zsuzsanna, Tar Ágnes Mária, Tomesz Anett, Vastag Éva Gabriella;

Donubari Faithful Forge, Chibuzor Daniella Aguma, Sara Baharvandahmadi, Rina Friday Daniel, Goodness Theresa Veronica Egem Odey, Farzaneh Fotouhi, Rabi Yasmeen Sani Maida, Ogechi Chinenye Okocha Rufus, Oluwafayokemi Moyosola Tijani, Ghazal Zargarzadeh, Melinda Aktas, Swmayah Abdulrahman M Alhawsawi, Ahmet Musa Aydin, Yusuf Yilma Bahat, Hillary Ndaa Wokoma.

GYÓGYSZERÉSZAVATÁS A PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI KARÁN PÉCS, 2018. JÚLIUS 7.

A 2018. évi pécsi gyógyszerész-avatás, mint a 2016 januárjában megalakult Gyógyszerésztudományi Kar második önálló kari avató ünnepsége ez évben is a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Szigeti úti épületének Aulájában került megrendezésre július 7-én.

Az ünnepség nyitó aktusaként a Tanári Testület, majd az avatandó gyógyszerészdoktor jelöltek – a hagyományoknak megfelelően – a *Gaudeamus igitur* hangjai kíséretében vonultak be az Aulába. Az ünnepségen többek között megjelent *Miseta Attila* egyetemi

tanár, a PTE rektora, *Perjési Pál* egyetemi tanár, a Gyógyszerésztudományi Kar dékánja, *Fittler András* egyetemi docens, a Gyógyszerésztudományi Kar dékánhelyettese, *Nyitrai Miklós* egyetemi tanár, az Általános Orvostudományi Kar dékánja, *Ács Pongrácz* egyetemi docens, az Egészségtudományi Kar dékánhelyettese, *Sebestyén Andor* egyetemi docens, a Klinikai Központ elnöke, valamint *Kőhegyi Imre* a Magyar Gyógyszerész Kamara Baranya Megyei Szervezet elnöke.

Az avató ünnepség a Himnusz meghallgatásával és közös eléneklésével kezdődött. Ezt követően *prof. Miseta Attila* rektor ünnepi köszöntőjével megnyitotta a gyógyszerészdoktor avató rendezvényt. A magyar és az angol nyelvű képzésben résztvevő gyógyszerészdoktor-jelöltek egy-egy képviselőjének kérelmére 47 gyógyszerészdoktor avatására került sor. A gyógyszerészdoktor jelöltek esküjének szövege – az elmúlt évi avatáshoz hasonlóan latin nyelven – a következő volt: *Ego (...) iuro, officium meum notitiis allatis scientiarum pharmaceuticarum fide maxima actum esse et mores dignos officio meo semper praestitos esse. Tutelam valetudinis et sanitatem aegrotorum rebus omnibus praeponam. Argumenta ad valetudinem aegrotorum et ad curationem medicamentis attinentia non detegam. Rationes et usus meos disciplinis continuis fastigio excellenti conservabo. Eruditione mea ad facta offendentia philosophiam de moribus pharmaceutarum non utar. Particeps operae medicatae scientias meas praecipue ad tutelam sanitatis hominum advertam. Studebo, ut gloriam bonam et scientiae pharmaceuticae et Facultatis Artis Pharmaceuticae Communis Universitatis Quinqueecclesiensis augeam, et honorem horum adiuvem.*

Ezt követően a gyógyszerészjelölteket *prof. Perjési Pál* dékán – szintén latin nyelven elmondott beszédével – gyógyszerészdoktorrá fogadta a gyógyszerészdoktor-jelölteket.

A tanári kar

lölteket. Ez után az avatandók átvették diplomájukat és a diploma átvételével a Gyógyszerésztudományi Kar doktori nevében *prof. Perjési Pál* dékán kézzel is gyógyszerész doktortársukká fogadta a végzeteket. A végzett gyógyszerészdoktorok, az idei évben először, diplomájuk mellett megkapták a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság kiadványát, melyben röviden bemutatkoztak az ország négy Gyógyszerésztudományi Karán végzett gyógyszerészek. A diplomák átadását követően a frissen avatott magyar és külföldi gyógyszerészdoktorok egy-egy képviselője mondott köszönetet.

A köszönetnyilvánításokat követően díjak átadására került sor. Az idei évben a végzős gyógyszerészhallgatók közül a legkiválóbb TDK-s hallgatói díjat *Boda Gabriella* érdemelte ki. A „*Dékány Miklós Alapítvány*” célja, hogy minden évben a gyógyszerészavatókor egy végzős gyógyszerészhallgató alapítványi díjazásban részesüljön kiváló tanulmányi előmenetele és közösségi munkája elismeréseként. A hallgatók, az oktatók és az alapítvány kuratóriumának döntése alapján az alapítvány megtisztelő elismerését ez évben *Boda Gabriella* frissen végzett gyógyszerészhallgató kapta.

A Gyógyszerésztudományi Kar az idei évben harmadik alkalommal a „*PTE Gyógyszerésztudományi Kar kiváló oktató gyógyszerértára*” elismerésben részesítette a pécsi gyógyszerészhallgatók nyári és záróvizsga előtti szakmai gyakorlati képzésében aktívan résztvevő és kiemelkedő oktatási színvonalat nyújtó gyógyszerértárat. Az elmúlt évek során nyújtott kiemelkedő gyakorlati oktatási tevékenységéért a közforgalmú gyógyszerértáraknak ítélte díjat a síófoki Régi Gyógyszerár részéről *Arnold Péter* gyógyszerértárvezető vette át. Az intézeti gyógyszerértárak közül az idén a szombathelyi Markusovszky Kórház Központi Gyógyszerár kapta az elismerő oklevelet.

Az elismerések és kitüntetések átadását követően *prof. Perjési Pál* dékán mondott ünnepi beszédet.

Gyógyszerészdoktorrá fogadom...

Az ünnepi beszéd elhangzását követően a végzett magyar hallgatók nevében *Boda Gabriella*, míg az angol nyelvű képzés keretében végzett hallgatók nevében *Kenari Fatemeh* mondott köszönetet az Alma Maternek.

Az ünnepséget a Szózat elhangzása zárta.

Prof. Perjesi Pál ünnepi beszéde

Tisztelt Rector Úr, Dékánhelyettes Urak, Tisztelt Elnök Urak, Tisztelt Tanári Kar! Kedves új, és korábban végzett Gyógyszerészek, Tisztelt Vendégeink!

Megkülönböztetett nagyrabecsüléssel köszöntöm Önöket a Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karának 2017/2018. tanévet lezáró gyógyszerészdoktor-avatató ünnepségén!

A 2017/2018-as tanévet záró gyógyszerészdoktori ünnepség újabb fontos mérföldkő a pécsi gyógyszerészképzés történetében. A 2000-ben, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán belül megindult gyógyszerészképzés szervezeti és szakmai fejlődésének eredményeképpen, 2016. januárjától mint az Egyetem önálló gyógyszerésztudományi kara folytathatta működését. Az elmúlt két és fél év eseményekben gazdag, a kar jövőbeli fejlődése szempontjából is jelentős kari és egyetemi szín-

Arnold Péter átveszi a „PTE Gyógyszerésztudományi Kar kiváló oktató gyógyszerértára” elismerő oklevelet

tű döntések időszaka volt. Ezek eredményeképpen többek között a Modern Városok Program keretén belül megtörtént a kar Rókus utcai épületében az új laboratóriumok kialakítása, valamint saját erő felhasználásával az épület külső homlokzatának felújítása – amit a közeljövőben a belső homlokzat felújítása követ. A közeljövő fejlesztései közé tartozik a Rókus utcai campus középső épületében további intézeti laboratóriumok, valamint a kar Ipari Gyógyszerészeti Oktatási Központjának kialakítása. Az infrastrukturális fejlődéssel párhuzamosan egyre eredményesebbé vált a kar oktatóinak pályázati és publikációs aktivitása is. A kar intézetei többek között részt vesznek több EFOP és GINOP pályázatban, valamint a PTE Felsőoktatási Intézményi Kiválósági Program több kutatási programjában is. Örömteli, hogy az idei évben már második alkalommal a „PTE Tehetség Centruma” elismerésben részesült a PTE Gyógyszerésztudományi Kar fiatal kutatókat tömörítő kutatócsoportja.

Tisztelt ifjú gyógyszerészdoktorok! A gyógyszerészavató ünnepségek ünnepi pillanatok nemcsak az új pályakezdőknek, de a kar oktatóinak, valamint a szülőknek és barátoknak is! Önök, most esküt tett fiatal diplomások életének nemcsak egy, a folyamatos szakmai számonkéréseket megkövetelő szakasza zárul most le, hanem az egyetemi évek tervekkel, lelkesedéssel, mély emberi kapcsolatok kialakításával tarkított egyedülállóan szép emléktű periódusa is. Ezek alatt az évek alatt váltak a tanuló diákból alapos szakmai tudással rendelkező, felelős munkára alkalmas gyógyszerészekké, akiknek hivatása az egészség megőrzésének és a beteg emberek gyógyulásának elősegítésére ad lehetőséget.

A gyógyszerészképzésben kiemelten fontos a multidiszciplináris tudás megszerzése. A képzés a Gyógyszerésztudományi Kar intézetei mellett az Általános Orvostudományi Kar, a Természettudományi Kar intézeteinek, valamint a Klinikai Központ oktatóinak részvételével folyik. Köszönetemet fejezem ki a karok, valamint a Klinikai Központ valamennyi oktatójának és vezetőjének is. A képzésben természetesen az egyetemen kívüli gyakorlati elemek is voltak, így közforgalmú és kórházi

Perjesi Pál dékán ünnepi beszédét tartja

Gyógyszerész vagyok! Az avatott gyógyszerészek csoportja

gyógyszertárak, a PTE KK Egyetemi Gyógyszertára, valamint gyógyszergyárak is részt vettek benne. Őket is kimelt köszönet illeti!

Ismert, hogy a közforgalmú gyógyszertárakban a lakosság 5-6%-a fordul meg naponta, több mint az összes egészségügyi intézményben összesen. A magasan képzett szakszemélyzet – előzetes bejelentés nélkül is – bármikor elérhető, így a gyógyszertár ideális intézmény az egészségnevelési tanácsadásra, a rizikófaktorok ismeretében a betegségek korai felismerésére, a gyógyszerészeti gondozásra, és így jelentős szerepet tölthet be a lakosság időbeni orvoshoz irányításában.

A gyógyszerészet, a gyógyszerek tudománya mindig sokoldalú elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítását követelte meg. A megszerzett tudásuk több területen is kamatoztatható. Esküszövegükre emlékezve ne feledkezzenek meg azonban arról, hogy a betegek gyógyulása és egészségük védelme érdekében a diplomával együtt jár az állandó önképzés és továbbképzés szükségessége. A tudományok, így a gyógyszerésztudományok hihetetlenül gyors fejlődése következtében a megszerzett tudás rövid idő alatt elavulhat. Ezért az élethossziglan történő további képzés a szakmánk megfelelő gyakorlása szempontjából rendkívül fontos!

A pécsi Gyógyszerésztudományi Kar kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a gyógyszerészek folyamatos szak- és továbbképzésének aktív résztvevője legyen. A kar szeretettel várja azon diplomás gyógyszerész kollégák jelentkezését, akik szakgyógyszerész képzést kívánnak megszerezni a szakunk által meghirdetett alap-szakképesítésekből.

Az egyetem rangját a tanári kar és a végzett hallgatók eredményei adják. A végzett gyógyszerészek, szakgyógyszerészek tudásának minősége rendkívül fontos a képzés megítélésében. Mindannyian azt akarjuk, hogy a lehető legjobb szakembereket neveljük. Különösen büszkék vagyunk a helyi és az országos tudományos diákköri konferencián, valamint a további országos versenyeken helyezést elért hallgatóinkra. A TDK munka szemléletformáló tevékenység. Bepillantást enged a tudományos igényű

kutatás elméletébe és gyakorlatába. Kívánom, hogy az egyetemi éveik során megkezdett TDK munkáikat eredményesen folytassák elkövetkező munkahelyeiken.

Új diplomások avatási ünnepségén az üzenet elsősorban az ünnepelteknek és az ünnepeltekről kell, hogy szóljon. Meg kell azonban emlékezni az új diplomások szüleiről is, akik áldozatkészségükkel, sokuk esetében gyógyszerészként szakmai tanácsokkal egyengették eddigi tanulmányaikat és gondoskodnak pályakezdésük zökkenőmentes indításáról is.

Tisztelt Gyógyszerészdoktorok! Bízom benne, hogy sikeres szakmai pályafutásuk gyakran fog kapcsolódni a Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karának oktatóihoz. Munkájuk során bármilyen szakmai problémájuk merül fel, keressék fel volt tanáraikat, forduljanak a jövőben is bizalommal az Alma Materhez!

Én a gratuláció mellé most szeretném jókívánságaimat is kifejezni Önöknek. A magam és a kar minden oktatója nevében kívánom Önöknek, hogy életpályájuk sikeres legyen, hogy hivatásuk és magánéleti boldogságuk sok örömet okozzon életükben!

Köszönöm a figyelmet!"

A végzett gyógyszerészek névsora

Ablonczy Zsolt, Antal Bernadett, Balogh Soma, Baranyai Lilla, Bayat Afsaneh, Bárdonicsek Nikolett, Bernáth Judit, Boda Gabriella, Bodrogi Zsolt, Borbély Blanka, Czett Dalma, Fejes Angéla Rita, Ferenczi Krisztina, Fittler Katalin, Fodor Henrietta, Góder Beatrix, Grafl Gergely, Harmadás Eszter, Herendi Evelin, Holman Eszter, Horváth Adrienn, Horváth Csenge, Iglewski Sophie, Kálai Henrietta, Kárpáti Valentin, Kenari Fatemeh, Kismódi Ditta, Kocsis Réka, Kopcsányi Márton, Kovács András, Kovács Kinga Eszter, Kutasy Pálma, Lendvai Botond István, Mayer Dorottya, Mihályi Anett Regina, Mohammadi Fard Shima, Nagy Norbert, Németh Máté, Preisz Zsolt, Sándor Evelin, Somogyvári Kitty, Svélec Klaudia, Szigetvári Gyöngyi, Tigyi Bettina Mariann, Tislér Krisztián, Treitz Diána, Vajda Péter.

A 64. VÉGZŐS ÉVFOLYAM BÚCSÚZTATÁSA A 70 ÉVES MAROSVÁSÁRHELYI GYÓGYSZERÉSZETI KARON, 2018. JÚNIUS 15-ÉN

2018-ban összesen 299 magyar orvos, fogorvos, gyógyszerész és asszisztens végzett a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen (MOGYE).

A Gyógyszerészeti Kar (GyK) 64. végzős évfolyamán 58 hallgató tanult magyar és 68 hallgató román nyelven. Így a 70 éves kar eddigi végzettjeinek száma megközelíti a háromezretet.

A magyar hallgatók hagyományos ballagási ünnepségének színhelye az ősi Vártemplom volt. A Studium-Prospero Alapítvány által szervezett ünnepségen az ökümenikus istentiszteletet követően köszöntő beszédek hangzottak el. Ünnepi beszédet mondott Nagy Előd rektorhelyettes, a GyK tanára, valamint Sipos Emese egyetemi tanár, a gyógyszerész végzősöket köszöntve. A MOGYE magyar tagozatain az általános orvosi karon 162, a fogorvosi karon 44, a gyógyszerészeti karon 58, és 35 általános orvosasszisztens hallgató végezte magyar nyelven tanulmányait (az előadások magyar nyelvűek, a gyakorlati képzés román nyelven folyik). Az ünnepi beszédek követően díjak és diplomák átadására került sor. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerész tudományi Szakosztálya (EME OGYSz) által létesített Csőgőr Lajos-díjat, amelyet az egyes karok évfolyamelsőinek adományozzák, a Gyógyszerészeti Karon Beluska Melánia Mária vehette át. A díjat Szilágyi Tibor az EME OGYSz elnöke adta át.

Az egyetemi ünnepségek keretében köszöntőt mondtak az évfolyamfelelős tanárok és közös eskütétel is elhangzott. A Gyógyszerészeti Kar végzőseit Varga Erzsébet adjunktus búcsúztatta.

Varga Erzsébet adjunktus beszéde

Mélyen Tisztelt Tanárok, Szülők!

Tisztelt Ballagó Diákok és ünneplő közönség!

Szeretettel köszöntök mindenkit, aki jelen van, a ballagó diákjaink tiszteletére ünneplőbe öltözött és büszkén, csillogó szemekkel tekint végzőseinkre. Lezárult egy szakasz az életükből, a mai nappal pedig elkezdődhet a felszabadult kibontakozás.

Kedves végzős Diákok!

Jólesik megállni, elgondolkodni az öt év forгатagáról ebben a korlátok közé szorított világban, amikor már ritkán tudunk önmagunk lenni. Ma lehetőségünk van az emelkedettség önfeledt érzésére. Útkeresést követően a megtalált úton vagytok, ami tovább, a célhoz vezet. Itt voltatok közöttünk, vendégeink voltatok öt évig. Próbáltuk a tőlünk telhetőt megtenni, tudásunkat átadni, elmondani mindazt, amit elődeinktől tanultunk, de azt folyton bővítve, hozzáigazítva a jelenkor követelményeihez. Öt év hosszú időnek tűnik, de tekintetek vissza, próbáljatok visszaemlékezni a Díszteremben elhangzott első előadásra, vagy az első laborgyakorlatokra, s min-

dez nem is tűnik oly régi emléknek. Azok akik mindig követték utatokat, most itt vannak veletek. Vigyék magatokkal emlékeiteket, amelyek révén gazdagabbak lehettek. Innen távozva éreznetek kell, hogy az eltelt öt év munkája nem volt hiábavaló. Érettebbek, önállóbbak lettetek és nem volt véletlen, hogy itt voltatok. Legyen számotokra élmény a mai nap.

Most egy új családba kerültök, egy új csata előtt álltok, de ne feledjétek, hogy ebben a csatában a szülői gondoskodásra volt, van és lesz szükségetek.

Az élet színpadán elsősorban önmagatoknak feleljetek meg, kellő önbizalomra van szükségetek. Örüljétek, amíg másokért tehettek, amíg vannak feladatok. A segítségnyújtás kötelesség, tanulni is kell, ugyanakkor ne várjatok folyton hálát a tetteitekért. Segítenetek kell a szenvedőknek, hogy boldogságot leljenek a gyógyulásban. Attól lehettek nagyok, ha lehajoltok a rászoruló emberhez. Őrizzétek meg erkölcsi tartásotokat, életetek legyen felelősségteljes és ha hibáztok, gondolatok arra, hogy a bocsánatkérés és a megbocsátás az erős ember erénye. Még sok időre van szükség, hogy megértsétek, hogy nemcsak önmagatokért, hanem embertársaitokért is felelősek vagytok. Kívánom, hogy munkátok során az emberek minőségi és kifogyhatatlan mennyiségű szeretetében részesüljétek.

A fiatal gyógyszerészeknek nem várakozniuk kell, hogy befogadják őket, hanem tetteikkel kell kivívniuk helyüket a világban. Egyedüli fegyveretek a tudás, a hit, az önbizalom, az embertársaitok iránti tisztelet ahhoz, hogy megvalósuljanak álmaitok.

A mai nappal kezdődően, az őszi megmérettetés, öt évi tanulás és munka után elszakadtok egymástól, de ez nem akadályozhat meg abban, hogy gondolatban és lélekben majd együtt legyetek, egymás életútját kövessétek. Mi, mindig szeretettel visszaváruuk és nehéz pillanataitokban talán segítségetekre is lehetünk. Szüntelenül tanuljatok, hogy kellő jártasságot szerezzetek a hivatásoktokban.

Ezen az ünnepnapon nem feledkezhetek meg a szülői gondoskodásról, és arról sem, hogy szakemberré válásotok színhelye iskolátok, az egyetem volt.

Higgyetek önmagatokban, mint ahogy szüleitek is bíztak bennetek és támogattak, még, ha ez nekik lemondással is járt és örüljétek, hogy ma végre itt, együtt ünneplhetek velük.

Kívánom, hogy hivatásotok sok örömet, elégtételt okozzon, ne legyenek rossz napjaitok. Legyen érdemes minden nap fölkelni, és ha nehézségek adódnak, személyiségetekkel legyőzzétek azokat. Őrizzétek meg méltóságotokat, emberségeteket az élet hétköznapijaiban is. Kitartó munkával a legtávolabbi célt is elérhetitek.

Kívánok tisztességet, őszinteséget, türelmet és egészséget a munkátokban, életetek során, és ne fe-

A kép első sorának közepén Varga Erzsébet adjunktus, évfolyamfelelős tanár

ledkezzetek meg a család szerepéről, a gyökereink és a jövő megszilárdításában való fontosságáról.

Jeles költőnk szavaival induljatok hát az útra:

„Orra bukva az avaron,
és menni tovább mégis,
ébreszteni a nagyra nőtt,
de alvó jegenyét is,
nem hagyni, hogy a fenyvesek
zöld tűkkel beférceljék
mindazt, mi mítosztalan már,
de lelkiismeret még”

(Farkas Árpád: Avaron)

A végzettek névsora

2018-ban a Gyógyszerészeti Kar magyar tagozatán végzett hallgatók névsora: Albert Ákos, Bákai Mónika Kitty, Balog István, Bányai Ottília Emőke, Beluska Melánia

Mária, Bóbis Ildikó, Bogyai Klára, Melánia, Boros Bernadett, Csatári Tamás Dániel, Csíki Krisztián, Csizmadia Beáta, Demeter Edina, Elekes Tímea, Fábíán Adélka, Farkas Szidónia, Fehér Andrea, Fekete Bernadett, Gál Amália, Ghiță Júlia Alice, Hajdó Helga Ágota, Iszlai Zoltán, Kacsó Edina, Kádár Katalin, Kárp Andrea Krisztina, Keresztes Brigitta, Király Rebeka, Komlósi Andrea, Kórodi Ildikó, Krucz Dávid Péter, Kucsera Dániel, Lakó Brigitta Dóra, Matis Márta, Mátyus Izabella, Mihály Ádám, Moni Melánia, Nagy István Sebastian, Ohler Róbert, Oláh Beatrix Imola, Orbán Barbara, Orbán Kriszta Mónika, Pál Evelin, Pál Csilla Gabriella, Páll József Attila, Papp Bernadett Katalin, Poset Brigitta, Prezsmer Erika, Püsök Andrea Erzsébet, Ráduly Izabella, Sándor Adél, Seres Zita Erzsébet, Szabó Tímea Erzsébet, Szabó Dalma, Szabó Tamara, Szász Emőke Szidónia, Szőcs Paula, Ülkei Beáta, Ülkei Tímea, Veress Éva.

Prof. Gyéresi Árpád

HÍREK SZEGEDRŐL

Búcsúzott Szabó Gábor rektor

Július elsején *prof. Szabó Gábor* (64) akadémikus, rektor átadta utódjának – *Rovó László* professzornak – a Szegedi Tudományegyetem vezetését. A leköszönő rektor sok időt töltött válságmenedzseléssel, ám a nehézségeket sem a betegek, sem a hallgatók nem igazán érzékelték. Értéknek tartja az egyetem szolidaritását. Utódjával kiváló a kapcsolata. – Négy hasábos, fényképes riport a *Délmagyarország*, 2018. június 23-i számában.

A búcsúzó rektor köszöntése

Szabó Gábor 8 éven át volt a Szegedi Tudományegyetem rektora, akinek ünnepélyes búcsúztatását 2018. június 25-én tartották az *Ady téri József Attila Tanulmányi és Információs Központban*, ahol a pohárköszöntőt *Kiss-Rigó László* püspök „celebrálta”. A konfliktuskezelésben profivá lett rektor munkásságát *Rácz Béla* korábbi rektorhelyettes, *Fendler Judit* kancellár és az új rektor, *Rovó László* méltatta, aki terveiről is beszélt. A leköszönő rektor kiemelte 2012-t, amikor az egyetemen súlyos elvonások voltak (*Délmagyarország*, 2018. június 26. – Az eseményről – fanyalogva – a *Déli Szó* is beszámolt, 2018. június 29-én).

Bemutatták az SZTE új vezetését

Július elsejétől *prof. Rovó László* a Szegedi Tudományegyetem rektora, aki a feladatok végzésére kiváló rektorhelyetteseket kért fel, nevezetesen *prof. Széll Mártát* (ÁOK), *prof. Cellén Klárát* (ÁJTK), *prof. Kónya Zoltánt* (Alkalmazott és Környezetkémiai Tanszék) és *Zakar Pétert* (Gál Ferenc Főiskola) (*Délmagyarország*, 2018. július 3.).

Kinevezések: Zupkó István az új dékán

Hohmann Judit tanszékvezető egyetemi tanár második dékáni megbízása az idén lezárult. Karunk tizenegyedik dékánja *Zupkó István* tanszékvezető egyetemi docens (Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai Intézet) június 27-én vette át kinevezését. Július 1-től a szegedi Gyógyszerésztudományi Kar dékánhelyettesi teendőit *Aigner Zoltán*, *Csupor Dezső* és *Szakonyi Zsolt* egyetemi docens látja el. Sor került *Ambrus Rita* (Gyógyszer-technológiai és Gyógyszerfelügyeleti Intézet), *Ducza Eszter* (Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai Intézet), ill. *Szakonyi Gerda* (Gyógyszeranalitikai Intézet) docensi kinevezésre. – Mindannyiuknak gratulálunk!

Prof. Lázár György az orvoskar új dékánja

A Sebészeti Klinika intézetvezető professzora lett az SZTE ÁOK új dékánja (egyedül pályázott), aki vezetői teendői mellett „továbbra is szeretne operálni” (*Délmagyarország*, 2018. július 18.).

Baráth Zoltán a fogorvoskar új dékánja

Baráth Zoltán, a Fogorvostudományi Kar Fogpótlástani Tanszékének 40 éves vezetője lett karának vezetője, akit kétharmados többséggel választottak meg. Ő egyetemünk legfiatalabb dékánja. Vonzóvá és világszínvonalúvá szeretné tenni a kart, egyúttal erősíteni kívánja nemzetközi kapcsolatrendszerét is (*Délmagyarország*, 2018. július 16.).

Szakonyi Zsolt akadémiai doktori védése

Az MTA Felolvasótermében 2018. június 28-án volt *Szakonyi Zsolt* egyetemi docens (Gyógyszerkémiai Intézet) „*Monoterpén-vázak β - és γ -aminosav-származékai és 3-amino-1,2-diolk sztereoselektív szintézise és alkalmazásai*” c. értekezésének védeke, amely – az elnökség és az opponensek egyhangzó véleménye alapján – 100%-os eredménnyel zárult. Gratulálunk!

PhD-fokozatot nyertek

A Szegedi Tudományegyetemen 2018. június végén ünnepélyes keretek között adták át öt kar közel száz fiatalja PhD-minősítésének oklevelét. A Gyógyszerésztudományi Karon ezt hatan vették át: *Bózsityi Noémi*, *Dobi Krisztina*, *Gottnek Mihály*, *Yasmine Korteby*, *Narozsničné Rajnai Zsuzsanna* és *Szolnoki Éva Tünde*. – Gratulálunk!

Gyógyszerészek avatása

A 2018-ban végzett 76 fiatal – közöttük nyolcan angol nyelvű képzésben részesültek – gyógyszerész avatására és kiváló kollégáink ünneplésére 2018. július elsején, vasárnap került sor. Az avatást *prof. Rovó László* új rektor és karunk részéről *Zupkó István* új dékán, tanszékvezető vezette (az eseményről külön is beszámolunk).

Brazil rektorok látogatása Szegeden

A brazil egyetemek rektorainak szövetsége 2018-ban hazánkat választotta szakmai útja célországaként. Fogadta őket *Szabó Gábor* rektor és *Nagy Katalin*, az SZTE nemzetközi kapcsolatokért felelős rektor-helyettese. Előbb egy prezentációt tekintettek meg a Szegedi Tudományegyetemről, aztán a 12 kar képviselői mutatták be karukat és a vendégek ellátogattak a lézerkutató központba, majd városnéző sétán vettek részt (*Délmagyarország*, 2018. június 29.).

Az SZTE, az Audi és a MOL együttműködése

Palkovics László, *Trócsányi László* és *Kásler Miklós* miniszter, továbbá *Szabó Gábor* rektor, *Fendler Judit* kancellár és más személyiségek jelenlétében az *ELI Science Parkban* letették az *SZTE Járműipari Kompetencia Központ* alapkövét, amelynek célja új típusú üzemanyagok fejlesztése (*Délmagyarország*, 2018. június 30.).

Az SZTE lett a „Legizmosabb Egyetem”

2018-ban a 4000-nél nagyobb nappali tagozatos hallgatói létszámú intézmények kategóriájában, a Magyar Egyetemi és Főiskolai Szövetség „Mozdulj rá!” kampányában, mintegy 500 hazai, külföldi magyar és külföldi szegedi hallgatónak, párokat alkotva, felváltva, legalább egy percen át kellett teljes felületeket végezni. A félmillió Ft-os nyereményt sportszerek vásárlására fordítják (Délmagyarország, 2018. július 13.).

Az egyetem ösztöndíjat ad felvételizőinek

50-100 ezer Ft-os ösztöndíjat nyerhettek azok a fiatalok, akik – több százan – az SZTE-t első helyen jelölték meg és az intézménybe be is jutottak (ami mentori rendszer is). A díjazottak szintén igénybe vehették az SZTE tehetségpont kedvezményrendszerét. Határidő július 11. volt (Délmagyarország, 2018. június 21.).

Saját betegszállítás az egyetemen

A klinikák között az SZTE saját mentőautókkal szállítja a betegeket. A korábbi megoldás túl drága volt és nem is voltak vele elégedettek. E végett 4 mentőautót vásároltak, ezeket korszerűen felszerelték és a személyzetet is kiképezték – nyilatkozta Fendler Judit kancellár (Délmagyarország, 2018. július 17.).

Prof. Erich Kleinpeter előadása

Az MTA SZAB Gyógyszerésztudományi Szakbizottság Gyógyszerkémiai és Gyógyszeranalitikai Munkabizottsága és az SZTE Gyógyszerkémiai Intézete szervezésében prof. Erich Kleinpeter (University of Potsdam, Department of Chemistry) „Characterization and Quantification of Antiaromaticity, Aromaticity, „Quasi-” and „Y-Aromaticity” on the magnetic criterion” címmel tartott előadást 2018. június 20-án, a Szegedi Akadémiai

Bizottság előadótértermében. A Meghívó aláírói Szakonyi Zsolt egyetemi docens, elnök és Kiss Loránd tanszékvezető egyetemi tanár, elnök.

Forródrót az egyetemhez

Az SZTE telefonos „forródrót”-ot indított annak érdekében, hogy jelentkezői valódi bepillantást nyerjenek az intézmény életébe. Az egyetem 12 karának 15 hallgatója a 62/343-700-as számon naponta 9 és 18 óra között július 10-éig válaszolt az érdeklődők kérdéseire (Délmagyarország, 2018. június 30.).

Nyári szünet az Egyetemen

Energia-megtakarítási célból az SZTE évek óta szervez nyári és téli klímaszünetet, az idén augusztus 4. és 19. között. A klinikák és állatistállók kivételével minden zárva volt, ill. néhány egyetemi diákonthon szállodaként működött.

Elhunyt Balásperi Lajos egyetemi tanár

Balásperi Lajos (Kiskunhalas, 1938 – Szeged, 2018) 1962-ben okleveles vegyész, az ÁOK Orvosi Vegytani Intézet munkatársa, egyetemi doktor (1964), kandidátus (1974), az MTA doktora (1989) lett és habilitált (1995). Számos TDK-s és diplomamunkás gyógyszerészhallgató munkáját irányította. A '90-es évek elején az ÁOK anyagi háttérét elősegíteni tervezett nagyipari vállalkozás vezetője volt. Temetéséről a Délmagyarország, 2018. június 22-i száma tudósított.

Szegeden lila lett a Fűvészkert

Az Ötödik Levendula Napokon koncertekkel, előadásokkal, gyermekműsorokkal, irodalmi játékokkal stb. „minden a levenduláról szólt”. Júniusban, az utolsó hétvégén felléptek a Szegedi Nemzeti Színház művészei is (Délmagyarország, 2018. július 2.).

Kata Mihály prof. emer.

BAKONYI MÓNICA PHD VÉDÉSE

A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszer-tudományok Doktori Iskolája 2018. július 9-ére tűzte ki Bakonyi Mónika okleveles gyógyszerész, doktorjelölt „Improved skin penetration using active and passive enhancement methods” (Hatóanyagok bőrpenetrációjának elősegítése aktív és passzív penetrációfokozó módszerekkel) című értekezésének nyilvános vitáját. Az eseményre az MTA Szegedi Akadémiai Bizottság Székházában került sor.

A Bíráló Bizottság elnöke prof. Kiss Loránd MTA doktor (SZTE Gyógyszerkémiai Intézet), hivatalos bírálói Vecsernyés Miklós (Debreceni Egyetem, Gyógyszer-technológiai Tanszék) és Fehér András (Egis Gyógyszer-gyár Zrt.) voltak. A Bíráló Bizottság tagja volt Vasas Andrea (SZTE Farmakognózi Intézet) és titkárként Ducza Eszter (SZTE Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai Intézet).

A jelölt kísérletes munkáját Csányi Erzsébet és Berkó Szilvia vezetésével az SZTE Gyógyszer-technológiai és Gyógyszer-felügyeleti Intézetében végezte. Doktori munkájának célja innovatív, bőrön alkalmazott terápia vizsgálat volt, beleértve az aktív és passzív penetrációfokozó módszereket és új típusú gyógyszerhordozó-rendszereket.

Bakonyi Mónika tudományos munkájából 6 nemzetközi és 1 magyar nyelvű publikáció került elfogadásra, melyek közül ötben első szerző. A közlemények összesített impakt faktora 16,297.

A Bíráló Bizottság a jelölt tudományos tevékenységét és a védeken nyújtott teljesítményét titkos szavazással 100%-os eredménnyel minősítette, és egyhangúlag javasolta részére a Ph.D. fokozat odaítélését.

(autoreferátum)

IN MEMORIAM

DR. ZSEMBERY BÉLA
(1941-2018)

Zsembery Béla, a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórháza nyugalmazott intézeti vezető főgyógyszerésze, 1941. augusztus 11-én született Baján. A család felmenői között többen voltak gyógyszerészek, ami a pályaválasztás szempontjából meghatározó volt számára, így útja 1959-ben a bajai III. Béla Gimnáziumból a Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karára vezetett. 1964-ben avatták gyógyszerésszé, kitűnő eredménnyel.

Gyógyszerészi pályáját a Bács-Kiskun Megyei Gyógyszertári Központnál kezdte. Előbb beosztott gyógyszerész volt Dunapatajon, majd bajai székhellyel vezető helyettesítő gyógyszerészként dolgozott a megyében. Kórházi gyógyszerészi pályafutását 1967-ben – Pápay Tamás, a Bajai Városi Kórház intézeti vezető főgyógyszerésze hívó szavára – kezdte meg, amely mellett nyugdíjazásig hű maradt.

A Bajai Kórház intézeti gyógyszertárából elsőként védte meg doktori disszertációját 1973-ban „*summa cum laude*” minősítéssel. A Pápay Tamás nevével fémjelzett korszakban hamarosan főgyógyszerész-helyettes lett. A családdal 1976-ban Kecskemétre költöztek, ahol ugyanaz a pozíció várt rá a megyei kórházban is. 1980-ban az új kórházépület átadásakor nevezték ki vezető főgyógyszerésznek; a feladatkört huszonkét éven keresztül töltötte be. Még ugyanabban az évben a megye szakfőgyógyszerési feladatának ellátásával is megbízták.

Egyetemi doktorátusát megelőzően már „hivatásos” gyógyszerismertető gyógyszerész volt, majd 1978-ban

gyógyszerügyi szervezésből, 1980-ban, mint „honoris causa” gyógyszerellátás és gyógyszerügyi szervezésből, 2003-ban pedig kórházi gyógyszerészetből szerzett szakgyógyszerész képesítést. Számos szakmai fórum előadója volt, előadóként és dolgozatok szerzőjeként 17 alkalommal publikált.

Aktívan vett részt a szakmai közéletben is. Éveken keresztül az Magyar Gyógyszerészeti Társaság Kórházi Gyógyszerészeti Szervezete vezetőségének, valamint a Magyar Gyógyszerész Kamara me-

gyei szervezetének vezetőségi tagja volt. Szakmai munkájának elismeréseként többször is kitüntették. 1983-ban a Kiváló Munkáért kitüntetést vehetett át. 1984-ben a Bács-Kiskun Megyei Tanács Egészségügyi Osztálya dícséretét érdemelte ki. Kiváló gyógyszerész 1990-ben és Egészségügyi Miniszteri Dícséret kitüntetés birtokosa 1999-ben lett. 2000-ben a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet legmagasabb kitüntetését a Dávid Lajos Emlékérmét, 2001-ben a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Emlékgyűrűjét is megkapta.

Zsembery Béla főgyógyszerész 2002. június elsejével kérte nyugdíjazását, egészségügyi okok miatt. Azóta is figyelemmel kísérte a gyógyszerészetet, de aktív szerepet már nem vállalt. Élete utolsó éveiben bekövetkező tragédiák – gyermekeinek elvesztése – felemésztették a hosszú ideje krónikus betegséggel küzdő szervezetét. Csendben ment el, őrít hagyva maga után ismerősei és barátai körében. Fájó szívvel búcsúzunk tőle!

Buchholcz Gyula

DR. VARGA ISTVÁN
(1936 – 2018)

A szegedi Gyógyszerésztudományi Kar épületén fekete zászló jelezte, hogy *dr. Varga István* aranydiplomás szakgyógyszerész, az MGYT Szenátusának tiszteletbeli tagja 2018. június 24-én elhunyt. Szegeden 1961-ben nyert gyógyszerési oklevelet, éveken át a GYTK Gyógyszerési Vegytani Intézet munkatársaként, majd a Csongrád Megyei Gyógyszertári Központ vezető szakfelügyelője-

ként működött. Számos szakmai bizottság tagja volt. 2018. július 6-án Szegeden a Bajai úti református temető ravatalozójában búcsúztatták (*Délmagyarország*, 2018. június 30.). Személyével kiváló kollégánkat és oktatótársunkat veszítettük el. Emlékét megőrizzük!

Kata Mihály prof. emer.

DR. MAKKOS KATALIN
(1953-2018)

Életének 66. évében, 2018. május 8-án hosszú szenvedés után örökre megpihent *dr. Némethné dr. Makkos Katalin* vezető szakfelügyelő. Temetése 2018. május 22-én Szombathelyen a Jáki úti temetőben volt.

1953. február 2-án született Kisbéren. Iskolai tanulmányait már a Vas megyei Káldon kezdte, majd Szombathelyen folytatta, s itt érettségizett az akkori Savaria Gimnáziumban. 1971-ben asszisztens-jelölt lett Szombathelyen, a Fő téri

6/1-es (néhai Kígyó) patikában, 1973-ban végzett. Nagyon szerette a gyógyszerértári munkát, a betegeket és a kollégáit. Szívvel-lélekkel, lelkiismeretesen dolgozott. „Mindenkitől lehet tanulni valamit.” – mondta gyakran.

Hamarosan a Vas Megyei Gyógyszerértári Központ Küttel Dezső által vezetett Gyógyszervizsgáló Laboratóriumába hívták. Itt megismerhette egy megyei központ szervezési és ellenőrzési feladatait is. Munkahelyi vezetői megismervén képességeit, szorgalmát és szervezőkészségét, javasolták, hogy felvételizzen az egyetemre. 1974-ben felvételt nyert a SOTE-ra. Jó közösség-szervezőként a Rezső téri Kollégiumban is hamar megszerették és a diákok is bizalommal fordultak hozzá. 1978 nyarán egyetlen testvére Keszthelyen, egy military lovasversenyen életét veszítette. A tragédia egész további életét beárnyékolta.

Diplomáját 1979-ben kapta kézhez és beosztott gyógyszerész lett a szombathelyi 6/1-es gyógyszerértárban. Ez év tavaszán férjhez ment és 1981-ig, az első gyermek születéséig itt dolgozott. Hamarosan még két kisgyermek érkezett a családba (1984-ben és 1986-ban), így Kati 1988-ban kezdett újra dolgozni.

Új munkahelye a Gyógyszervizsgáló Laboratórium lett, ahol először analitikusként dolgozott. Az 1988 őszén induló szakfelügyelő-képző tanfolyam elvégzése után szakfelügyelővé nevezték ki. Figyelemmel kísérte, segítette az egyetemi hallgatók, s a kezdő kollégák indulását, további sorsuk alakulását.

A három kisgyermek mellett két szakvizsgát szerzett. Munkáját nagy lelkesedéssel és empátiával végezte. Ahogy mondani szokták: a munkája volt az élete.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Vas Megyei Szervezetében két cikluson keresztül titkári pozíciót töltött be. 1991-ben az ÁNTSZ megalakulása után vezető szakfelügyelővé nevezték ki. 1997-ben a Gyógyszervizsgáló Laboratórium megszüntetése után minőségbiztosítóként dolgozott. A kezdeti privatizációs ígéretések

ellenére a Vas Megyei Gyógyszerértári Központ 1999-ben teljes felszámolásra került, így ez a beosztás is megszűnt. Ezután Vépen férje mellett dolgozott a Salvator Gyógyszerértárban, melyet sokévi bizonytalanság, 10 évi megfeszített munka és törlesztések után 2008-ban a sajátjuknak mondhattak.

Gyermekei közül ketten a gyógyszerészi hivatást választották, jelenleg is a gyógyszerértárban dolgoznak.

Kati 2000-ben súlyos beteg lett, melyet 18 éven keresztül példamutatóan viselt, s tűrte a fájdalmakat. Élni akart a családjá miatt, rajongásig szerette négy unokáját. Utolsó percéig minden szakmai eredményről tudott, mindenkit számon tartott. Személyében szakmáját és családját egyformán szerető kollégát veszítettünk el.

Emlékét szeretettel megőrizzük!

Az MGYT Vas Megyei Szervezete nevében:

Kiss Gézáné

DR. INCZE ANNA KATALIN (1968 – 2018)

„Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz.” (2Kor. 12:9)

Dr. Incze Anna Katalin főgyógyszerész, a Kovásznai Gyógyszerész Kamara titkára, Sepsiszentgyörgyön élő és dolgozó gyógyszerész életének 51. évében súlyos betegség után visszaadta lelkét teremtő Urának. A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem Gyógyszerészeti Karának oktatói szomorúan értesültek dr. Incze Anna Katalin elhunytáról. Komoly szakmai felkészültségű és tapasztalatú, megbízható, munkáját mindig lelkiismeretesen végző, szerény, szolgálatkész, segítő szándékú, másokra odafigyelő kolléga volt. Magas szakmai tudással oktatta a gyógyszerész asszisztensnemenzettek egész sorát. Dr. Incze Anna Katalin személyében művelt és széles körű szemlélettel rendelkező kollégát veszítettünk el. Tudása, lelkiereje, becsületes helytállása példát mutatott, halála pótolhatatlan veszteség számunkra. A Kovásznai Megyei Gyógyszerész Kamara is fájó szívvel búcsúzik a gyógyszerésznőtől, vezetőségi tagtól, valamint részvétét fejezi ki a gyászoló családnak.

Dr. Incze Anna Katalin kapcsolata az anyaországi gyógyszerészettel hosszú időre nyúlik vissza. Fialat gyógyszerészként kezdett járni magyarországi kongresszusokra, szakmai rendezvényekre. Majd amikor a Magyar Gyógyszerészi Kamara területi szervezetei egymás után létesítettek testvérmegyei kapcsolatokat az erdélyi magyar lakta megyék területi kamarai szervezeteivel, motorja volt annak, hogy Kovászna megye és Borsod-Abaúj-Zemplén megye szakmai kapcsolatai létrejöjjenek és fejlődjenek. A helyi és a magyarországi viszonyokat is jól ismerte, így minden kezdeményezés és szakmai megbeszélés meghatározó résztvevőjeként ismerhettük meg.

Búcsúztatója 2018. július 8-án, vasárnap 15 órakor volt a vártemplomi ravatalozóháznál, majd végakarata szerint a gyászszertartás után földi maradványait az egerpataki református temetőben helyezték örök nyugalomra. Nyugalma legyen csendes, emléke áldott. Emlékét mindörökké megőrizzük.

(-)

SZAKIRODALMI TALLÓZÓ

REFERÁTUM

Rovatvezető: Jelinekné dr. Nikolics Mária és dr. Télessy István.

Referálók: Bencsik Tímea (BT), Budai Marianna (BM), Csicsák Dóra (CsD), Kovács-Rozmer Katalin (KRK), Krüger-Szabó Andrea (KSzA), Papp Noémi (PN), Szabó Péter (SzP).

**SHP2-INHIBITOROK MINT POTENCIÁLIS
TUMORELLENES SZEREK**

A jövőben egy új célpontú tumorelles hatóanyagcsoport kerülhet bevezetésre, amely többféle daganat kezelésére lehet alkalmas. Kimutatták ugyanis, hogy a *protein-tirozin-foszfataz* SHP2 gátlószerei még bizonyos igen agresszív és nehezen kezelhető tüdő- és hasnyálmirigy-tumrok (ún. KRAS-tumrok) ellen is hatásosak. Noha a KRAS-tumrok a daganatos megbetegedések mintegy harmadát teszik ki, a jelenleg futó klinikai vizsgálatokban e tumortípusok eddig nem szerepeltek.

A tartósan aktív KRAS fehérje felelős a kontrollálatlan sejtosztódásért, amely tumor kialakulását eredményezi. Ám e fehérje az egészséges sejtekben is aktív és fontos szerepet tölt be, így a terápia során egyszerűen „kikapcsolni” nem lehet. Ezért Hana Algül, a Technische Universität München kutatója, és munkatársai más támadáspontok keresésébe kezdtek. Sikerkült kimutatniuk, hogy az SHP2 regulációs fehérje KRAS-tumrok esetében is megfelelő gyógyszercélpontot jelent, az SHP2-inhibitorokkal pozitív hatást értek el. Munkájuk során hibás KRAS fehérjét hordozó egerekkel dolgoztak, amelyeknél az SHP2 fehérje eltávolítása után a tumrok már nem alakultak ki. A kutatócsoport így bizonyította, hogy az SHP2 a tumorképződés elengedhetetlen eleme, így az agresszív KRAS-tumrok terápiájának egy meghatározó célpontját jelentheti a jövőben. Az SHP2-inhibitorok egérmodellben való alkalmazása megerősítette ezen eredményeket: a meglévő tumrok e szerek hatására kontrollálhatóbbá váltak, növekedésük lelassult. Így a korábbi elképzeléssel szemben, miszerint a KRAS mutáció olyan erőteljes hatással bír, hogy az egyéb támadáspontok jelentéktelennek bizonyulnak, ennek az ellenkezőjét igazolták.

A fenti eredmények a KRAS-tumrok esetében gyakori gyógyszeres kezeléssel szembeni rezisztencia problémáját is megoldhatják. A kutatók ugyanis az új hatóanyagot a terápiában már elterjedt MEK-inhibitorokkal való kombinációban is tesztelték, mind egérmodellen, mind pedig hasnyálmirigy-adenocarcinoma és nem-kissejtes tüdőrák xenograft modelljeiben. „E sze-

rek, noha hatékonynak mondhatók, sok betegnél rövid időn belül rezisztens tumorsejtek megjelenéséhez vezetnek”, fejt ki a MEK-inhibitorokkal kapcsolatos tapasztalatokat Katrin Ciecielski, a *Nature Medicine*-ben megjelent tanulmány társszerzője. Az SHP2-inhibitorok azonban a rezisztens tumorsejteket újra hozzáférhetővé teszik a MEK-inhibitorok számára. „A két hatóanyag kombinációja tehát új terápiás lehetőséget jelenthet a rezisztens tumorokkal szemben”, mondja Hana Algül. „Eredményeink alapján ezek az új hatóanyagok mind önmagukban, mind pedig kombinációban a jövőben a betegek segítségére lehetnek, életük meghosszabbítását jelenthetik.” Következő lépésként a kutató és csoportja klinikai vizsgálatokat tervez a köz-eljövőben.

SHP2-Inhibitoren auch gegen Lungen- und Bauchspeicheldrüsenkrebs einsetzbar. www.aerzteblatt.de; 2018.06.01. Ruess et al. Mutant KRAS-driven cancers depend on PTPN11/SHP2 phosphatase. Nature Medicine (2018) https://doi.org/10.1038/s41591-018-0024-8

PN

**EREKTILIS DISZFUNKCIÓBAN SZENVED?
KÉSZÜLJÖN A JÖVŐBENI
KARDIOVASZKULÁRIS BETEGSÉGEKRE**

A vaszkuláris erektilis diszfunkció és a kardiovaszkuláris betegségek számos közös kockázati tényezővel rendelkeznek, ide értve a túlsúlyt, a magas vérnyomást, a metabolikus szindrómát, a diabetes mellitust, valamint a dohányzást. A közös kockázati tényezőkön túlmenően a háttérben megbúvó patológiai okok is azonosak: endothelialis diszfunkció, diffúz gyulladás és atherosclerosis. A szoros kapcsolat ellenére ez idáig nincs dokumentált bizonyíték az erektilis diszfunkció lehetséges független prediktor szerepére a későbbi kardiovaszkuláris betegségek bekövetkezését illetően.

Ebből kiindulva egy etnikailag diverz, közösségi alapú, több helyszínű prospektív kohorsz vizsgálat, a MESA (*Multi-Ethnic Study of Atherosclerosis*, multi-etnikus ateroszklerózis vizsgálat) adatainak felhasználásával tanulmányozták az önjelentéssel alapuló erektilis diszfunkció jelentőségét a koronária szívbe-

tegség és a kardiovaszkuláris betegségek incidenciájának előrejelzésében, azok körében, akik mentesek voltak ezen betegségektől a vizsgálat indításakor. Összesen 1914 páciens adatai voltak értékelésre alkalmasak. A vizsgálatban a „soha nem képes” és a „néha képes” választ adókat tekintették erektilis diszfunkcióban szenvedő alanyoknak. Miután 155 résztvevőt kizártak korábbi kardiovaszkuláris betegség miatt, 1757 páciens következett 3,8 évig, mely során a súlyos koronária (miokardiális infarktus, reszuszcitált szívmegeállás, halál) és kardiovaszkuláris (stroke, halál) események kimenetelét is értékelték. Az erektilis diszfunkcióban szenvedők körében szignifikánsan magasabb volt a súlyos események bekövetkezésének gyakorisága, mint az erektilis diszfunkciótól mentes alanyok esetén (koronária betegség esetén: 3,4% vs 1,4%, $p < 0.001$; kardiovaszkuláris betegség esetén: 6,3% vs 2,6%, $p < 0.001$). A nem korrigált Cox regressziós analízis szerint az erektilis diszfunkció jelentős prediktora mind a súlyos koronária (relatív kockázat: 2,5), mind a súlyos kardiovaszkuláris (relatív kockázat: 2,6) eseményeknek. A teljesen korrigált modellben az erektilis diszfunkció a súlyos kardiovaszkuláris eseményeket illetően bizonyult szignifikáns prediktorként (relatív kockázat: 1,9), míg a súlyos koronária betegségek során nem volt szignifikáns. Hasonló összefüggés mutatkozott a korábbi kardiovaszkuláris esemény és az ötödik vizit során fennálló erektilis diszfunkció között.

Összefoglalva elmondható, hogy ez a közlemény szolgáltatja az eddigi legerősebb bizonyítékot az erektilis diszfunkció független prediktív értékére.

Igtekhar Uddin, S.M., Mirbolouk, M., Dardari, Z., et al.: *Erectile Dysfunction as an Independent Predictor of Future Cardiovascular Events: The Multi-Ethnic Study of Atherosclerosis*. *Circulation*. 138:00-00. (2018) doi: 10.1161/CIRCULATIONAHA.118.033990

SZP

HASZNÁLJUK PONTOSAN A GYÓGYNÖVÉNYEK NEVEIT

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) uppsalai Mellékhatásfigyelő Központja (Uppsala Monitoring Centre) legfrissebb jelentésében a gyógynövények neveinek helyes és mindenekelőtt pontos használatára hívja fel a szakma figyelmét.

A gyógynövények és gyógynövény tartalmú készítmények nemzetközi kereskedelmének és felhasználásának növekedése komoly kihívás elé állítja a szakmabelieket. A farmakovigilancia szakemberek számára elengedhetetlen a növények pontos nevének ismerete a bejelentések hatékony értékeléséhez. Hasonlóképpen, a klinikai vizsgálatok során is fontos a résztvevők által szedett növényi eredetű készítmények pontos megis-

merése. Az Uppsala Monitoring Centre jelentésében megjelent közlemény kezdő mondatai egy 1998-as törvényt példájával világítanak rá a helyzet súlyára. Az eset szerint több mint 100 embernek írtak fel *fang ji* (egy hagyományos kínai gyógyszer) tartalmú fogyasztó tablettát Belgiumban. A készítményt szedő páciensekben később súlyos nephropathia alakult ki, melynek következtében többségük dialízisre szorult. Mint kiderült, a klinika rossz készítményt adott a betegeknek, ugyanis a hagyományos kínai orvoslásban a *fang ji* két különböző növényből származó készítményre is utalhat. Az egyik a *Stephania tetrandra*, a másik az *Aristolochia fangchi*. Utóbbi aristolochia sav tartalmánál fogva súlyos vesekárosodást idézhet elő. Hasonló eseteket más országokban is jelentettek. Egy másik példa a „ginseng”, amely mintegy 18 növényből származó drogra utalhat, eltérő kémiai összetétellel.

A növényi nevek tévesztéséből adódó kockázat csökkentése érdekében az Egészségügyi Világszervezet (WHO) uppsalai Mellékhatásfigyelő Központja (Uppsala Monitoring Centre) a következő helyes gyakorlati ajánlásokat fogalmazta meg:

1. Ne használjunk köznyelvi vagy gyógyszerészeti (készítmény) nevet önmagában.
2. Mindig használjuk a teljes tudományos nevet: nem (genus), faj (species), alfaj (subspecies) és felfedező.
3. Használjuk a jelenleg leginkább elfogadott tudományos nevet és tartózkodjunk minden egyéb szinonimától.
4. Kétség esetén az alábbi forrásokkal konzultáljunk a megadott sorrendben:
 - a) Medicinal Plant Names Services
 - b) Plants of the World Online
 - c) The Plant List

Alkin, B., Patmore, K.: *Navigating The Plantnames Jungle*. *Uppsala Reports*. 78: 16-20. (2018)

SZP

BCG OLTÁS: ÚJ REMÉNY A DIABETESBEN?

A *Mycobacterium*okat az emberek egyik legősibb koevolúciós partnereiként tartják számon. Az attenuált *Mycobacterium bovis* Bacillus Calmette Guérin (BCG) törzset mintegy 100 éve alkalmazzák világszerte a tuberkulózis elleni küzdelem eszközeként. Az avirulens *Mycobacterium bovis* közeli rokona a patogén *Mycobacterium leprae* és *Mycobacterium tuberculosis* baktériumoknak. Az emberi faj és a *Mycobacterium*ok közös evolúciója mintegy 90 000 éves múltra tekint vissza. Az elmúlt évek tudományos eredményei alapján a BCG számos gyulladáso és autoimmun betegség kezelésében ígéretes szer.

Jelen közlemény szerzői egy randomizált, 8 éves

prospektív vizsgálat keretein belül egyes típusú diabetesben szenvedő betegek két dózis BCG vakcina hatásait figyelték meg. A vizsgálatba 282 résztvevőt vettek be, ebből 52 vett részt az *in vivo* BCG vakcina vizsgálatban, valamint 230-an az *in vitro* mechanisztikus vizsgálatban. Három év elteltével a BCG vakcinációnak köszönhetően a hemoglobin A_{1c} szintje csaknem a normális szintre csökkent az elkövetkező öt évre. A BCG vércukorszintet csökkentő hatása diabetesben egy eddig nem ismert, újszerű hatásmechanizmuson nyugszik. A vizsgálatot végző kutatók megállapították, hogy a glükóz metabolizmusában szisztémás változás történt, mégpedig az oxidatív foszforiláció helyett az aerob glikolízis került előtérbe, mint a nagy mennyiségű glükóz felhasználásának módja. A megfigyelést metabolomikai mérésekkel is igazolták, mRNS szekvenálással és a celluláris glükózfelvétel funkcionális meghatározásával. A BCG vakcináció szisztémás, glükóz felhasználást serkentő és vércukor szintre gyakorolt hatását nem autoimmun, kémiai indukált diabeteses egerekből származó, a csökkent vércukorszintre és az aerob metabolizmus indukciójára utaló adatok is alátámasztották. A BCG oltásnak epigenetikus hatását is leírták, mely szerint hat központi T-regulátoros gén működését befolyásolta.

A vizsgálat eredményei további vizsgálatok elvégzésére ösztönzik a kutatókat, ugyanis egy ismert, biztonságos vakcina az előrehaladott diabetesben nyújthat segítséget a vércukor szint kontrolljában a metabolizmus és bizonyos epigenetikus faktorok megváltoztatása révén.

Kühtreiber, W.M., Tran, L., Kim, T., et al.: Long-term reduction in hyperglycemia in advanced type 1 diabetes: the value of induced aerobic glycolysis with BCG vaccinations. *npj Vaccines*. 3:23. (2018) doi.org/10.1038/s41541-018-0062-8)

SZP

A HÁZASSÁG VÉD A KARDIOVASZKULÁRIS BETEGSÉGEK ELLEN

A kardiovaszkuláris betegségek jelentős morbiditással és mortalitással társulnak, ezáltal hatalmas népegészségügyi terhet rónak a társadalomra. A kockázati ténye-

zök általános populációban történő azonosítását nagy érdeklődés övezi, mivel lehetővé teszi a célzott beavatkozást. Míg a jövőbeni kardiovaszkuláris betegségek kockázatának csaknem 80%-a előre jelezhető olyan ismert kardiovaszkuláris kockázati tényezőkből, mint az öregkor, a férfi nem, a magas vérnyomás, a hyperlipidaemia, a dohányzás vagy a diabetes mellitus, a maradék 20%-nyi kockázat meghatározó tényezői nem tisztázottak. Egy ilyen lehetséges kockázati tényező a családi állapot, azonban az eddigi, kardiovaszkuláris betegségek incidenciájára valamint a prognózisra vonatkozó eredmények meglehetősen inkonzisztensek.

Ezen felbuzdulva amerikai, angol és ausztrál kutatók egy szisztematikus irodalmi áttekintés és metaanalízis segítségével elemezték újra a rendelkezésükre álló szakirodalmat. A MEDLINE és Embase adatbázisokban 2018 januárjában lefolytatott keresés során összesen 34 releváns tanulmányt sikerült azonosítaniuk, melyek összesen mintegy 2 millió résztvevőt öleltek fel. Egyedülállónak lenni – soha nem házasodott, elvált, illetve megözvegyült – a házasságokhoz képest emelkedett rizikóval társult az alábbi esetekben: kardiovaszkuláris betegség (esélyhányados (OR): 1,42), koronária betegség (OR 1,16), koronária betegség következtében bekövetkező halál (OR 1,43) és stroke-kal összefüggő halál (OR: 1,55). A válás magasabb koronária betegség kockázattal párosult ($p < 0.001$) mind férfiak, mind nők tekintetében. Ugyanakkor az özvegyek nagyobb valószínűséggel szenvedtek el stroke-ot ($p < 0.001$). A miokardiális infarktuson átesett egyedülálló nők és férfiak körében magasabb volt a mortalitás, mint a házasságban élőkénél (OR: 1,42).

Az eredmények alapján azt a következtetést vonták le a közlemény szerzői, hogy a családi állapot hatással van a kardiovaszkuláris betegségekre, valamint az azt követő prognózisra. Ezek alapján megfontolandó, hogy a jövőben a családi állapotot is figyelembe vegyék a kardiovaszkuláris kockázatbecslés során.

Wong, C.W., Kwok, C.S., Narain, A., et al.: Marital status and risk of cardiovascular diseases: a systematic review and meta-analysis. *Heart*. 0(1-12). (2018) doi:10.1136/heartjnl-2018-313005

SZP

GYÓGYSZERÉSZET

JOURNAL OF THE HUNGARIAN SOCIETY FOR PHARMACEUTICAL SCIENCES

CONTENTS

POSTGRADUATION INFORMATION

<i>Olah, A., Buchholz, G.: Role of clinical pharmacist in rationalisation of antibiotic therapy in Hungary. Part. I.</i>	451
<i>Csoma, Zs., Horváth, I.: Asthma bronchiale and allergic rhinitis</i>	456

HISTORY OF PHARMACY

<i>Kalydi, Gy.: 180 years died János Schuster, the creator of the chemical vocabulary</i>	462
---	-----

CURRENT PAGES

Yearbook of graduate pharmacists – part II. – University of Szeged.....	469
Yearbook of graduate pharmacists – part II. – University of Debrecen.....	478

NEWS	486
------------	-----

GLEANING IN THE PROFESSIONAL PHARMACEUTICAL LITERATURE.....	509
---	-----

MEGÚJÍTOTT KÖTELEZŐ SZINTENTARTÓ TOVÁBBKÉPZÉSEK GYŐRBEN ÉS BUDAPESTEN

Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar, 2018.

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kara a közvetlen lakossági gyógyszerellátásban dolgozók (közforgalmú gyógyszerészet) számára 2018-ban is megrendezi kötelező szintentartó továbbképzéseit. Ezúttal azonban nemcsak Budapesten várjuk kedves érdeklődőinket, hanem tömbösített tematikával, új helyszínen, Győrben is.

A budapesti, őszi tanfolyam képzési napjai (3 alkalom):

- 2018. szeptember 22. (szombat)
- 2018. október 6. (szombat)
- 2018. november 17. (szombat)

ÚJDONSÁGI!

- **A győri, őszi tanfolyam időpontja (tömbösített): 2018. szeptember 14-16. (péntek-vasárnap)**

A Semmelweis Egyetem megújított formában szervezi kötelező szintentartó tanfolyamait. Ezek a képzések illeszkednek az országosan egységes – a gyógyszerészet fejlesztési irányait meghatározó – keretrendszerhez is. A továbbképzésen olyan témaköröket igyekszünk lefedni, amelyek a mindennapi gyógyszerési gyakorlatot segítik. E struktúrában a tantermi előadások mellett kiscsoportos, esettanulmányokon és önálló munkán alapuló oktatási napot is tartunk.

Az alábbi, főbb témacsoportok kerülnek kidolgozásra:

- alapszintű gyógyszerési gondozási irányelv gyakorlati alkalmazása;
- népegészségügyi aktivitás, egészségfejlesztés;
- gyógyszerértékesítési gazdálkodás és pénzügyi ismeretek.

A képzési napok általános felépítése:

1. nap: általános gyógyszerési ismeretek felelevenítése és a reanimáció.
2. nap: a közvetlen lakossági gyógyszerellátás sajátosságaihoz illeszkedő képzés.
3. nap: gyakorlatorientált kiscsoportos továbbképzések, forgószínpadszerűen.

A megújított rendszernek megfelelően a képzés során ismertetett esettanulmányokat tartalmazó feladatlapok megválaszolása jelenti a vizsga sikeres teljesítését a korábbi, elektronikus vizsga helyett. Ezen követelményeket résztvevőink a 2017-es tanfolyamainkon kivétel nélkül sikeresen teljesítették.

Korábbi tanfolyamainkat – a megelégedettségi kérdőívek alapján – résztvevőink értékesnek, az ott hallottakat a mindennapi gyakorlat szempontjából rendkívül hasznosnak értékelték!

A kötelező szintentartó továbbképzés oktatási feladatainak ellátásában a Gyógyszerésztudományi Kar Intézetein túl részt vesz a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Egészségügyi Menedzserképző Központja, a Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézete, az Állami Egészségügyi Ellátó Központ, a Testnevelési Egyetem és a Magyar Gyógyszerészi Kamara.

Részvételi szándéka esetén a kiválasztott tanfolyamra a GYOFTEX portálon jelentkezhet!

A részvétel regisztrálása a helyszínen, elektronikusan történik.

Várjuk jelentkezésüket!

Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar Szak- és Továbbképzési Csoport

Több mint 100 év
szakmai tapasztalattal
a gyógyszergyártásban

Hazai tudásbázissal
a kutatás-fejlesztés
és az innováció terén

Biztos partnerként
több mint 100 országban
az egészségért

A minőségi gyógyítás szolgálatában.
Nemzedékeken át.

RICHTER GEDEON
www.richter.hu

■ 1901 óta ■

Telefonos ügyfélszolgálat szerződött partnereinknek

Ingyenesen hívható zöld szám:

06 (80) 50 50 50

1. Rendelésfelvétel:

- rendelések leadása
- információ a már leadott elektronikus megrendelésekről

4. Alma Franchise Program:

- közvetlen ügyintézés az Alma Franchise partnereknek számára

7. Kórházi kereskedelmi vezetők:

- kiemelt kapcsolattartó direkt kapcsolása

2. Vevőszolgálat:

- mennyiségi eltéréssel, visszáruval kapcsolatos ügyintézés
- aktuális hitelkeret és folyószámla egyenleg
- számla és számlagyűjtő
- folyamatban lévő kábítószer rendelés
- szállítási információk

3. Akciós hotline:

- naprakész információk a gyártói akciós rendelésekről

5. Gyöngy Patikák Program:

- közvetlen ügyintézés a Gyöngy Patikák számára

6. Kereskedelmi képviselő:

- kereskedelmi képviselő direkt kapcsolása

8. Call Center:

- tájékoztatás az aktuális call center akciókról
- call centeres akciók rendelése

Ügyfélszolgálat munkanapokon:

8:00 – 20:00

Call Center munkanapokon:

8:00 – 16:30

Vezetékes szám:

06 (1) 429 9100

Ingyenesen hívható zöld szám:

06 (80) 50 50 50

Telefonszám alapján azonosítjuk minden kedves partnerünket.

Ügyfélszolgálati időn kívül érkezett hívások esetén kérjük, hagyjon üzenetet, munkatársunk hamarosan visszahívja!